

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

DEVELOPING SUPPLEMENTARY ELECTRONIC BOOK ON THAI CULTURE
IN FLOWER IDIOMS FOR VIETNAMESE STUDENTS

NGUYEN THI THU PHUONG

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2565

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPING SUPPLEMENTARY ELECTRONIC BOOK ON THAI CULTURE
IN FLOWER IDIOMS FOR VIETNAMESE STUDENTS

NGUYEN THI THU PHUONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(Thai)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษา

เวียดนาม

ของ

NGUYEN THI THU PHUONG

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรการ)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิอร พรอำไพสกุล)

ชื่อเรื่อง	การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม
ผู้วิจัย	NGUYEN THI THU PHUONG
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรการ

ปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวเวียดนามในการใช้หนังสือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” จำนวน 10 บท ประกอบด้วย บทที่ 1 ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย บทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ บทที่ 3 “พอพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย บทที่ 4 “กระดิ่งกาลนไฟ” : การอบผ้า บทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้หัวเด็ดบัวไว้ไวย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย บทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค้าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย บทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นดอกไม้ บทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง บทที่ 9 “เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” : นิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก และบทที่ 10 ปากคลองตลาด...ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย 2) แบบทดสอบระหว่างเรียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนและ 4) แบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสือสำหรับนักศึกษาเวียดนาม ผู้วิจัยทดลองหาประสิทธิภาพเครื่องมือกับนักศึกษาชาวเวียดนาม ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) จำนวน 16 คน ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่องนี้มีประสิทธิภาพ E1/E2 = 84.8/84.6 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (E1/ E2 = 75/75) และนักศึกษาพึงพอใจการใช้หนังสือในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.61 โดยพึงพอใจในด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือมากที่สุด เพราะช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ช่วยให้ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย พัฒนาความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยและความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ การเชื่อมโยงวัฒนธรรมร่วมของไทยและเวียดนามทำให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นเรื่องซับซ้อนได้ง่ายและรวดเร็ว เห็นความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม รวมทั้งทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมตนเอง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ใช้โปรแกรม AnyFlip ซึ่งเป็นสื่อการเรียนที่ผู้เรียนชาวเวียดนามสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและอ่านได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ หนังสือมีเสียงเปิดหน้ากระดาษคลิกวิดีโอ แบบฝึกหัดที่สามารถทำออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวสนใจและทำให้การเรียนรู้ด้วยตนเองไม่น่าเบื่อ

คำสำคัญ : หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์, ดอกไม้, วัฒนธรรมไทย, สำนวน

Title	DEVELOPING SUPPLEMENTARY ELECTRONIC BOOK ON THAI CULTURE IN FLOWER IDIOMS FOR VIETNAMESE STUDENTS
Author	NGUYEN THI THU PHUONG
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Supak Mahavarakorn

The objective of this thesis is to create and to identify the efficiency of supplementary electronic book on “Thai Culture in Flower Idioms” for Vietnamese students and the satisfaction of students using the book. The research tools include the following: (1) a 10-chapter supplementary electronic book. These include Chapter I: Flowers in Thai Lifestyle, Chapter II: ‘būā mai cham nam mai khun’ (The lotus is not bruised, the water is not cloudy): Edible Flowers, Chapter III: ‘phōphuāngmālai’ (The Beau): The Making of Flower Garlands, Chapter IV: ‘kradangngālonfai’ (The Charming Widow): Clothes and Perfumery Procedures, Chapter V: ‘det doḱmai wai khūā det būā mai wai yai’ (Plucking the lotus flowers without leaving its stems): The bond of the Thai family, Chapter VI: ‘māēsāibūā tængtuā khāng’ (The Waiting Lady): Rhyme in Thai Idioms, Chapter VII: ‘det doḱmai rūām ton’ (Picking flowers of the same tree): The offering of flowers, Chapter VIII: ‘doḱphikun rūāng’ (The Falling Flower): Pikulthong, a Thai folk tale, Chapter IX: ‘hen kongchak pen doḱbūā’ (Mistaking Blades for a lotus): Mittavinda-jataka, and Chapter X: Pak Khlong Talat: The Biggest Flower Market in Thailand. The other research tools were: (2) post-learning tests; (3) learning efficiency tests; and (4) a satisfaction survey for Vietnamese students. This research was performed with 16 sophomores, Thai-major Vietnamese students at the University of Foreign Language Studies in the University of Danang. The results showed this supplementary electronic book had a performance value of $E1/E2 = 84.8/84.6$, higher than the designated criteria ($E1/E2 = 75/75$). The students were highly satisfied with the book, with an average of 4.61. They were satisfied with the value and benefits of the book, which helped with Thai language skills. It also enhanced reading skills, increased their vocabulary, developed knowledge and understanding of Thai idioms and culture about flowers. The connection of Thai and Vietnamese culture allows students to understand Thai culture quickly and easily, and the cultural differences. The creation of this book is made via AnyFlip, a learning tool program, which Vietnamese students can access easily. The book has a flipping sound effect, video clips, and online tests. All of these attract students and make self-learning exciting.

Keyword : Supplementary electronic book, Flower, Thai culture, Idiom

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตาและความช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (Thailand International Cooperation Agency-TICA) กระทรวงการต่างประเทศ ที่สนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ประเทศไทย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรการ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่เสียสละเวลาให้คำปรึกษาและตรวจแก้ปริญญาานิพนธ์ด้วยความเมตตาตลอดเวลาที่ผ่านไป ขอขอบคุณอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ทั้งด้านการศึกษา การใช้ชีวิตที่ประเทศไทย รวมถึงการปรับปรุงบุคลิกภาพให้ผู้วิจัยได้พัฒนาตนเองและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ศึกษาที่ประเทศไทย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิอร พรอำไพสกุล ที่ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจและช่วยเหลือเสมอมา และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ให้ความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา ซึ่งเป็นประธานสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ที่สละเวลาให้คำแนะนำ ทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากขึ้น ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เปรม สอนสมุทร และอาจารย์ Nguyen Thi Loan Phuc ที่ช่วยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและให้แนวทางการปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์และเพื่อนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อนุญาตให้ใช้รูปภาพในการวิจัยครั้งนี้ รูปภาพทั้งหมดใช้ในการวิจัยและการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยไม่มีเจตนาทำให้เกิดความเสียหายใด ๆ

ขอบคุณนักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) ที่เข้าร่วมการทดลองเครื่องมือวิจัย

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวที่อยู่เคียงข้างและให้กำลังใจในยามที่ผู้วิจัยท้อถอยและช่วยเหลือผู้วิจัยในการศึกษาและทำปริญญาานิพนธ์เล่มนี้ จนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและอดทนจนสำเร็จการศึกษา

NGUYEN THI THU PHUONG

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
1. กลุ่มเป้าหมาย.....	5
2. เครื่องมือวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้ และการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม อิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาเวียดนาม	7
1. ดอกไม้และวัฒนธรรม	7
1.1 ความหมายของวัฒนธรรม	7
1.2 ความหมายของดอกไม้.....	9
1.3 ดอกไม้ในวัฒนธรรมไทย.....	10
1.4 ดอกไม้ในวัฒนธรรมเวียดนาม.....	25

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
1. การใช้สัญลักษณ์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	90
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) จากคะแนนแบบทดสอบ ระหว่างเรียน	92
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) จากคะแนนแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์หลังเรียน	99
4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม	101
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	134
สรุปผลการวิจัย	134
อภิปรายผลการวิจัย	142
ข้อเสนอแนะ	145
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	183

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนเกี่ยวกับดอกไม้ที่แสดงวัฒนธรรม	43
ตาราง 2 ผลเฉลี่ยคะแนนความสนใจของนักศึกษาเวียดนามต่อหัวข้อบทอ่าน.....	44
ตาราง 3 แสดงคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	48
ตาราง 4 แสดงคะแนนประเมินความสอดคล้องของคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้จาก ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	56
ตาราง 5 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย	58
ตาราง 6 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สวนสมุทร.....	61
ตาราง 7 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของ อาจารย์ Nguyen Thi Loan Phuc	65
ตาราง 8 แสดงการแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	68
ตาราง 9 แสดงขั้นตอนการทดลองเครื่องมือกับกลุ่มทดลอง (Try-out)	70
ตาราง 10 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out).....	72
ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มทดลองต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในจำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”	73
ตาราง 12 แสดงคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)	78
ตาราง 13 แสดงความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรมไทยใน จำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับกลุ่มทดลอง (Try out).....	80
ตาราง 14 ตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยหลังนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง (Try out)	83
ตาราง 15 แสดงขั้นตอนการทดลองเครื่องมือกับกลุ่มเป้าหมาย	88
ตาราง 16 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย	92

ตาราง 17 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายต่อการเรียนรู้หนังสือ	94
ตาราง 18 แสดงผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย.....	99
ตาราง 19 แสดงผลความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทย ในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ของกลุ่มเป้าหมาย.....	102
ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย	103
ตาราง 21 เชื่อมโยงสำนวนไทยและสำนวนเวียดนามในบทที่ 2.....	138
ตาราง 22 แสดงตัวอย่างหมวดหมู่คำศัพท์ในหนังสือ	141

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 ดอกบัวกับศิลาปะ	22
ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างบทที่ 5 หน้าแรก วัตถุประสงค์ของบทเรียน	51
ภาพประกอบ 3 บทที่ 5 บทอ่านสำนวนและแบบฝึกหัดการใช้สำนวน.....	52
ภาพประกอบ 4 บทที่ 5 บทอ่านหลักเกี่ยวกับวันสำคัญที่เกี่ยวกับครอบครัวของไทย	52
ภาพประกอบ 5 บทที่ 5 เกร็ดความรู้เพิ่มเติมวันสำคัญที่เกี่ยวกับครอบครัวของเวียดนามและ แบบทดสอบระหว่างเรียน	53
ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างการเปิดอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทที่ 3 พ่อพวงมาลัย : ร้อยพวงมาลัย	54
ภาพประกอบ 7 บรรยายภาคการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย	89
ภาพประกอบ 8 แผนภูมิแสดงความพึงพอใจด้านเนื้อหา	109
ภาพประกอบ 9 ตัวอย่างการจัดเรียงลำดับเนื้อหาในบทที่ 2 วัตถุประสงค์ของบทเรียน (หน้าที่ 1)	111
ภาพประกอบ 10 บทที่ 2 แนะนำสำนวน (หน้าที่ 2)	112
ภาพประกอบ 11 บทที่ 2 แบบฝึกหัดการใช้สำนวน (หน้าที่ 3).....	113
ภาพประกอบ 12 บทที่ 2 ตารางคำศัพท์ของบทแนะนำสำนวน (หน้าที่ 4).....	114
ภาพประกอบ 13 บทที่ 2 บทอ่านหลัก เรื่องวัฒนธรรมไทย (หน้าที่ 5).....	115
ภาพประกอบ 14 บทที่ 2 บทอ่านหลัก เรื่องวัฒนธรรมไทย ต่อ (หน้าที่ 6)	116
ภาพประกอบ 15 บทที่ 2 ตารางคำศัพท์สำหรับบทอ่านหลัก เรื่องวัฒนธรรมไทย (หน้าที่ 7)	117
ภาพประกอบ 16 บทที่ 2 เกร็ดความรู้เพิ่มเติม เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมเวียดนาม (หน้าที่ 8)	118
ภาพประกอบ 17 บทที่ 2 แบบทดสอบระหว่างเรียน (หน้าที่ 9)	119
ภาพประกอบ 18 บทที่ 2 แบบทดสอบระหว่างเรียน ต่อ (หน้าที่ 10)	120

ภาพประกอบ 19 แผนภูมิแสดงความพึงพอใจด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	122
ภาพประกอบ 20 ตัวอย่างแบบฝึกหัดการใช้สำนวน แบบออนไลน์ บทที่ 4	123
ภาพประกอบ 21 ตัวอย่างแบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 8 แบบออนไลน์.....	124
ภาพประกอบ 22 ตัวอย่างภาพเมียงกลับบัวในบทที่ 2.....	125
ภาพประกอบ 23 ตัวอย่างการสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อทำแบบฝึกหัดการใช้สำนวนบทที่ 7	126
ภาพประกอบ 24 ตัวอย่างการสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อชมวิดีโอการพับกลับบัว บทที่ 7	127
ภาพประกอบ 25 แผนภูมิแสดงผลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	129
ภาพประกอบ 26 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	134
ภาพประกอบ 27 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ / ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์	137
ภาพประกอบ 28 แสดงตัวอย่างบทอ่านวัฒนธรรมในบทที่ 3	139
ภาพประกอบ 29 แสดงตัวอย่างบทอ่านวัฒนธรรมในบทที่ 3 (ต่อ)	140

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศต่างๆ ในอาเซียน (ASEAN) มีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น ชุดประจำชาติ สัตว์ประจำชาติ และสถาปัตยกรรม ดอกไม้ก็เป็นสัญลักษณ์หนึ่งที่สะท้อนถึงภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ตลอดจนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของแต่ละชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2563 ประเทศเวียดนามซึ่งเป็นประธานอาเซียนได้จัดนิทรรศการดอกไม้ประจำชาติอาเซียนโดยนาย หวู โฮ่ (Vu Ho) อธิบดีกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศประจำเวียดนามได้กล่าวถึงความสำคัญของดอกไม้ไว้ว่า “ทุกประเทศอาเซียนมีดอกไม้เป็นสัญลักษณ์ประจำชาติซึ่งสะท้อนวัฒนธรรมเฉพาะของแต่ละประเทศ นิทรรศการครั้งนี้ถือเป็นโอกาสให้สมาชิกอาเซียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นและยั่งยืนของอาเซียน” (Cong an nhan dan online, 2020)

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติไทยกำหนดให้ดอกราชพฤกษ์เป็นดอกไม้ประจำชาติ ดอกมีสีเหลืองอร่ามเป็นสัญลักษณ์ของพุทธศาสนา ราชพฤกษ์เป็นต้นไม้ที่ร้อนทนแล้งได้ดี ดอกมีลักษณะเป็นพวงระย้าบ่งบอกถึงความสามัคคีและความเข้มแข็งของคนในชาติ คนไทยเชื่อว่าราชพฤกษ์เป็นไม้มงคล จึงนิยมนำมาปลูกในบ้านหรือประกอบในพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธีลงเสาหลักเมือง (รัตนกาล ศรีอำไพ, 2551, น. 23)

สกุล อินทกุล (2556, น.10-31) ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้กล่าวว่า ดอกไม้ในประเทศไทยสวยงามและมีหลากหลายมาก เช่น ดอกมะลิ ดอกบัว ดอกพุด ดอกดาวเรือง ดอกกล้วยไม้ ดอกแก้ว ดอกลั่นทม จำปี จำปา เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยในหลายด้าน เช่น วัฒนธรรมการนำดอกไม้มาประกอบอาหาร อบเสื้อผ้า ย้อมสีผ้า สร้างสรรค์ลวดลายไทย วัฒนธรรมประดิษฐ์ถักร้อยดอกไม้เพื่อใช้เป็นเครื่องตกแต่งและเครื่องบูชา วัฒนธรรมดอกไม้เกี่ยวกับคติความเชื่อและพิธีกรรมต่าง ๆ รวมถึงความสำคัญของดอกไม้ในด้านวรรณคดีและภาษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับดอกไม้ในสังคมไทยมีความหลากหลายและสร้างเอกลักษณ์ให้กับชาติไทย

ดอกบัวเป็นดอกไม้ประจำชาติของชาวเวียดนาม พบเห็นทั่วไปในทุกภาคของเวียดนาม แสดงให้เห็นภูมิประเทศเวียดนามว่ามีแม่น้ำ ลำคลองอุดมสมบูรณ์ ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ ความสูงส่ง และเป็นสัญลักษณ์ของบุคลิกภาพของชาวเวียดนามคืออดทน ไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรคและขยันหมั่นเพียร ดอกบัวยังมีความสัมพันธ์กับชีวิตชาวเวียดนามในหลายด้าน เช่น

ประเพณี อาหาร ยารักษาโรค ภาษา ศิลปะ ฯลฯ ดอกบัวเป็นดอกไม้ที่ชาวเวียดนามชื่นชอบยกย่อง และนำมาใช้ประโยชน์ตลอด (Kenh truyen hinh truc tuyen - Van hoa VietNam, 2012)

ดอกไม้สัมพันธ์กับวัฒนธรรมเวียดนามในด้านการกิน การแต่งกาย ความเชื่อ ประเพณี ตลอดจนศิลปะและภาษา คนเวียดนามนำดอกไม้มาประกอบอาหารหลายอย่างโดยมีวิธีปรุงแต่งที่หลากหลายตั้งแต่แบบเรียบง่ายของชาวบ้านจนถึงแบบประณีตซับซ้อนในวัง แต่ละภูมิภาคมีดอกไม้และมีวิธีปรุงแต่งอาหารต่างกันซึ่งสะท้อนเอกลักษณ์ของแต่ละภาค เช่น ภาคใต้โดยเฉพาะจังหวัดบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงมีอาหารจากดอกไม้มากกว่าภาคอื่น เนื่องจากมีแม่น้ำลำคลองและดินที่อุดมสมบูรณ์จึงมีดอกไม้หลายชนิดผลัดกันออกดอกตลอดทั้งปี ชาวบ้านเก็บมาทำอาหารหลายอย่าง เช่น แกงส้มหรือยำไหลบัว สลัดบัวจิ้มน้ำพริก ผัดดอกช่อนกลั่น ยำดอกหาวนกยูง (Ai, 2008, p. 6-105) ดอกไม้ยังเป็นเครื่องบูชาและเครื่องประดับตกแต่งที่ขาดไม่ได้ในประเพณี พิธีกรรม เทศกาลต่าง ๆ ของชาวเวียดนามโดยดอกไม้เป็นสื่อกลางแสดงความกตัญญูของลูกหลานต่อบรรพบุรุษ นอกจากนี้ ดอกไม้ยังปรากฏในวรรณคดี วรรณกรรมและสำนวนสุภาษิตเวียดนามโดยมีบทบาทเป็นสัญลักษณ์ของความงาม ความเชื่อความศรัทธาในสิ่งเหนือธรรมชาติและปรัชญาในการดำเนินชีวิต (Luan, 2011, p. 72-75)

ดอกไม้หลากหลายชนิดผูกพันกับชีวิตของชาวไทยและชาวเวียดนาม เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีภูมิประเทศและภูมิอากาศเอื้อต่อการเจริญเติบโตของดอกไม้ ดอกไม้จึงอยู่ในวิถีชีวิตของชาวไทยและชาวเวียดนามยาวนานจนกลายเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมของชาติ

คนไทยนำดอกไม้มาสร้างเป็นสำนวนจำนวนมาก เช่น บัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ขุ่น กระจดงาลนไฟ เห็นงจักรเป็นดอกบัว ดอกพิกุลร่วง แม่สายบัวแต่งตัวค่าง เป็นต้น โดยมีที่มาจากมูลเหตุต่างๆ เช่น เกิดจากลักษณะธรรมชาติ เกิดจากวัฒนธรรมการกิน การกระทำ เกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ เกิดจากนิยาย นิทาน ฯลฯ ดังนั้นการศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ทำให้เห็นวัฒนธรรมไทยอันสัมพันธ์กับภาษาไทยอย่างแน่นแฟ้น “สำนวนไทยเป็นถ้อยคำสั้น ๆ มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทย” (กุสุมา รัชมณี และคนอื่นๆ, 2533, น. 60)

สำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ถือเป็นเสน่ห์ทางภาษาที่แสดงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวไทย ดังเช่น สำนวนบัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ขุ่น มีคำว่า “บัว” ในสำนวน ซึ่งเป็นดอกไม้สำคัญที่คุ้นเคยกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย มูลเหตุของสำนวนนี้เกิดจากการถอนสายบัวเพื่อนำมาทำแกงส้มหรือจิ้มน้ำพริก ขณะที่ถอนสายบัวให้ถอนแต่เบามือ ถ้าดึงแรงจนน้ำขุ่นสายบัวจะขาด (วาณิช

จรุงกิจอนันต์, 2528, น. 134) คนไทยนำลักษณะการถอนสายบัวมาเปรียบกับพฤติกรรมของคนในสังคม ให้ระวังคำพูดหรือการกระทำเพื่อถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน จากที่มาของสำนวนแสดงให้เห็นวัฒนธรรมการรับประทานอาหารจากดอกบัวของชาวไทยมาแต่โบราณ

ดอกกระดังงาเป็นดอกไม้ที่อยู่ในวิถีชีวิตคนไทยมาแต่โบราณ คนไทยนิยมนำดอกกระดังงาไปลงไฟให้กลิ่นหอมมากขึ้น แล้วนำไปอบสิ่งต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า น้ำอบหรือทำบุหงา ฯลฯ ปรากฏเป็นสำนวน “กระดังงาลนไฟ” (สง่า กาญจนาคพันธุ์, 2538, น. 174) ดอกกระดังงามีกลิ่นหอมอ่อน ๆ แต่ถ้านำไปลงไฟจะส่งกลิ่นหอมกระจาย คนไทยจึงนำลักษณะดังกล่าวของดอกกระดังงามาสร้างเป็นสำนวนเพื่อกล่าวประชดประชันแม่หม้ายหรือผู้หญิงที่ผ่านการมีครอบครัวมาแล้วว่ามีเสน่ห์มัดใจผู้ชายเพราะรู้จักและรู้จักดูแลปรนนิบัติผู้ชาย ที่มาของสำนวนกระดังงาลนไฟสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมการอบผ้าสิ่งของด้วยดอกไม้หอมของชาวไทย

สำนวน “พ่อพวงมาลัย” มีที่มาจากวรรณคดีเรื่อง **สังข์ทอง** ตอนรจนาเสียดพวงมาลัยเลือกคู่ ซึ่งนางรจนายังไม่ถูกใจใคร จึงถือพวงมาลัยเดินวนไปมาและมองดูเจ้าชายจากหัวเมืองต่าง ๆ ด้วยความลังเลใจและไม่ตัดสินใจมอบให้ใคร (ราชบัณฑิตยสภา, 2561, น. 60) คนไทยนำลักษณะการเสียดพวงมาลัยของนางรจนามาเปรียบกับผู้ชายที่ปล่อยชีวิตลอยไปตามสบายไม่เอาการเอางานหรือคิดจะสร้างครอบครัวเป็นหลักแหล่ง จากสำนวนนี้จะเห็นว่าพวงมาลัยมีในสังคมไทยมานานแล้ว คนไทยมีวัฒนธรรมการนำดอกไม้มาประดิษฐ์ถักร้อยเป็นพวงมาลัยเพื่อใช้ถวายบูชา ประกอบในประเพณี พิธีกรรม เทศกาล หรือมอบให้แก่กันในโอกาสต่างๆ ดอกไม้แต่ละชนิดที่คนไทยนำมาร้อยต่างมีความหมายและเรื่องราวแฝงอยู่ (อรรถวุฒิ เนตรจินดา, 2551, น. 4)

นอกจากสำนวนเกี่ยวกับดอกไม้ดังกล่าวแล้ว ยังมีสำนวนเกี่ยวกับดอกไม้ที่แสดงวัฒนธรรมอีกจำนวนมาก เช่น เด็ดดอกไม้ร่วมต้น เห็นกงจักรเป็นดอกบัว ดอกพิกุลร่วง และแม่สายบัวแต่งตัวค้าง ดอกไม้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยอย่างลุ่มลึกโดยเฉพาะสำนวนไทย การศึกษาสำนวนไทยเกี่ยวกับดอกไม้ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือดอกไม้มีบทบาทในวัฒนธรรมไทยและเวียดนามมากโดยเป็นวัฒนธรรมร่วมของสองชาติ สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมซึ่งเป็นสิ่งใกล้ตัวสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม ช่วยให้เห็นเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน และเข้าใจวัฒนธรรมไทยยิ่งขึ้น นำไปสู่การใช้สำนวนได้ถูกต้อง ดัง สุภัค มหาวารากร (2561, น. 66) กล่าวว่า การเรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมร่วมทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสนุกและเกิดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมซึ่งกันและกันมากขึ้น

วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้จึงเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาเวียดนาม เพราะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักความหมาย ที่มาของสำนวนและวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านสำนวน อันนำไปสู่การใช้สำนวนไทยได้อย่างถูกต้องตามบริบทสังคมไทย การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยทำให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาอันสัมพันธ์กับสังคมไทยอย่างลึกซึ้ง มหาวิทยาลัยที่สอนภาษาไทยในประเทศเวียดนาม เช่น มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาตินครโฮจิมินห์ (University of Social Sciences and Humanities, Ho Chi Minh City) ให้ความสำคัญเรื่องการสอนวัฒนธรรมไทยโดยมีรายวิชาต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาและความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทย เช่น วิชาการอ่าน วิชาวัฒนธรรมและอารยธรรมไทย วิชาสำนวนสุภาษิตไทย เป็นต้น

นักศึกษาเวียดนามสามารถเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยด้วยตนเองจากสื่อหลายประเภท เช่น หนังสือ ตำรา แบบเรียน หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ เพลง รายการโทรทัศน์ ฯลฯ โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนนิยมมาก เพราะมีเนื้อหาและวิธีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน แต่หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาและวัฒนธรรมไทยที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนและความสามารถของผู้เรียนชาวเวียดนามยังมีจำนวนจำกัดและไม่นิยมวางขายในเวียดนาม ผู้เรียนจึงเข้าถึงข้อมูลได้ยาก (Tu, 2015, p. 258)

ปัจจุบัน คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์มากยิ่งขึ้น วงการศึกษาคิดค้นผลิตสื่อการเรียนการสอนรูปแบบใหม่หลากหลายประเภท หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นหนึ่งในนวัตกรรมที่ช่วยให้การอ่านสะดวกขึ้น ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถเปิดอ่านได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องพกพาหนังสือสิ่งพิมพ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, น. 2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กำลังแพร่ระบาดทั่วโลก ทำให้เกิดฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เกิดการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตหลายด้าน เช่น อาหาร การรักษาสุขภาพ การแต่งกาย การสื่อสาร การทำธุรกิจ ฯลฯ ที่สำคัญคือด้านการศึกษาซึ่งต้องปรับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่คุ้นเคยโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น จัดการเรียนทางออนไลน์แทนการเรียนในห้องเรียน การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตแทนการไปห้องสมุด ดังนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงยิ่งสำคัญมากขึ้น

ด้วยเหตุสำคัญทั้งหมดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ เรื่องวัฒนธรรมไทยและเวียดนามเกี่ยวกับดอกไม้ พร้อมทั้งทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและ สามารถใช้สำนวนไทยสื่อสารได้ถูกต้อง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวเวียดนามในการใช้หนังสือ

ความสำคัญของการวิจัย

หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ช่วยเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้เรื่อง วัฒนธรรมกับดอกไม้ในบริบทสังคมไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยจำกัดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ (UFL)

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย

- 2.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม จำนวน 10 บท
- 2.2 แบบทดสอบระหว่างเรียน
- 2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
- 2.4 แบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึงหนังสือเรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยโปรแกรม AnyFlip เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนังสือหรือตำรา (Textbook) ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ แต่สามารถเปิดอ่านได้ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยเพิ่มศักยภาพขึ้นพื้นฐานของคอมพิวเตอร์บางประการ เช่น เสียงเปิดหน้ากระดาษ การสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อชมวิดีโอ การทำแบบทดสอบออนไลน์ เป็นต้น

สำนวนไทยเกี่ยวกับดอกไม้ หมายถึงสำนวน 8 สำนวนที่มีดอกไม้ปรากฏ ได้แก่ บัวไม่ช้า น้ำไม่ขุ่น พ่อพวงมาลัย กระจดงาลนไฟ เต็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เต็ดบัวไม่ไว้ใย แม่สายบัวแต่งตัว ค้าง เต็ดดอกไม้ร่วมต้น ดอกพิกุลร่วง และเห็นกงจักรเป็นดอกบัว โดยผู้วิจัยคัดเลือกดอกไม้จากไม้ดอกและเป็นสำนวนที่ปรากฏซ้ำในหนังสือ 3 เล่ม ได้แก่ ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย (ราชบัณฑิตยสภา, 2561) สำนวนไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และสำนวนไทย (สง่า กาญจนาคพันธุ์, 2538)

ความพึงพอใจ หมายถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเวียดนามที่ได้ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้”

บทที่ 2

ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้ และการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้ในวิถีชีวิตไทยและเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนผ่านสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้และการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ดอกไม้และวัฒนธรรม
2. สำนวนเกี่ยวกับดอกไม้
3. หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

1. ดอกไม้และวัฒนธรรม

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้ในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมเวียดนาม โดยแบ่งเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของวัฒนธรรม ความหมายของดอกไม้ ดอกไม้ในวัฒนธรรมไทย และดอกไม้ในวัฒนธรรมเวียดนาม

1.1 ความหมายของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นคำที่มีความหมายกว้างที่เกี่ยวข้องกับทุกอย่างในชีวิตทางวัตถุและทางจิตใจของมนุษย์ โดยมีผู้ให้คำนิยามที่แตกต่างกันไป ไทเลอร์ (Tylor, 1871, p. 21) นักมานุษยวิทยาชาวอังกฤษเป็นคนแรกที่ใช้คำว่าวัฒนธรรม โดยจำกัดความของวัฒนธรรมว่า “*Culture, or civilization, taken in its broad, ethnographic sense, is that complex whole which includes knowledge, belief, art, morals, law, custom and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society*” วัฒนธรรมคือ สิ่งทั้งหลายที่ซับซ้อน ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความเชื่อ ความสามารถ กฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ ศีลธรรม และพฤติกรรมที่กระทำเป็นนิสัยที่สมาชิกในสังคมร่วมกันสร้างขึ้น ในคำนิยามนี้สะท้อนให้เห็นว่า วัฒนธรรมมีความเป็นมนุษย์ กล่าวคือเป็นผลผลิตของมนุษย์และเกิดขึ้นจากกลุ่มชน ไม่สามารถเกิดขึ้นเองโดยคนใดคนหนึ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีคำจำกัดความต่างๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ดังนี้ ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 1103) นิยามว่า “*วัฒนธรรมคือสิ่งที่ทำ ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมด้านอาหาร วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์*” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมมีความเป็นมนุษย์ (หมู่คณะ) ดังในคำนิยามของไทเลอร์ (Tylor) และคุณสมบัติ

สำคัญอีกประการหนึ่งของวัฒนธรรมคือคุณค่า เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งองงามที่ทำให้สังคมเจริญ ช่วยขัดเกลาคนในสังคม สังคมยอมรับและดำเนินสืบต่อกันจนกลายเป็นแบบแผน

พระยาอนุমানราชชน (2532, น. 45) นิยามว่า วัฒนธรรมคือ “สิ่งที่มีมนุษย์ผลิตสร้างขึ้น และเปลี่ยนแปลงเพื่อความเจริญองงามของส่วนรวม และสืบต่อกันจนเป็นประเพณีกันมา ...” คำนิยามนี้อธิบายเพิ่มว่า วัฒนธรรมมีประวัติศาสตร์ เป็นสิ่งที่มีมนุษย์สั่งสมจากรุ่นสู่รุ่น ดังนั้น วัฒนธรรมมีประวัติความเป็นมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นสังคม ความคิด ความเจริญของแต่ละช่วงเวลา การศึกษาวัฒนธรรมถือว่าเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์ พระยาอนุমানราชชนแบ่งวัฒนธรรมออกเป็น วัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ วัฒนธรรมทางวัตถุหมายถึงสิ่งจับต้องได้ที่มีมนุษย์ผลิตสร้างขึ้น เช่น อาหารการกิน การนุ่งห่ม การแกะสลัก การร้อยมาลัย การทำน้ำอบ ฯลฯ และวัฒนธรรมทางจิตใจ คือสิ่งจับต้องไม่ได้ที่มีมนุษย์คิดขึ้นมาเพื่อตอบรับความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ เช่น พิธีกรรม ประเพณี เพลง วรรณกรรม ฯลฯ

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ (2542, น. 9) แบ่งหมวด วัฒนธรรมเป็น 18 หมวด ซึ่งครอบคลุมทุกสิ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ได้แก่ 1. ความเชื่อและประเพณี 2. อาชีพ 3. เครื่องมือเครื่องใช้ 4. ประวัติศาสตร์ การปกครองและสังคม 5. อาหารการกิน 6. การแต่งกายและเครื่องประดับ 7. สุขภาพอนามัย 8. ภาษา 9. วรรณกรรม 10. ศิลปกรรม 11. ศิลปะการแสดง 12. การละเล่น ของเล่น กีฬา การแข่งขัน 13. สถานที่ 14. กลุ่มชาติพันธุ์ 15. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 16. มาตราชั่งตวงวัด ปีเด็อนวัน และเงินตรา 17. บุคคลสำคัญ และ 18. การศึกษา วัฒนธรรมทั้ง 18 หมวดนี้จัดอยู่ในกลุ่มวัฒนธรรมทางวัตถุและทางจิตใจ

จัน หงอก เทม (Tran Ngoc Them) นักคติชนวิทยาชาวเวียดนามอธิบายเพิ่มเติมว่า วัฒนธรรมมีความเป็นระบบ ทุกปรากฏการณ์ เหตุการณ์ในวัฒนธรรมเดียวกันมีความสัมพันธ์กัน อย่างใกล้ชิด ถ้ารู้ว่ากลุ่มชนหนึ่งอาศัยอยู่ที่ไหน ก็สามารถเดาได้ว่าคนกลุ่มนั้นมีการแต่งกายและการกินอย่างไร ทำอาชีพอะไร และมีความคิด พฤติกรรมอย่างไร เนื่องจากวัฒนธรรมมีความเป็นระบบ จึงทำหน้าที่จัดระเบียบสังคม ทำให้สังคมมีความมั่นคงและดำรงอยู่ได้ (Them, 2001, p. 25)

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรม คือระบบหนึ่งที่ประกอบด้วยสิ่งมีคุณค่าทางวัตถุและทางจิตใจ ที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และถ่ายทอดสู่รุ่นลูก รุ่นหลาน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งหมวดวัฒนธรรมเป็น 18 หมวดตามมูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง (2542) ที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้ในวัฒนธรรมไทย

1.2 ความหมายของดอกไม้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 396) จำกัดความของดอกไม้ว่า “ส่วนหนึ่งของต้นไม้ที่ผลิออกจากต้นหรือกิ่ง มีหน้าที่ทำให้เกิดผลและเมล็ดเพื่อสืบพันธุ์ มีเกสรและเรณูเป็นเครื่องสืบพันธุ์” คำนิยามนี้แสดงให้เห็นความสำคัญของดอกไม้ในเชิงพฤกษศาสตร์และกระบวนการการสืบพันธุ์ของดอกไม้โดยเกิดจากการปฏิสนธิของเกสรและเรณู ทำให้เกิดผลและเมล็ดแล้วเจริญเติบโตเป็นต้นใหม่ นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีคำนิยามอื่นๆ เกี่ยวกับดอกไม้ ดังนี้

Oxford Dictionary นิยามความหมายของดอกไม้ว่า ส่วนของต้นไม้ที่มีสี ดอกไม้มีส่วนประกอบหลักอยู่ 4 อย่าง ได้แก่ กลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรตัวผู้ เกสรตัวเมีย ทำให้เกิดเมล็ดหรือผล ดอกไม้หนึ่งดอกไม้จำเป็นต้องมีส่วนประกอบครบทั้งสี่ส่วนประกอบ แต่ต้องมีเกสรตัวผู้หรือเกสรตัวเมียอย่างน้อย 1 ชุด ดอกไม้มักจะออกดอกตรงปลายกิ่งหรือซอกระหว่างใบกับลำต้น และอยู่ได้เพียงไม่นาน (Hornby, 2005, p. 812)

ดอกไม้จำแนกออกเป็นดอกเดี่ยวและดอกช่อ ลักษณะโครงสร้างของดอกไม้คล้ายต้นไม้แกนกลางของดอกคือก้านดอกและฐานดอก มีลักษณะคล้ายลำต้น ส่วนระยางค์มีกลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสร เต็มโตตามลำดับคล้ายใบที่ติดกับลำต้น โดยต่างกันตรงดอกมีปล้องระหว่างวงระยางค์สั้นมาก และมีการเจริญเติบโตอยู่ในขอบเขตจำกัด (เสนาะ บุญมี, 2516, น. 60)

พืชมีดอกในเมืองไทยมีจำนวนมาก ดอกไม้ของพืชแต่ละชนิดต่างมีความสวยงามและประโยชน์แตกต่างกัน โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (2538, น. 6) ได้จำแนกประเภทของพืชตามลักษณะการใช้ 3 พวก ได้แก่ ผัก ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ โดยผักหมายถึงพืชที่ปลูกไว้ใช้ ใบ ลำต้น หัว ดอก ผล ราก ประกอบอาหาร ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกมีอายุสั้น เช่น พริก หอมใหญ่ สะระแหน่ ผักกาด กะหล่ำดอก ฯลฯ ไม้ผล หมายถึงพืชที่ปลูกไว้กินผล ส่วนใหญ่เป็นไม้ยืนต้นหลายปี เช่น มะม่วง ทุเรียน มะขาม มังคุด ลำไย และไม้ดอกไม้ประดับหมายถึงไม้ให้ดอก ใบ หรือทรงต้นสวยงาม เพื่อใช้ประดับตกแต่ง โดยไม้ดอกไม้ประดับหมายถึงพรรณไม้ที่ออกดอกมีสีสันสวยงามและมีกลิ่นหอม เช่น เข็ม พุด ชบา อัญชัน ขจร ดาวเรือง บัวหลวง รัก มะลิ จำปี จำปา ในคำนิยามนี้มีคำสำคัญสองคำคือสีและกลิ่น ดังนั้น ดอกไม้จากไม้ดอกไม้ต้องมีสีไม่ว่าจะเป็นสีขาว นวล หรือสีสดใส เช่น แดง เหลือง ฯลฯ และมีกลิ่นหอม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะดอกไม้จากไม้ดอกไม้ประดับ เพราะมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมมากกว่าดอกไม้จากพืชชนิดอื่นๆ สกุล อินทกุล (2556, น. 18) ศิลปินนักจัดดอกไม้ระดับนานาชาติ ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ กล่าวว่า ชีวิตของคนไทยผูกพันกับดอกไม้มาแต่โบราณ คนไทยนิยมปลูกดอกไม้ตามรั้วบ้านหรือสวนรอบบ้าน เช่น จำปี จำปา ป๊อบ แก้ว พิкул กระดังงา

บัว มะลิ ฯลฯ เพื่อประดับตกแต่งบ้านและเชื่อว่าจะนำสิ่งมงคลให้แก่ผู้ปลูก คนไทยตัดดอกไม้ไปใช้ประโยชน์ด้านต่างๆ เช่น ใช้ประกอบอาหาร เป็นยารักษาโรค หรือทำน้ำอบ น้ำปรุง ดอกไม้บางชนิดสามารถรับประทานได้โดยตรง เช่น ดอกลิ้นทม เฟื่องฟ้า บัว พิกุล เข็ม ดาวเรือง หรืออาหารบางอย่างทำจากน้ำลอยดอกไม้เช่น ข้าวแช่ หรือขนมต่างๆ ดอกไม้เกี่ยวข้องกับทุกประเพณี พิธีกรรมในชีวิตประจำวันของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น การทำขวัญเดือน การบวช งานแต่งงาน งานศพ คนไทยรู้จักคุ้นเคยกับดอกไม้ ได้แก่ ดอกมะลิ ดอกปาริชาติ ดอกกล้วยไม้ ดอกจำปา ดอกพิกุล และดอกกุหลาบ ฯลฯ

ดอกไม้้นอกจากเกี่ยวข้องกับประเพณีชีวิตของคนไทย ยังเกี่ยวข้องกับตำนาน ความเชื่อ และพิธีกรรมทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธ ดินาร์ บุญธรรม (2557) กล่าวว่า “มีคติเกี่ยวข้องกับดอกไม้ปรากฏอยู่ในพระสูตรต่างๆ โดยยกย่องให้ดอกไม้เป็นของสูงควรค่าแก่การนำมาบูชา เช่น ดอกบัว ดอกมะลิ และดอกไม้หอมสีขาวอื่นๆ เช่น ดอกพุด ดอกเขี้ยวกระแต ดอกราตรี ดอกโมก ดอกแก้ว ฯลฯ”

หม่อมหลวงดุษฎี ชุมสาย (2515, น. 9) กล่าวถึงประโยชน์ของดอกไม้ในด้านกำเนิดแหล่งศิลปะ เช่น ลายบัวหงาย ลายบัวคว่ำ ลายดอกลำดวน ลายดอกมะลิ นอกจากนั้น ดอกไม้ยังเป็นแหล่งกำเนิดภาษา เช่น ในวรรณคดีเรื่อง **ขุนช้างขุนแผน** วรรณคดีเรื่อง **อิเหนา** ผู้เขียนพรรณนาความสวยงามของดอกไม้หอมต่างๆ ในบทชมป่า ชมสวน เช่น แก้ว พิกุล ยี่ลุน กุหลาบ มะลิซ้อน ลำดวน สายหยุด เป็นต้น หรือนำดอกไม้เหล่านี้มาเปรียบเทียบกับความงามของผู้หญิง สังเกตได้ว่า ดอกไม้ทั้งหมดที่ปรากฏในคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญเป็นดอกไม้หอมจากไม้ดอก

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า ดอกไม้เป็นส่วนหนึ่งของต้นไม้มีสีสันสวยงามและกลิ่นหอม มีองค์ประกอบสำคัญได้แก่ กลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย โดยเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียทำหน้าที่สืบพันธุ์ ดอกไม้จากไม้ดอกเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยมากที่สุด นอกจากปลูกไว้เพื่อประดับตกแต่งแล้ว ยังเป็นอาหาร ยารักษาโรค แหล่งกำเนิดศิลปะ แหล่งกำเนิดภาษา เป็นสัญลักษณ์แห่งความศรัทธา เคารพบูชา และความเชื่อ

1.3 ดอกไม้ในวัฒนธรรมไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับดอกไม้ในวัฒนธรรมไทย ประกอบกับการแบ่งหมวดวัฒนธรรมตามมูลนิธินิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง (2542) ผู้วิจัยพบว่า ดอกไม้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย 7 ด้าน ได้แก่ ดอกไม้ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดอกไม้กับความเชื่อและประเพณี ดอกไม้กับอาหาร ดอกไม้กับเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ ดอกไม้กับภาษา ดอกไม้กับศิลปกรรม และดอกไม้กับสถานที่

1.3.1 ดอกไม้ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการสวนรุกขชาติไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (2540, น. 966) กล่าวถึงประวัติไม้ดอกว่า คนไทยปลูกไม้ดอกหอมมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ส่วนมากเป็นไม้ดอกพื้นเมืองที่นำมาจากป่า มีอายุยืนและแข็งแรง ทนทาน ดอกมักมีสีขาวไม่สดใสแต่กลิ่นหอมมาก เช่น จำปี พุด ลำดวน แก้ว นมแมว จันทน์กะพ้อ บุนนาค รสสุคนธ์ ประยงค์ ตั้งแต่ช่วงปลายกรุงศรีอยุธยาถึงสมัยรัตนโกสินทร์เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ จึงนำพรรณไม้ดอกหอมต่างประเทศมาปลูกในเมืองไทย โดยเฉพาะไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก ไม้เลื้อย ไม้น้ำ เช่น มะลิ พุดซ้อน พุทธรักษา ราตรี ช่อนกลิ่น ชำมะนาด กุหลาบ บัว ฯลฯ พรรณไม้เหล่านี้เจริญงอกงามและแพร่หลายมากจนคนไทยคุ้นเคย

การคัดเลือกพันธุ์ไม้ดอกหอมมาปลูกในบริเวณบ้านถือเป็นภูมิปัญญาหนึ่งที่บรรพบุรุษชาวไทยสั่งสมมาแต่อดีต ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อ ประเพณี ความรู้ทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และพฤกษศาสตร์ของชาวไทย คนสมัยก่อนนำดอกไม้ป่ามาปลูกในบ้านเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีและใช้ประโยชน์อื่นๆ ดอกไม้หอมที่คนไทยปลูกในบ้านเพื่อเป็นสิริมงคลตามตำราโหราศาสตร์ได้แก่ สารภี พิกุล ราชพฤกษ์ วรรณิการ์ แก้ว กันเกรา และ พุด ต้นสารภีปลูกทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ในบ้านเพื่อกันเสนียดจัญไร ดอกสารภีสีขาวเกสรสีเหลืองหอมมาก ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ใช้ปรุงยาหอมและเป็นส่วนผสมของแป้งบำรุงผิวของคนสมัยก่อน คนภาคเหนือใช้ดอกสารภีแห้งใส่ในขันน้ำเพื่อใช้ในพิธีรดน้ำวันสงกรานต์หรือใส่กระทงเพื่อขอขมาผีบ้านผีเรือน ต้นพิกุลปลูกทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านเพื่อป้องกันอันตรายและการถูกลงโทษ ทำให้คนในบ้านมีอายุยืน ปราศจากโรคต่างๆ คนไทยเชื่อว่า ต้นพิกุลมีรุกขเทวดาสถิตอยู่ ดอกพิกุลจึงถือว่าเป็นดอกไม้มงคล นิยมใส่ในน้ำมันตี่นพระราชพิธีสำคัญ ราชพฤกษ์หรือคูณเป็นดอกไม้ประจำชาติของประเทศไทย เป็นไม้มงคล 1 ใน 9 ชนิด หมายถึงเป็นใหญ่ มีอำนาจ คนโบราณปลูกต้นราชพฤกษ์ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้าน ต้นกรรณิการ์ แก้ว กันเกรา นิยมปลูกทิศตะวันออกของบ้าน เพราะมีดอกสีขาวบริสุทธิ์ หอม ปลูกไว้บูชาเทพประจำทิศตะวันออก ช่วยให้ปราศจากเคราะห์โรค ดอกไม้ทั้ง 3 ชนิด ใช้น้ำบูชาพระพุทธเจ้าหรือเป็นเครื่องบูชาในพิธีกรรมต่าง ๆ ดอกพุดนิยมปลูกทางทิศใต้ของบ้าน เพราะทิศใต้ฤดูร้อนมีแดดทั้งวัน ฤดูฝนมีฝนตกตลอด ต้นพุดทนทั้งแดดและฝน จึงเหมาะปลูกทางทิศนี้ ดอกพุดสีขาวและมีกลิ่นหอม คนโบราณนิยมเด็ดดอกพุดบูชาพระ ปัจจุบันใช้ดอกพุดร้อยพวงมาลัยแทนมะลิ เพราะมีราคาถูกลงกว่า แต่กลิ่นไม่หอมเท่าดอกมะลิ (ณรงค์ มูลคำ , 2551, น. 31-209)

การปลูกไม้ดอกหอมต้องศึกษาช่วงเวลาที่ดอกบาน ลักษณะกลิ่นหอม ทิศทางปลูกที่เหมาะสมและสรรพคุณของดอก บ้านจะมีดอกไม้หอมออกดอกสลับกันตลอดทั้งปี นอกจากนั้นต้องรู้จักวิธีดูแลไม้ดอก ดินาร์ บุญธรรม (2556) กล่าวถึงวิธีบำรุงรักษาต้นไม้ของคนโบราณว่า หากต้องการให้ไม้ดอกออกดอกดกทั้งปีต้องหมั่นเด็ดใบเสียทิ้ง รดน้ำพรวนดินบ่อยๆ โดยเฉพาะน้ำชาข้าว น้ำล้างกุ่ม ปลา รวมถึงเกลือปลา ก้างปลา เปลือกกุ้งต่างๆ เป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้อย่างดี

1.3.2 ดอกไม้กับความเชื่อและประเพณี

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประเพณี พิธีกรรมจำนวนมาก ซึ่งสะท้อนความคิด คติความเชื่อ ค่านิยม ของคนในสังคม พระยาอนูมานราชชน (2503, น. 57) แบ่งประเพณีไทยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเพณีชีวิตหรือประเพณีครอบครัว เช่นประเพณีปลูกเรือน ประเพณีการเกิด การโกนจุก บรรพชา อุปสมบท แต่งงาน และการตาย และประเพณีส่วนชุมชน ประกอบด้วยประเพณีของชาติ ประเพณีท้องถิ่น ประเพณีศาสนา ฯลฯ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีตัดบาตรดอกไม้ ประเพณีโยนบัว ประเพณีลอยกระทง ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีการไหว้ครู ฯลฯ สกุล อินทกุล (2556, น. 10-35) กล่าวว่า ดอกไม้เป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ในทุกประเพณี พิธีกรรม เทศกาล ของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย ดอกไม้หอมที่คนไทยนิยมใช้ในประเพณี พิธีกรรมต่างๆ มากที่สุด ได้แก่ บัว มะลิ พุด จำปี จำปา รัก บานไม่รู้โรย กุหลาบมอญ กลั้วไม้ ดาวเรือง ดอกไม้หอมเหล่านี้มีเรื่องราว ตำนาน และคติความเชื่อ คนไทยจึงนิยมนำมาใช้ในประเพณี พิธีกรรมต่างๆ โดยเฉพาะดอกบัวและดอกมะลิมิบทบาทสำคัญมากในวิถีชีวิตคนไทย

ดอกบัวสวยงามเป็นราชินีแห่งไม้น้ำ ดอกบัวผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยมาช้านาน คนไทยปลูกดอกบัวในบ่อน้ำบ้านหรือในกระถางเพื่อประดับตกแต่งเพราะเชื่อว่าเป็นดอกไม้มงคล บ้านใดปลูกบัวทางทิศตะวันตกของบ้าน จะทำให้คนในบ้านมีจิตใจบริสุทธิ์ เบิกบาน มีสติและพ้นจากความทุกข์ อีกทั้งสร้างความสามัคคีเพราะสายใยของดอกบัวเปรียบเหมือนความผูกพันของคนในครอบครัว (ธัญนันท์ วีระกุล, 2551, น. 72)

ดอกบัวมีความสำคัญด้านศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์แห่งพุทธศาสนา หมายถึงความบริสุทธิ์ แม้เกิดในโคลนตมแต่ไม่เปื้อนโคลนตม สามารถผลิบานเหนือน้ำได้อย่างสวยงาม ดอกบัวจึงมีชื่อว่า “*บงกช*” หมายถึง เกิดแต่ตม (สุภัค มหาวิทยาลัย, 2542, น. 3168) ดอกบัวปรากฏอยู่ในพุทธประวัติ เมื่อพระพุทธเจ้าประสูติ และเดินไปได้ 7 ก้าว ทุกก้าวมีดอกบัวผุดขึ้นมารองรับ จึงมีคำว่า “*บัวบาท*” หมายถึงเท้าของผู้มีบุญ เช่น พระพุทธเจ้า พระมหากษัตริย์ พระภิกษุสงฆ์ ในคำสอนของพระพุทธเจ้าในการตรัสรู้ธรรม

พระองค์เปรียบเทียบดอกบัวกับคน 4 ประเภท ได้แก่ บัวเหนือน้ำ บัวปรี่มน้ำ บัวใต้น้ำ บัวในโคลน (ศักดิ์ศรี แย้มนั้ดดา, 2542, น. 3171) ด้วยเหตุนี้ คนไทยนิยมใช้ดอกบัวโดยเฉพาะบัวหลวงเพื่อบูชาพระและทำบุญตักบาตรในทุกประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น ประเพณีโยนบัวหรือประเพณีรับบัวเป็นประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรปราการ จัดขึ้นทุกวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี มีการแห่องค์หลวงพ่อโตและร้องรำไปตามลำคลอง ชาวบ้านยืนสองฝั่งคลอง โยนบัวถวายพระ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2559) ประเพณีลอยกระทงในวันเพ็ญเดือนสิบสองเป็นประเพณีที่จัดขึ้นทุกภาคของประเทศไทย สมัยก่อน พุทธศาสนิกชนชาวไทยลอยกระทงเพื่อบูชาพระพุทธรูปที่หาดทรายนันทานที โดยกระทงมีรูปดอกบัวบานที่เย็บด้วยใบตอง กาบกล้วยและตกแต่งด้วยรูป เทียนและดอกไม้ต่างๆ ปัจจุบันกระทงมีรูปแบบหลากหลาย แต่ยังคงรูปทรงดอกบัวไว้ ชาวไทยลอยกระทงโดยมีความเชื่อต่าง ๆ กัน เพื่อบูชาพระอุปคุตเถระหรือขอบคุณพระแม่คงคาที่ให้แหล่งน้ำแก่มนุษย์และขอขมาที่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำ หรือลอยกระทงเพื่อสะเดาะเคราะห์ ลอยทุกข์ลอยโรคร้ายไปตามสายน้ำ ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีไทยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มาเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก (โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย มทร.ธัญบุรี, 2562)

ดอกบัวเกี่ยวข้องกับประเพณีชีวิต เช่น ประเพณีปลูกเรือน ก่อนปลูกเรือนต้องตรวจดูพื้นที่โดยตมกลืนดิน ถ้าดินมีกลิ่นหอมดังดอกบัว ดอกสารภี หรือดอกพิกุล หมายความว่าดินในพื้นที่นั้นจะอุดมดี อยู่เย็นเป็นสุข ประเพณีการเกิดมีข้อปฏิบัติสำหรับผู้ตั้งครรภ์ว่า ควรปฏิบัติธรรม ภาวนาบูชาด้วยดอกบัว และใช้ดอกบัวนั้นต้มน้ำดื่มกินตอนท้องแก่ ถือว่าเป็นสิริมงคล และดอกบัวเป็นยารักษาครรภ์ชนิดหนึ่ง ในประเพณีอุปสมบทซึ่งถือเป็นประเพณีเก่าแก่ของไทยที่ยังได้รับการสืบทอดมาถึงปัจจุบัน ชายไทยเมื่ออายุครบ 20 ปี ต้องบวชเพื่อตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ที่ให้กำเนิดและเลี้ยงดูมาจนโต อีกทั้งการศึกษาพระธรรมและปฏิบัติธรรมช่วยให้ชายไทยโตเป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์ มีสติและมีความรับผิดชอบมากขึ้น ในพิธีอุปสมบท ผู้บวชถือดอกบัว 3 ดอก รูป 3 ดอก เทียน 2 เล่ม เพื่อสักการะเสมาโบสถ์ พระประธานในโบสถ์ และพระอุปัชฌาย์ สูดท้ายในพิธีการตาย ผู้ตายถือกรวยดอกบัวในชั้นตอนการบอกหนทางผู้ตาย และชั้นตอนการมัดศพ (ภาวดีมหาพันธ์, 2557, น.132-241)

คนไทยมีความเชื่อเรื่องการฝันถึงดอกบัวว่า ถ้าฝันว่าได้ชมดอกบัวหรือได้กินอาหารที่ทำจากบัว ผู้ฝันจะหายป่วย ไม่มีโรคร้ายไข้เจ็บ ได้ลาภยศ และมีความสุข ถ้าหญิงตั้งครรภ์

ฝันถึงดอกบัวจะได้ลูกชาย คนโสดฝันเห็นดอกบัวจะได้คู่ครองในเวลาไม่นาน และถ้าฝันว่าได้ดมดอกบัวจะได้พบญาติพี่น้องจากแดนไกล (ฝอยผ่า พันธุพัก, 2542, น.3808)

ดอกไม้อีกชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตไทยคือดอกมะลิ ซึ่งเป็นดอกไม้หอมที่คุ้นเคยกับคนไทยตั้งแต่โบราณ ดอกมะลิในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ เช่น มะลิซ้อน มะลิวัลย์ มะลิฉัตร มะลิพวง พุทธชาติ ดอกมะลิมีสีขาวและหอมเย็น ออกดอกตลอดทั้งปี ปลุกต้นมะลิทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของบ้านจะทำให้คนในบ้านมีจิตใจบริสุทธิ์ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และได้รับความปรารถนาดีจากคนรอบข้าง คนไทยเชื่อว่าดอกมะลิเป็นดอกไม้ประจำองค์พระนารายณ์ จึงนิยมใช้บูชาพระพุทธรูปและสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือใช้มอบให้ผู้ใหญ่เพื่ออวยพรญาติผู้ใหญ่ในเทศกาลและประเพณีต่าง ๆ โดยเด็ดทั้งดอกใส่พานบูชา ลอยในน้ำมนต์เพื่อใช้ในพิธีรดน้ำต่าง ๆ หรือร้อยเป็นพวงมาลัย สถาวัฒนธรรมแห่งชาติกำหนดให้ดอกมะลิเป็นดอกไม้ประจำวันแม่ คือวันที่ 12 สิงหาคม ตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง (ปาลิตา เข็้ออังกูร, 2555, น. 206)

ดอกมะลิปรากฏในพุทธตำนานเรื่องนายมาลาการ เรื่องมีอยู่ว่า พระเจ้าพิมพิสารเป็นกษัตริย์เมืองราชคฤห์ ซึ่งพระองค์ชื่นชอบดอกมะลิมาก นายมาลาการเป็นคนใช้ของพระองค์ ทุกวันนายมาลาการมีหน้าที่เก็บดอกมะลิถวายพระเจ้าพิมพิสาร วันหนึ่ง ระหว่างทางที่นำดอกมะลิไปถวายพระเจ้าพิมพิสาร นายมาลาการเห็นพระพุทธรูปเจ้าก่าลังเดินบิณฑบาต ด้วยความศรัทธาต่อพระพุทธเจ้า นายมาลาการจึงนำดอกมะลิทั้งหมดถวายให้พระพุทธเจ้า โดยไม่ลังเลว่าจะถูกพระเจ้าพิมพิสารลงโทษหรือไม่ เมื่อพระเจ้าพิมพิสารทราบเรื่องทั้งหมด พระองค์ไม่โกรธ กลับให้รางวัลที่มีค่าจำนวนมาก เนื่องจากพระเจ้าพิมพิสารเป็นกษัตริย์ที่ศรัทธาต่อพระพุทธเจ้ามากเช่นกัน ตั้งแต่นั้น นายมาลาการจึงมีชีวิตที่สุขสบาย พุทธตำนานเรื่องนี้เป็นที่มาของประเพณีตักบาตรดอกไม้ ซึ่งเป็นประเพณีสำคัญทางศาสนาที่จัดขึ้นในวันเข้าพรรษา ในวันที่ชาวบ้านจะนำดอกไม้ได้แก่ ดอกบัว พวงมาลัยดอกมะลิ และดอกไม้อื่นๆ พร้อมรูปเทียนไปตักบาตรที่วัด เมื่อพระภิกษุเดินจากพระตำหนักไปทำพิธีที่พระอุโบสถ ชาวบ้านจะยืนเรียงกัน 2 แถวและถวายดอกไม้ เพื่อให้พระภิกษุนำไปสักการะบูชาพระพุทธเจ้า (ประคอง นิมมานเหมินท์, 2542, น. 2255) ประเพณีตักบาตรดอกไม้เป็นประเพณีทำบุญสำคัญที่จัดขึ้นทั่วประเทศไทย แต่ที่มีชื่อเสียงที่สุดคือประเพณีตักบาตรดอกไม้ที่วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี สิ่งที่ทำให้ประเพณีตักบาตรดอกไม้ของที่นี่ต่างจากที่อื่นคือดอกไม้ที่ใช้ถวายบูชา ในช่วงเข้าพรรษาดอกไม้ชนิดนี้ขึ้นเต็มบริเวณไหล่เขาจังหวัดสระบุรี มีลักษณะคล้ายต้นขมิ้น ดอกมีสีขาว สีเหลือง และสีน้ำเงิน ดอกไม้ชนิดนี้ผลิบานเฉพาะฤดูกลางเข้าพรรษาเท่านั้น ชาวบ้านจึงตั้งชื่อว่า

ดอกเข้าพรรษาและไปเก็บมาถวายพระทำบุญวันเข้าพรรษา ดอกเข้าพรรษานี้เงินหายาก จึงเชื่อกันว่า ใครถวายดอกเข้าพรรษานี้เงินยิ่งมากก็จะได้รับบุญมาก นอกจากมีดอกไม้พิเศษแล้ว ในเทศกาลตักบาตรดอกไม้ จังหวัดสระบุรียังจัดกิจกรรมแห่ขบวนรถบุปผชาติของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (กรมบังคับคดี, 2550, น. 6-8)

นอกจากดอกบัวและดอกมะลิ คนไทยยังใช้ดอกไม้ชนิดอื่นๆ เช่น ดอกพุด ดอกกุหลาบ ดอกรัก ดอกบานไม่รู้รุ่ย ดอกดาวเรือง ดอกกล้วยไม้ ดอกเข็ม ฯลฯ ร้อยมาลัยหรือประดับตกแต่งพานดอกไม้และบายศรี เพื่อบูชาพระ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และใช้ในประเพณี พิธีกรรมต่างๆ เช่น งานแต่งงาน วันไหว้ครู วันสงกรานต์ ฯลฯ เพราะว่าดอกไม้เหล่านี้มีความหมายดี เช่น ดอกพุดเป็นดอกไม้มีชื่อมงคล หมายถึงความสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง (ภาวดี มหาจันทร์, 2557, น. 94) ดอกกุหลาบเป็นราชินีแห่งดอกไม้และเป็นสัญลักษณ์แห่งความรัก คนไทยโบราณเชื่อว่า ปลูกดอกกุหลาบในบ้านจะทำให้คนในบ้านสวยงามดังดอกกุหลาบ (วัชร กาศัย และคนอื่นๆ, 2555, น. 23) ดอกบานไม่รู้รุ่ยและดอกรักเป็นดอกไม้นามมงคล ช่วยเสริมความเหนียวแน่นด้านความรัก จึงมักใช้ในพิธีแต่งงาน เพื่ออวยพรให้บ่าวสาวรักกันและอยู่คู่ครองกันยาวนาน (ปาไลตา เชื้ออังกูร, 2555, น. 248) ดอกดาวเรือง หมายถึงความเจริญรุ่งเรืองและความร่ำรวยดังชื่อของดอกไม้ชนิดนี้เป็นดอกไม้ประจำรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพราะพระองค์เกิดวันจันทร์ สีประจำคือสีเหลือง (ภาวดี มหาจันทร์, 2557, น. 119) ดอกกล้วยไม้เป็นสัญลักษณ์ประจำวันครุตรงกับวันที่ 16 มกราคม เพราะว่ากล้วยไม้ใช้เวลาเจริญเติบโตนานและต้องหมั่นดูแลอย่างดี ดอกจึงจะผลิออกงาม เปรียบเสมือนการศึกษาต้องมีเวลาดั่งสมความรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์เป็นเวลายาวนานถึงจะประสบผลสำเร็จ (ดาวรัตน์ ชูทรัพย์, 2547, น. 105) และดอกเข็มนิยมใช้ในวันไหว้ครู เพราะหมายถึงความฉลาดและมีปัญญาหลักแหลมเหมือนเข็ม นอกจากนั้น ยังใช้บูชาพระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อเป็นคำเตือนให้พุทธศาสนิกชนมีสติปัญญาและคิดรอบคอบ (ภาวดี มหาจันทร์, 2557, น. 115-138)

นอกจากดอกไม้ที่มีความหมายมงคล ดอกไม้บางชนิดก็มีความหมายหรือชื่อไม่เป็นมงคล คนไทยไม่นิยมปลูกในบ้าน หรือตกแต่งประดับสถานที่ เช่น ดอกช่อนกกลินเป็นดอกไม้ประดับหีบศพ จึงไม่นิยมนำมาบูชาพระ ดอกลิ้นทมซึ่งมีชื่อสื่อถึงความทุกข์ระทมจึงไม่นิยมนำมาปลูกในบ้าน ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นลิลาวดี ฯลฯ (วัชร กาศัย และคนอื่นๆ, 2555, น. 57)

1.3.3 ดอกไม้กับอาหาร

คนไทยรับประทานอาหารที่ทำจากดอกไม้มาตั้งแต่อดีต ส่วนใหญ่เป็นดอกไม้จากพืชผัก สมุนไพร เช่น แคน โซน พักทอง ฯลฯ ต่อมาจึงนิยมนำดอกไม้หอมไม้ประดับมาประกอบ

อาหาร คนไทยบริโภคอาหารจากดอกไม้เพื่อเป็นอาหารและเป็นยา นอกจากความสวยงาม มีรสชาติหลากหลาย กลิ่นหอมน่ารับประทาน ยังมีโยอาหารที่ช่วยเรื่องขับถ่ายและสีสันของดอก เป็นแหล่งกำเนิดวิตามินเอ ช่วยลดความเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งได้ด้วย ดอกไม้หอมที่คนไทยนิยมรับประทานเช่น ดอกบัวหลวง ดอกมะลิ ดอกกุหลาบ ดอกเข็ม ดอกกลิ่นทม ดอกพวงชมพู ดอกเฟื่องฟ้า ฯลฯ (ทัศนีย์ โรจนไพบูลย์, 2543, น. 56-57)

คนไทยนำดอกไม้ไปประกอบอาหารได้หลากหลายประเภท เช่น อาหารทอด อาหารยำ อาหารแกง อาหารผัด อาหารหวาน เครื่องดื่มหรือชา ฯลฯ อาหารดอกไม้สดหนึ่งอย่างที่คนไทยรับประทานกันมาแต่โบราณคือเมี่ยงดอกบัว มีส่วนประกอบเป็นสมุนไพรหลายชนิด เช่น หอมแดง กระเทียม มะนาว ชিং ห่อกับกลีบดอกบัวหลวง ตันตำรับห่อด้วยใบชะพลูแต่ใบชะพลูมีกลิ่นแรงและมีรสเผ็ด หลายคนรับประทานสดไม่ได้ คนไทยจึงนำกลีบดอกบัวหลวงมาใช้แทน ดอกบัวมีรสหวานอมฝาด ช่วยบำรุงหัวใจ แก้โรคทางเดินหายใจ ช่วยให้นอนหลับ และทำให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง เมี่ยงดอกบัวเป็นอาหารจากดอกไม้สดอย่างหนึ่งที่สวย หอม อร่อย และดีต่อสุขภาพ (พันธิตรี มะลิสุวรรณ และ ดนุชณัฐ ตินเวส, 2547, น. 66-67)

ดอกไม้้นอกจากรับประทานสด ยังสามารถนำมาชุบแป้งทอดกรอบจิ้มน้ำพริก หรือรับประทานเล่นเป็นอาหารว่างได้ ซึ่งมักเป็นดอกไม้ที่ไม่มีรสชาติเมื่อทอดแล้วทำให้อร่อยขึ้น เช่น ดอกกลิ่นทม ดอกกุหลาบ ดอกเข็ม กลีบดอกบัวหลวง ดอกพวงชมพู ดอกอัญชัน ดอกชบา ฯลฯ หรือสามารถนำดอกไม้ดังกล่าวมายำได้ ชาวไทยมีเมนูยานุปลาที่รับประทานกันมาแต่ยาวนาน วิธีทำคือนำดอกกุหลาบ ชบา เข็ม พวงชมพู อัญชัน มาคลุกเคล้ากับเครื่องปรุงต่างๆ ได้แก่ พริก ขี้หนู กระเทียม น้ำตาลปีบ น้ำปลา มะนาว แล้วโรยหน้าด้วยหอมแดงซอยรับประทานได้ คนไทยนิยมนำดอกไม้มาผัด ซึ่งต้องเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม อาจจะผัดรวมกับผักอื่นๆ หรือผัดกับเนื้อสัตว์ เช่น ผัดดอกช่อนกลิ่นหมูสับ ดอกมีรสมันและหวาน คนไทยรับประทานแกงที่มีส่วนผสมของดอกไม้มาแต่โบราณ ส่วนใหญ่เป็นดอกไม้จากผัก เช่น แกงส้มดอกแค แกงเลียงดอกโสน แกงจืดดอกขจร ช่วงหลายปีมานี้ คนไทยนิยมนำดอกไม้หอมไม้ประดับมาทำแกงหลายเมนู ดอกไม้ที่เหมาะสมกับการนำมาทำแกงคือดอกไม้ที่โดนความร้อนแล้วไม่ซีดและรสชาติไม่เปลี่ยน เช่น แกงจืดดอกช่อนกลิ่น ดอกพวงชมพู ต้มช้ำดอกกล้วยไม้ ต้มกะทิดอกบัว(สายบัว) (สุมิตรา จันทร์เงา, 2555, น. 113-114)

อาหารบางอย่างไม่ได้ใช้ดอกไม้ทั้งดอกประกอบอาหาร เพียงนำกลิ่นดอกไม้มาปรุงเพื่อให้อาหารมีกลิ่นหอมน่ารับประทานขึ้น เช่น ข้าวแช่เป็นอาหารชาววังที่รับประทานในช่วงฤดูร้อน ข้าวแช่คือข้าวสุกแช่ในน้ำเย็นซึ่งน้ำที่แช่ต้องเป็นน้ำที่หอม คนไทยใช้ดอกกระดังงา

ลนไฟ กลีบดอกกุหลาบมอญ ดอกชมนาด และดอกมะลิ ลอยในน้ำหนึ่งคืน แล้วนำน้ำไปอบควันเทียนอีกรอบทำให้หอมน่ารับประทานมากขึ้น คนไทยรับประทานข้าวแช่ช่วงหน้าร้อน ช่วยดับกระหายน้ำ และแก้ไข้ (วันทนี เจตธรรมจักร, 2546, น. 16) นอกจากนี้อาหารหวานของไทยก็นิยมใช้กลิ่นดอกไม้และสีดอกไม้ประกอบ การทำให้อาหารหวานมีกลิ่นหอมของดอกไม้มี 2 วิธี ได้แก่ ใช้น้ำลอยดอกไม้ทำอาหารหวานและอบอาหารหวานด้วยดอกไม้ ดอกไม้ที่นิยมใช้ลอยน้ำหรือใช้ออบอาหารหวานคือ มะลิ กระจ่าง ฟักดู กุหลาบมอญ นมแมว ลำดวน ชำมะนาด ฯลฯ และคนไทยยังคั้นเอาสีดอกไม้มาทำขนมด้วย เช่น สีส้มจากดอกอัญชัน สีเหลืองจากดอกกระรณิการิ์ ขนมไทยที่มีสีดอกไม้ธรรมชาติเช่น ขนมขอม่วง ขนมปุยฝ้าย ขนมชั้น ขนมน้ำดอกไม้ ฯลฯ (ปวิณ ปุณศรี, 2545, น. 27-28)

เครื่องดื่มที่ทำจากดอกไม้มีหลายชนิด รสชาติอร่อยและมีสรรพคุณทางยาสูง เช่น น้ำดอกอัญชัน ดอกกระเจี๊ยบ ดอกเก๊กฮวย เป็นเครื่องดื่มดับร้อนที่หาซื้อได้ง่ายในประเทศไทย ดอกอัญชันช่วยระบายท้อง ดอกกระเจี๊ยบช่วยการขับถ่าย แก้ร้อนใน ลดไข้ ดอกเก๊กฮวยช่วยบำรุงเลือด บำรุงสายตา และป้องกันโรคหัวใจ นอกจากนี้ ดอกไม้หลายชนิดสามารถนำมาชงเป็นชาช่วยรักษาโรคต่างๆ ได้ด้วย เช่น ชาดอกบัวช่วยบำรุงหัวใจ แก้ไข้ตัวร้อน ชาดอกมะลิแก้โรคบิด แก้ปวดท้อง ชาดอกกุหลาบแก้ไข้ตัวร้อน อ่อนเพลีย และบำรุงกำลัง (วัลยา ภาณุบุญ, 2542, น. 8-18)

ดอกไม้ที่นำมาเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารควรมีวิธีคัดเลือกที่เหมาะสม รู้จักที่มาของแหล่งปลูกดอกไม้บริเวณ ไม่รับประทานดอกไม้ตกแต่งจาน ไม่ควรเก็บดอกไม้ข้างทางมาทำอาหารเพราะเป็นที่กักเก็บสารพิษต่างๆ ในมลภาวะ ควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้เพราะดอกไม้บางชนิดรับประทานไม่ได้เนื่องจากมีสารพิษหรือบางคนแพ้เกสรดอกไม้ ควรเก็บดอกไม้ในช่วงเวลาเหมาะสมซึ่งแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของดอกไม้และเลือกดอกไม้แรกแย้มหรือดอกไม้ตูมมาทำอาหารเพราะมีเนื้อเยื่ออ่อนนุ่ม รสชาติอร่อย (พันธิตร มะลิสวรรณ และ ดนุชนัฐ ติณเวส, 2547, น. 65-69)

1.3.4 ดอกไม้กับเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ

คนไทยรู้จักนำดอกไม้มาใช้ประโยชน์ในการแต่งกาย เช่น ย้อมสีผ้าด้วยดอกกระรณิการิ์ ทอผ้าด้วยใยบัว หรือประดับร่างกาย เช่น ใช้ดอกจำปี จำปา ทัดหู หรือมวยผม ฯลฯ แต่ประโยชน์สำคัญที่สุดของดอกไม้ในเรื่องการแต่งกายคือความหอม “คนไทยมีรสนิยมในเรื่องความหอม ไม่ว่าจะเป็น เสื้อผ้า ร่างกาย อาหารคาวหวาน ล้วนได้รับการปรุงแต่งให้มีกลิ่นหอม”

(โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9, 2540, น. 255)

ในวรรณคดีไทยเรื่อง **ขุนช้างขุนแผน** เมื่อบิดานางแก้วกิริยานำลูกสาวมาขายให้กับขุนช้าง บิดาสั่งสอนลูกสาวก่อนลาจากกันว่า “ตัวเป็นข้าอย่าให้ผ้านั้นเหม็นสาป” จะเห็นได้ว่า คนไทยให้ความสำคัญเรื่องความสะอาด และความหอมของเสื้อผ้ามาแต่โบราณ (ดาวรัตน์ ชูทรัพย์, 2545, น. 233-240) ผู้หญิงสมัยก่อนโดยเฉพาะหญิงสาวในวังรู้จักอบร่ำผ้า วิธีการอบผ้ามี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกคือ อบร่ำผ้าด้วยเครื่องหอมต่างๆ เช่น กำยาน ชะลูด จันทน์เทศ น้ำตาลทรายแดง ผิวมะกรูด พิมเสน ฯลฯ บดละเอียดแล้วผสมเข้ากัน วางทวนกลางหีบผ้า เผาตะคันให้ร้อน ตักเครื่องหอมใส่ลงตะคันร้อนจะทำให้เกิดควัน แล้ววางตะคันบนทวน ปิดฝาหีบรอสักครู่ ควันจะอบอวลทำให้ผ้าหอม ทำซ้ำจนกว่าเครื่องหอมจะหมด ขั้นตอนที่ 2 คือการอบดอกไม้หอม ได้แก่ กระดังงา มะลิ พิกุล แก้ว ชมนาด จันทน์กะพ้อ ลำดวน กุหลาบ พุทราชาติ จำปา จำปี ฯลฯ ขั้นตอนนี้มักทำช่วงค่ำๆ เนื่องจากดอกไม้หอมบานและส่งกลิ่นหอมในช่วงเย็นๆ ถึงเช้ามีด วิธีการอบดอกไม้คือใส่ดอกไม้หอมลงหีบผ้า ปิดฝาทิ้งไว้ 1 คืน แล้วเอาออกตอนเช้ามีดก่อนดอกจะเช้าซึ่งทำให้เกิดกลิ่นเหม็น โดยเฉพาะดอกกระดังงาต้องนำมาบีบกระเปาะน้ำมันให้ต่อมน้ำมันแตก ฉนไฟหรือเทียนอบ แล้วฉีกเป็นกลีบๆ จะส่งกลิ่นหอมฟุ้งกระจาย (จุลทัศน์ พยาฆรานนท์, 2543, น. 110)

คนโบราณนำดอกไม้มาทำบุหงาและแป้งพวงเพื่อใช้เป็นเครื่องประดับร่างกายให้มีกลิ่นหอม บุหงาหรือบุหงารำไปเป็นเครื่องหอมที่ทำมาจากดอกไม้มีกลิ่นหอม เช่น กุหลาบมอญ ชมนาด พิกุล กระดังงา ฯลฯ ผสมกับเครื่องปรุงต่างๆ เช่น น้ำอบ พิมเสน หัวน้ำมันหอม เทียนอบ แล้วใส่เข้าไปในถุงผ้าเล็กๆ บุหงามี 2 แบบ คือบุหงาสดและบุหงาแห้ง คนสมัยก่อนห้อยบุหงาที่ข้อมือหรือถือติดตัวให้หอม ปัจจุบัน ใช้บุหงาเป็นของชำร่วยในงานต่างๆ แป้งพวงก็เป็นเครื่องประดับชนิดหนึ่งที่มีส่วนผสมจากดอกไม้ คนโบราณใช้แป้งพวงเพื่อประดับมวยผมให้หอมและสวยงาม (จุลทัศน์ พยาฆรานนท์, 2543, น. 164-175)

1.3.5 ดอกไม้กับภาษา

ดอกไม้เกี่ยวข้องกับภาษาหลายด้าน เช่น สำนวนสุภาพสิต วรรณกรรมวรรณคดี นิทาน ตำนาน ฯลฯ สำนวนไทยจำนวนมากมีดอกไม้เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น บัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ชุ่น กลัวดอกพิกุลร่วง เห็นกงจักรเป็นดอกบัว กระดังงาลนไฟ ฯลฯ โดยสำนวนเหล่านี้มีที่มาจากมูลเหตุต่างๆ เช่น มาจากวัฒนธรรมการกิน ลักษณะธรรมชาติ การกระทำของมนุษย์ คติคำสอน นิทาน ฯลฯ ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดอกไม้ในสังคมไทย

ดอกไม้มีความสำคัญในด้านวรรณคดี (วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ, 2551, น. 6) กล่าวว่า ในวรรณคดีไทยมักกล่าวถึงดอกไม้หอมหลายประเภทในบทชมธรรมชาติ เช่น ดอกพุด ดอกมะลิ ดอกจำปี ดอกลำดวน ดอกบุปผาค ดอกสารภี ฯลฯ เพื่อพรรณนาความงามและความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ เช่น วรรณคดีเรื่อง **อิเหนา** วรรณคดีเรื่อง **ขุนช้างขุนแผน ไตรภูมิพระร่วง** ฯลฯ

“พระชมรุกขชาติที่ริมทาง	สูงสล้างและระหงดงใหญ่
ร่มรื่นขึ้นชันชฎาระบัดใบ	ลมพัดกิ่งไกวไปมา
ลำดวลหอมนวนลพยอมแย้ม	พิกุลแกมแก้วเกตุกฤษณา
บ้างแผ่ดีดผลพวงดวงผกา	หล่นกลาดตาชดาพนาลี”

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย, 2558)

นอกจากนั้นยังนำดอกไม้มาเปรียบกับความรัก ความสมหวัง ความผิดหวัง ความโศกเศร้า หรือพรรณนาอารมณ์ ความรู้สึกของผู้แต่งให้สอดคล้องกับชื่อของดอกไม้ เช่น ดอกรักกับความรัก ดอกโศกกับความรู้สึกเศร้าเสียใจ ดอกพิกุลกับความรู้สึกคิดถึงนางรัก ฯลฯ ผู้แต่งวรรณคดียังนำดอกไม้มาเปรียบเทียบกับความงามของนางในวรรณคดี เช่น ดอกบัวมักใช้เพื่อเปรียบกับทรวงอกของนาง เล็บนางกับดอกเล็บมีือนาง ผิวนางที่รักกับสีดอกจำปาเหลืองนวล

“ชมป่าอ่างามผาย	อกหมายราบปราบกदानทอง
นมเคร่งเต่งทั้งสอง	คือบงกชสดดอกขาว
ชมกายผายป่าเจ้า	ชายปอง
ทรวงราบปราบกदानทอง	เรียบร้อย
นมเคร่งเต่งเต้าสอง	เคียงคู่
คือบงกชสดน้อย	เต่งตั้งดวงขาว ฯ”

(เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์, 2552)

รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2537, น. 5-11) อธิบายว่า ดอกไม้ทำหน้าที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเดินเรื่องในวรรณกรรม วรรณคดี นิทานต่างๆ เช่น การเกิดในดอกบัว ดอกปาริชาติช่วยระลึกชาติในวรรณคดีเรื่อง **กามนิด** ดอกปะหนันจดหมายรักจากอิเหนาให้บุษบาในวรรณคดีเรื่อง **อิเหนา** ฯลฯ และเป็นเครื่องหมายของตัวละครที่เป็นคนดี มีบุญ เช่น ในนิทานเรื่อง **ไชยเชษฐ์** นางจำปาทองเป็นผู้มีเมตตา ชื่อสัตย์ เมื่อนางร้องให้จะมีดอกจำปาทองร่วงลงมาแทนน้ำตา หรือในนิทานพื้นบ้านเรื่อง **พิกุลทอง** นางพิกุลเป็นคนดี รักสามีและลูก เมื่อนางพูดจะมีดอกพิกุลทองร่วงลงมาจากปาก

ดอกไม้ที่กล่าวถึงในวรรณคดีมีหลายชนิด แต่ดอกบัวเป็นดอกไม้ที่กล่าวถึงบ่อยมาก โดยเฉพาะวรรณคดีพุทธศาสนา พุทธประวัติ ชาดก พระสูตร และตำนานต่าง เช่น **ไตรภูมิิกถา** หรือ **ไตรภูมิพระร่วง** เป็นวรรณกรรมชิ้นเอกสมัยสุโขทัย กล่าวถึงการเกิดโลกหลังจากที่ไฟบรรลัยกัลป์เผาไหม้ทั้งโลก จากนั้นก็เกิดฝนตก น้ำท่วม และมีดอกบัวเกิดขึ้น จำนวนดอกบัวที่เกิดขึ้นหมายถึงจำนวนพระพุทธรูปเจ้าที่อุบัติขึ้น (กรมศิลปากร, 2528, น. 215-220) ใน **ทศชาติชาดก** ก็กล่าวถึงบทบาทของดอกบัวในหลายชาติ เช่น เรื่อง **มหาเวสสันดรชาดก** ทัศนีย์กุลพจนกล่าวถึงสระน้ำสี่เหลี่ยมกว้างใหญ่ใกล้ที่อยู่ของพระเวสสันดร มีดอกปทุมบานเต็มไปหมด น้ำใสสะอาด นกมาจับกิ่งไม้ส่งเสียงไพเราะ (แปลก สนธิรักษ์, 2542, น. 347) **ปฐมสมโพธิกถา** มีเรื่องราวของบัวแทรกอยู่ในพุทธประวัติตลอดทั้งเรื่อง เริ่มตั้งแต่ประสูติ เข้าสู่วัยหนุ่ม จนถึงออกบวช ตรัสรู้ และนิพพาน ในเอกนิบาต เรื่อง **มิตตวินทุกชาดก** ก็กล่าวถึงงกจักรกับดอกบัวเพื่อเป็นหลักธรรมคำสอนแก่คนที่เห็นผิดเป็นถูก (ฤดีรัตน์ ภายราช, 2540, น. 61)

1.3.6 ดอกไม้กับศิลปกรรม

ดอกไม้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะของไทย ไม่ว่าจะเป็นงานประดิษฐ์ดอกไม้สด สถาปัตยกรรม หรือประติมากรรม ฯลฯ

มณีรัตน์ จันทนะผะลิน (2542, น. 1264) กล่าวถึงงานประดิษฐ์ดอกไม้สดว่า “งานประดิษฐ์ดอกไม้สด คือการนำดอกไม้ ใบไม้และส่วนต่างๆ ของพืชมาจัดในลักษณะรูปร่างรูปร่างต่างๆ” งานดอกไม้ประดิษฐ์ของไทยแบ่งเป็น 2 หมวดใหญ่ แบบธรรมชาติ ได้แก่ แจกัน ช่อกระเช้า พวงมาลา และแบบประดิษฐ์ศิลป์ ได้แก่ พวงมาลัย พานดอกไม้ บายศรี ตาข่ายคลุมโต๊ะ เครื่องแขวนดอกไม้

มาลัยเป็นงานประดิษฐ์ดอกไม้สดชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบเห็นได้ง่ายในทุกที่ของประเทศไทย เช่น รถเข็นขายพวงมาลัยริมถนน คนเร่ขายพวงมาลัยตรงสี่แยกไฟแดง ในวัด ศาลพระพรหม แหวนในรถ หัวเรือ หรือในพิธีกรรมประเพณีต่างๆ พิรติ จึงประกอบ (2561, น. 112) กล่าวว่า เดิมพวงมาลัยและดอกไม้ประดิษฐ์เป็นเพียงสื่อกลางแสดงความศรัทธาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เท่านั้น จนกระทั่งสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เริ่มนำมาลัยใช้เป็นเครื่องหอม ประดับตกแต่งร่างกายของพระสนมกำนัลในวัง ปัจจุบันมาลัยถูกนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันแต่ยังแฝงความเชื่อความศรัทธาดั้งเดิม

จันทนา สุวรรณมาลี (2529, น. 1) กล่าวว่า งานประดิษฐ์ดอกไม้สดของไทยได้รับอิทธิพลจากอินเดีย ซึ่งเข้าไปพร้อมกับพุทธศาสนาและศิลปะสถาปัตยกรรมอินเดีย แต่ไม่มีหลักฐานบันทึกไว้ จนกระทั่งสมัยสุโขทัยมีการบันทึกการประดิษฐ์ดอกไม้ในพระราชพิธี 12 เดือน

ท้าวศรีจุฬาลักษณ์หรือนางนพมาศพระสนมเอกของพระร่วง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้สด ในพระราชพิธีจองเปรียง นางนพมาศได้นำดอกไม้มาตกแต่งโคมลอยให้งดงามกว่าโคมของพระสนมคนอื่น ๆ ในพระราชพิธีสัมพัจฉรฉินท์ที่จัดขึ้นในเดือนเมษายน พระสนมกำนัลทุกคนร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปต่างๆ ใส่เมี่ยงหมาก ถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อนำไปให้บรรดาเจ้าเมืองและเศรษฐีที่เข้าเฝ้าถวายเครื่องบรรณาการ ครั้งนั้น นางนพมาศร้อยดอกไม้ดีเหลือจะเป็นรูปพานทองสองชั้นรองชั้น ข้างในชั้นใส่เมี่ยงหมาก แล้วร้อยดอกไม้เป็นตาข่ายคลุมพานชั้นอีกที ซึ่งเป็นงานประดิษฐ์ดอกไม้ที่ดูสวยงามสร้างสรรค์ สมเด็จพระร่วงจึงสั่งให้ชาวไทยร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปพานชั้นหมาก เพื่อต้อนรับแขกในงานใหญ่ หรือในงานแต่งงานเรียกว่า “พานชั้นหมาก”

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์โดยเฉพาะรัชกาลที่ 5 งานประดิษฐ์ดอกไม้สดเจริญรุ่งเรืองมาก พระสนมพระเทวีในวังประกวดแข่งขันกันประดิษฐ์ดอกไม้ เพื่อถวายในพระราชพิธีต่าง ๆ เดิมพวงมาลัยของไทยร้อยด้วยดอกมะลิล้วน เป็นมาลัยสีขาวกลมอย่างเดียว สมัยนั้น สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถมีชื่อเสียงในการร้อยพวงมาลัยมาก พระองค์คิดร้อยมาลัยด้วยดอกไม้สดและดอกไม้แห้งต่างๆ และแทรกใบไม้ทำให้เกิดลวดลายและสีสันสวยงาม พระองค์ได้อบรมการร้อยมาลัยให้แก่ข้าหลวงและครูโรงเรียนราชินี จนแพร่หลายไปยังบุคคลภายนอก กลายเป็นขนบธรรมเนียมไทยอีกหนึ่งอย่างที่ริเริ่มจากรวังและโด่งดังไปทั่วโลก

มณีรัตน์ จันทนะพะลิน (2542, น. 4328) แบ่งประเภทของพวงมาลัยเป็น 4 หมวด ได้แก่ มาลัยชายเดี่ยว มาลัยสองชาย มาลัยเข้าร่วม และมาลัยประดับสถานที่หรือของใช้ ซึ่งมาลัยชายเดี่ยวใช้สำหรับคล้องข้อมือหรือถือสำหรับบุคคลสำคัญในงาน และใช้บูชาพระ มาลัยสองชายใช้คล้องคอบ่าวสาวหรือประธาน แขกสำคัญในงาน และใช้บูชาพระรัตนตรัย มาลัยเข้าร่วมเป็นมาลัยที่มีขนาดเล็ก ใช้มอบเป็นของขวัญแก่ที่มาร่วมงาน ส่วนมาลัยประดับสถานที่หรือของใช้มักใช้ประดับหน้าต่าง ฐานพระพุทธรูป เทวรูป แท่นยืนพุด แขนงในรด หัวเรือ เป็นต้น เนื่องจากมีกลิ่นหอมสดชื่นและใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ไปด้วย จึงไม่ควรนำพวงมาลัยคล้องเคียว พระพุทธรูปหรือประดับสำหรับอาหาร จันทนา สุวรรณมาลี (2529, น. 2) กล่าวถึงองค์ประกอบของมาลัยว่า ต้องประกอบด้วยตัวมาลัย อุบะ ซีก และริบบิ้น(สำหรับมาลัยคล้องคอและเข้าร่วม) ดอกไม้ที่นิยมใช้ร้อยพวงมาลัยได้แก่ มะลิ พุด รัก บานไม่รู้โรย ดาวเรือง กุหลาบมอญ กล้วยไม้ จำปา จำปี

ดอกไม้ยังเป็นแรงบันดาลใจให้สร้างสรรค์งานศิลปะอื่นๆ เช่น ลวดลายไทย งานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ฯลฯ ซึ่งจะพบเห็นได้จากโบราณสถาน ศาสนสถาน ผ้าไทย เครื่องมือ

เครื่องใช้ต่างๆ ดอกไม้ที่ช่างไทยนิยมนำมาสร้างสรรค์ในงานศิลปะคือดอกบัว เพราะดอกบัวมีรูปทรงโค้ง นุ่มนวล ลวดลายไทยเหมือนดอกบัวตูมที่พบบนสถาปัตยกรรมทางศาสนา คือ ลายทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ลายกนกช่อเปลวเพลิง ลายกรวยเชิง นอกจากนี้ ศาสนวัตถุต่างๆ ก็สร้างขึ้นด้วยแรงบันดาลใจจากดอกบัว เช่น เจดีย์ทรงระฆังคว่ำ(บัวคว่ำ) เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์(บัวตูม) เสาตักแตงลายบัวจงกลปลายเสา หรือปั้นรูปบัวบนหัวเสาเรียกว่าบัวแวง ฯลฯ (โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มทร.ธัญบุรี, 2562)

ภาพประกอบ 1 ดอกบัวกับศิลปะ

ที่มา: โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย มทร.ธัญบุรี. (2562). บัวกับศิลปะ. สืบค้นจาก

<https://tinyurl.com/nb62v3m9>

คติความเชื่อเรื่องบัวในพุทธศาสนาได้รับการสืบทอดมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อันเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์รูปแบบดอกบัวที่เป็นองค์ประกอบในงานสถาปัตยกรรมของไทยจำนวนมาก สมศักดิ์ จำปาขาว (2546, น. 1-2) ศึกษาเรื่องรูปแบบบัวในสถาปัตยกรรมไทยสรุปว่า รูปแบบบัวถูกนำมาใช้เป็นฐานรองรับและองค์ประกอบสำคัญในสถาปัตยกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่อง ฐานบัวที่ใช้รองรับศาสนวัตถุมีหลายแบบแต่ฐานสิงห์เป็น

ฐานบัวที่นิยมใช้เป็นฐานระเบียง ฐานอาคารพระอุโบสถและพระวิหารมากที่สุด บัวหัวเสาแบบกลีบยาวเป็นแบบที่นิยมใช้มากที่สุดตั้งแต่สมัยอยุธยา บัวยังเป็นองค์ประกอบหลักในพระเจดีย์ พระปรางค์ตั้งแต่ส่วนฐานจนถึงส่วนยอดจำนวนมาก เช่น เจดีย์เหลี่ยมย่อมุม เจดีย์ทรงระฆัง เจดีย์ทรงกลม

1.3.7 ดอกไม้กับสถานที่

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีริเริ่มโครงการเติมสีสนให้สวนสวย เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยให้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับตามสวนสาธารณะและเส้นทางถนนในกรุงเทพฯ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทำให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมดอกไม้สดับกันตลอดทั้งปี และกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยมีการปลูกไม้ดอกหอมในสวนสาธารณะ 5 แห่ง ได้แก่ สวนวชิรเบญจทัศ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ สวน 60 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สวนเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (สาทร) และสวนลุมพินี (มติชนออนไลน์, 2564)

กรุงเทพมหานครมีสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดอกไม้และศึกษาวัฒนธรรมดอกไม้ที่มีชื่อเสียงได้แก่ ปากคลองตลาด เป็นตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งติดอันดับ 4 ใน 10 ตลาดดอกไม้สดของโลก และเป็นตลาดขายดอกกล้วยไม้ใหญ่อันดับ 3 ของโลก เดิมปากคลองตลาดเป็นตลาดขายพลาสติก ต่อมาเปลี่ยนมาเป็นตลาดขายผัก ดอกไม้ ผลไม้ ปากคลองตลาดมีตลาดหลักทั้งหมด 4 แห่งได้แก่ องค์การตลาดเป็นของรัฐ สังกัดกระทรวงมหาดไทย และตลาดยอดพิมาน ตลาดพุทธยอดฟ้า ตลาดส่งเสริมเกษตรไทย ของเอกชน ปากคลองตลาดเป็นแหล่งขายดอกไม้ราคาส่งในราคาย่อมเยาที่มีดอกไม้หลายชนิดทั้งดอกไม้ไทยและดอกไม้นำเข้าจากต่างประเทศ ที่สำคัญคือขายดอกไม้ประดิษฐ์หลายประเภท เช่น พวงมาลัยชื่อดอกไม้ พานดอกไม้ บายศรี และขายส่วนประกอบของพวงมาลัย เช่น อุบะ ตัวมาลัย รั้วข้อ เพื่อให้พ่อค้าแม่ค้าซื้อมาประกอบแล้วขายต่อ ปากคลองตลาดเปิดตลอด 24 ชั่วโมง ช่วงกลางวันจะเป็นตลาดสด ตอนเย็นเป็นตลาดดอกไม้ทั้งหมด โดยมีร้านขายดอกไม้เต็มริมถนน การเดินทางไปปากคลองตลาดง่ายและสะดวกมาก สามารถไปได้หลายวิธี เช่น รถไฟใต้ดิน รถเมล์ เรือ ฯลฯ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.), ม.ป.ป.)

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้เป็นสถานที่ให้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมดอกไม้ของไทยและประเทศในเอเชีย ก่อตั้งขึ้นโดย สกฤต อินทกุล ศิลปินจัดดอกไม้ระดับชาติ ที่มีโอกาสรับใช้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 มากกว่า 10 ปี พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้เป็นบ้านไม้เก่า 2 ชั้น อยู่กลางสวนดอกไม้ที่มีดอกไม้หอมจำนวนมาก ข้างในแบ่งเป็น 7

ห้อง ได้แก่ ห้องภาพดุสิต ห้องโลกแห่งวัฒนธรรมดอกไม้ ห้องอุโบสถดอกไม้ ห้องความลับแห่งงานศิลป์ของไทย ห้องวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตผู้คน หอปากกาและดินสอ และห้องหัวใจการจัดดอกไม้สมัยใหม่ ภายในจัดแสดงภาพถ่ายของบุคคลสำคัญต่างๆ เครื่องดอกไม้สด เช่น มาลัย เครื่องแขวน พานดอกไม้ ตาข่าย ฯลฯ เครื่องประดับ เช่น ปิ่นปักผมดอกไม้ สายสะพายดอกไม้ สดที่เป็นรางวัลเลื่อนยศ ดอกไม้ในงานประเพณี พิธีกรรม เช่น ต้นดอกไม้ในประเพณีแห่ต้นดอกไม้ ดอกไม้ในพิธีโกนจุก พิธีแต่งงาน ขบวนรถตกแต่งดอกไม้ของรัชกาลที่ 5 และวัฒนธรรมดอกไม้ของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น ฯลฯ (สกุล อินทกุล, 2556, น.120)

จากข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวข้างต้นแสดงว่าดอกไม้มีความสำคัญต่อวัฒนธรรมไทยอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับดอกไม้ในวัฒนธรรมไทย ดังเช่น นิติรัตน์ บุญเรือง (2559) **สร้างแบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่อง “บัว” สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ** ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการวิจัยแสดงว่าดอกบัวมีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนานทั้งในแบบนามธรรมและรูปธรรม ดอกบัวเกี่ยวข้องกับคติความเชื่อและประเพณีไทย อีกทั้งยังเป็นอาหาร ยารักษาโรค ตลอดจนเป็นต้นแบบของงานศิลปะต่างๆ รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดวรรณคดี วรรณกรรม และสำนวนภาษา ดังปรากฏในบทเรียนจำนวน 5 บท ได้แก่ บัวราชินีแห่งแม่น้ำ บัวในพิธีกรรมและความเชื่อ บัวกับภูมิปัญญาอาหารไทย บัวในศิลปกรรมไทย และบัวในภาษิตสำนวนไทย นอกจากนี้ ศศิธร มัตชีโมโตะ (2554) **วิจัยเรื่อง แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่องดอกไม้ไทยสำหรับผู้เรียนชาวญี่ปุ่น** งานวิจัยนี้พบว่า ดอกไม้มีบทบาทสำคัญมาก เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ประเพณีและวัฒนธรรมไทย คนไทยใช้ประโยชน์จากดอกไม้ในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นภูมิปัญญาไทยหลายแขนงที่สืบทอดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เนื้อหาแบบเรียนประกอบด้วย 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 ดอกไม้ประจำชาติไทย บทที่ 2 ดอกไม้กับวันสำคัญของไทย บทที่ 3 ดอกไม้มงคล บทที่ 4 ดอกไม้สมุนไพร และ บทที่ 5 ดอกไม้ในสำนวนไทย สมศักดิ์ จำปาขาว (2546) **ศึกษาเรื่องคติความเชื่อและรูปแบบบัวในสถาปัตยกรรมไทย** พบว่า ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์แห่งพุทธศาสนาดังปรากฏในวรรณกรรมตำนาน ชาดก พระสูตร พุทธประวัติ คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ดอกบัวจึงเป็นส่วนหนึ่งในประเพณีวัฒนธรรมของไทย เช่น ประเพณีมหาชาติ ลอยกระทง การบวช และพิธีกรรมอื่นๆ คติความเชื่อเรื่องบัวทำให้ดอกบัวเป็นสิ่งที่รองรับและเป็นองค์ประกอบสำคัญในสถาปัตยกรรมทางศาสนาของไทย เช่น ฐานบัว ใบเสมา เจดีย์ เสาบัว งานจิตรกรรม เป็นต้น และ วัฒนีย์ อ่องแก้ว (2553) **ศึกษาความเชื่อที่เป็นมงคลและอมงคลเกี่ยวกับพืชและสัตว์ของชาวบ้าน อำเภอลิ่งนคร จังหวัดสงขลา** โดยศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของพืชในด้านความเชื่อของคนไทย และ

ดอกไม้ก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเชื่อของคนไทยทั้งความเชื่อที่เป็นมงคลและอวมงคล เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับชื่อดอกไม้ ดอกไม้ประจำวันเกิดหรือปีเกิด ดอกไม้ประจำทิศ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ดอกไม้ผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยอย่างแนบแน่นจนเป็นวัฒนธรรมดอกไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เช่น วัฒนธรรมด้านอาหารการกิน การแต่งกาย วัฒนธรรมดอกไม้ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและประเพณี ศิลปะ สถานที่ ภาษา ฯลฯ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม จุดเด่นของหนังสือคือนำเสนอเรื่องวัฒนธรรมไทยกับดอกไม้ผ่านสำนวนไทย ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเรื่องวัฒนธรรมไทยกับดอกไม้และสำนวนไทย นอกจากนี้ เนื้อหายังมีส่วนเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมเวียดนามเพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาชาวเวียดนาม

1.4 ดอกไม้ในวัฒนธรรมเวียดนาม

ดอกไม้มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของชาวเวียดนามเช่นเดียวกับชาวไทย ชาวเวียดนามทุกคนรู้จักดอกบัว เพราะเป็นดอกไม้ประจำชาติ นักท่องเที่ยวพบสัญลักษณ์ดอกบัวทองบนสายการบินเวียดนามแอร์ไลน์ สำหรับชาวเวียดนาม ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ ความเพียรพยายามอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และการระงับกิเลส ดอกบัวเกิดในโคลนตมแต่สามารถผลิบานชูดอกงดงาม โดยไม่มีสัตว์แมลงต่างๆ มาเกาะกิน และทำให้น้ำบริเวณนั้นใสสะอาด ตำนานเรื่อง ดอกบัวในบ่อน้ำเพชร (hoa sen trong gieng ngoc) ซึ่งอยู่ในตำราเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาใช้ดอกบัวเป็นตัวแทนของเด็กชายคนหนึ่งที่มีฐานะยากจน แต่พยายามเรียนรู้ ฟันฝ่าอุปสรรค และซื่อสัตย์ สุดท้ายก็สอบได้อันดับ 1 ในการสอบคัดเลือกขุนนาง สร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติและเป็นที่โปรดปรานของพระมหากษัตริย์ (Bo Giao Duc va Dao Tao, 1980)

ในทางศาสนา ดอกบัวบานเป็นตัวแทนของอดีต ฝักบัวเป็นตัวแทนของปัจจุบันและเมล็ดบัวเป็นตัวแทนของอนาคต ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการเวียนว่ายตายเกิด สัญลักษณ์ดอกบัวในงานศิลปะและสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนายังหมายถึงการปลดปล่อย และการตรัสรู้ สถาปัตยกรรมโดดเด่นของเวียดนามคือ วัดเจดีย์เสาเดียวในกรุงฮานอย เป็นวัดเสาเดียวที่ออกแบบเป็นรูปดอกบัวลอยอยู่กลางสระบัว มีเรื่องเล่าว่า กษัตริย์ลิ ท้าย โดง (Ly Thai Tong) ฝันเห็นเจ้าแม่กวนอิมประทับอยู่บนฐานบัวและบอกให้กษัตริย์ขึ้นไปบนดอกบัว พระองค์คิดว่าเป็นฝันไม่ดีจึงนำเรื่องไปบอกพระพระแนะนำให้สร้างวัดเจดีย์บนเสาหินมีฐานเหมือนดอกบัวดังในฝัน เพื่อทำเป็นบัลลังก์ดอกบัวให้เจ้าแม่กวนอิมประทับ ปัจจุบันกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของทั้งชาวเวียดนามและชาวต่างชาติ (Kenh truyen hinh truc tuyen - Van hoa VietNam, 2012)

ดอกบัวยังมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมด้านอาหารการกินของชาวเวียดนาม คนเวียดนามใช้ติบัวชงน้ำดื่มช่วยให้ผ่อนคลาย ไหลบัวทำยา ไบบัวใช้ห่ออาหาร ห่อข้าวเม่าซึ่งเป็นอาหารขึ้นชื่อของเมืองหลวงฮานอย ช่วยให้อาหารมีกลิ่นหอมพิเศษ ชาดอกบัวเป็นชาที่มีชื่อเสียงของชาวเวียดนาม พระราชวังเว้เป็นแหล่งกำเนิดชาดอกบัว สมัยก่อน ชาดอกบัวเป็นชาสำหรับพระมหากษัตริย์และเจ้านายชั้นสูงเท่านั้น วิธีการทำชาดอกบัวซับซ้อน กล่าวคือ ในตอนเย็น สวามีในวังต้องพายเรือไปที่ทะเลสาบดิน ตัม (Tinh Tam) ใส่ใบชาลงในดอกบัวแล้วมัดดอกบัวไม่ให้บาน เช้าวันรุ่งขึ้นจึงพายเรือไปเก็บ ปัจจุบัน ชาดอกบัวไตโฮ ฮานอย (Tay Ho - Ha Noi) เป็นของฝากที่คนเวียดนามนิยมมอบให้กัน นอกจากนี้ขนมหวานลำไยยัดไส้เมล็ดบัว ข้าวห่อไบบัว เปิดหนึ่งดอกบัว ก็เป็นอาหารชาววังสมัยก่อน (Cham, 2000, p. 53)

ดอกไม้อื่นๆ ก็มีบทบาทในชีวิตของชาวเวียดนามเป็นอย่างมาก บัง เซิน (Son, 2005, p. 233) กล่าวถึงประเพณีของชาวเวียดนามว่า ในวันเพ็ญและวันแรมของทุกเดือน คนเวียดนามไหว้บรรพบุรุษและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ บางครั้งเครื่องเซ่นไหว้มีเพียงน้ำฝนถ้วยหนึ่งและดอกไม้หนึ่งจาน ดอกไม้ก็เหมือนกับรูป เป็นพาหนะเชื่อมต่อกับคนและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ในชีวิต คนเวียดนามจะไหว้บรรพบุรุษเพื่อขอบคุณ ขอพร หรือรายงานเรื่องที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อขึ้นบ้านใหม่ เด็กร้องไห้กลางคืน สบ เลื่อนยศตำแหน่ง เจ็บไข้ ฯลฯ จานดอกไม้บูชานั้นมีดอกไม้หลายประเภท มักจะเป็นดอกช่อนกลิ่นสีขาว ดอกกระดังงา ดอกการเวก ดอกมะลิ ดอกจำปี ดอกเข็ม ดอกเบญจมาศ ดอกหงอนไก่ ฯลฯ ซึ่งเป็นดอกไม้ที่หาได้ง่ายในสวนหรือตามรั้วบ้าน ชนิดละ 1 ถึง 2 ดอก วางบนจานสะอาด คนชายดอกไม้บูชาเหล่านี้มักจัดดอกไม้เป็นชุดพอดีหนึ่งจานแล้วห่อด้วยใบคดุ้ม (La Dong) หรือใบตอง ดอกกระดังงาเป็นดอกไม้ยอดนิยมของชาวฮานอยสมัยก่อน เนื่องจากมีลักษณะอ่อนนุ่ม และมีกลิ่นเขียวยาวเหมือนมือของพระพุทธเจ้า และถือเป็นดอกไม้แห่งโชคลาภอีกด้วย เมื่อไหว้เสร็จแล้วจะไม่นำดอกไม้ไปที่ แต่ปล่อยให้แห้งสะสมไว้เหมือนรูปในกระถาง ยิ่งมากยิ่งดี แล้วนำดอกไม้เหล่านี้เอามาใช้ในการไหว้ครั้งต่อไป จานดอกไม้แสดงถึงความกตัญญูของลูกหลานต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับ ปัจจุบันนิยมจัดดอกไม้ใส่แจกันมากกว่าจานดอกไม้

ฟาน เกี บิน (Phan Ke Binh) กล่าวว่าวันตรุษเวียดนาม เป็นเทศกาลที่ชาดอกไม้ไม่ได้ตลาดดอกไม้จัดขึ้นก่อนวันตรุษเวียดนาม 7 วัน การไปตลาดดอกไม้ไม่เพียงแต่ซื้อดอกไม้เท่านั้น แต่ยังไปเพื่อสัมผัสบรรยากาศและพบปะผู้คน คนภาคเหนือซื้อดอกบิวย คนภาคกลางและภาคใต้ซื้อดอกแอบริคอต วางไว้ในห้องรับแขกหรือจัดใส่แจกันวางบนโต๊ะบูชา คนเวียดนามเชื่อว่าการวางต้นบิวยในบ้านในวันปีใหม่จะช่วยขับไล่วิญญาณสิ่งชั่วร้าย ประเพณีนี้มีต้นกำเนิดจากตำนานเวียดนาม เรื่อง **ทัน จ่า และ อุต หลุย** (Than Tra Uat Luy) เป็นเทวดา 2 องค์ที่อาศัยอยู่ในต้นบิวยขนาดใหญ่บน

ภูเขาโด่ ซอก (Do Soc) ในอดีต มีชาวบ้านและท่าล่ายหมู่บ้าน เทพ 2 องค์นี้มีหน้าที่ฆ่าผีปีศาจเพื่อปกป้องชาวบ้าน ปีศาจจึงไม่กล้าเข้าบ้าน เมื่อถึงวันสิ้นปี เทพ 2 องค์ต้องกลับสวรรค์เพื่อเข้าเฝ้าพระเจ้า ชาวบ้านจึงไปตัดกิ่งต้นบัวยัดใส่แจกันในบ้าน หรือติดรูปเทวดา 2 องค์หน้าประตู เมื่อพวกเขาเห็นต้นบัวและรูปเทวดา 2 องค์ก็กลัว ไม่กล้ามารังแกชาวบ้าน ตั้งแต่นั้นมาเมื่อถึงวันสิ้นปี คนเวียดนามจึงตกแต่งบ้านด้วยต้นบัวจนกลายเป็นประเพณี นอกจากนี้ยังมีดอกไม้อื่นตกแต่งในบ้าน เช่น ดอกเบญจมาศ ดอกดาเลีย ดอกกุหลาบ ฯลฯ โดยเฉพาะดอกเบญจมาศพิเศษคือเมื่อดอกเหี่ยวก็ไม่ร่วงจากก้านดอก เป็นสัญลักษณ์ของคนทีระลึกถึงรากเหง้า วงศ์ตระกูล บ้านเกิดเมืองนอนของตนเสมอ ซึ่งตรงกับความหมายของวันตรุษเวียดนามคือวันของครอบครัว (Binh, 2005, p. 42)

ดอกไม้สำคัญในด้านความสวยงามของผู้นิยมเวียดนามตั้งแต่โบราณ สมัยก่อนสาวในพระราชวังเว้จู้จี้ใช้แป้งนู (phan nu) เพื่อทาหน้าและทากายช่วยให้ผิวเนียน หอม แป้งนู (phan nu) คล้ายดินสอพองและมีลักษณะคล้ายดอกไม้ตูม มีส่วนประสมของสมุนไพรและสารสกัดจากดอกไม้ นอกจากนั้น เครื่องสำอางบำรุงผิวที่มีชื่อเสียงอีกอย่างหนึ่งของสาวชาววังคือดอกบานเย็น ดอกมีสีชมพูและสีม่วง มีกลิ่นหอมอ่อน สาวชาววังนิยมใช้ละอองเกสรทาหน้าเพื่อแต่งหน้าให้ขาวเนียน สาวสมัยก่อนยังนิยมถือถุงบุหงาไว้ติดตัวเสมอเพื่อให้ร่างกายมีกลิ่นหอม ดอกไม้ที่นิยมนำมาทำบุหงา เช่น ดอกมะลิ ดอกกุหลาบ ดอกบัว ฯลฯ (Tap chi song huong Online, 2015)

ในด้านภาษา เหงียน ทิ กิม จัน (Nguyen Thi Kim Ngan) เขียนบทความเรื่อง ดอกไม้ในสำนวนสุภาษิตเวียดนาม (Hoa trong ca dao) กล่าวว่า เมื่อสังเคราะห์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในสำนวนสุภาษิต ดอกไม้เป็นหัวข้อที่ปรากฏมากเป็นอันดับ 2 รองลงมาจากท้องฟ้า สำนวนสุภาษิตของแต่ละภาคมีดอกไม้ที่ปรากฏแตกต่างกัน ดอกบัว และดอกขจรพบมากที่สุด ในสำนวนสุภาษิตจังหวัดเหง่ อาน (nghe an) และ ห่า ตี้น (ha tinh) ของภาคกลาง ดอกบัวพบมากที่สุด ในสำนวนสุภาษิตภาคเหนือ ดอกมะลิพบมากในสำนวนสุภาษิตภาคกลางและภาคใต้ ดอกไม้ที่ปรากฏในสำนวนสุภาษิต มักใช้เปรียบเทียบกับคนรัก และเปรียบกับชีวิตที่น่าสงสารของผู้หญิง (Ngan, 2011, p. 35 -42) เช่นเดียวกับมาย หงอก จือ (Mai Ngoc Chu) กล่าวว่า ดอกไม้เป็นสิ่งที่นิยมนำมาใช้ในสำนวนสุภาษิตเวียดนาม มีดอกไม้หลายชนิดที่ถูกกล่าวถึง เช่น ดอกบัว ดอกมะลิ ดอกขจร ดอกขี้มอด ดอกขมิ้น ดอกชบา ดอกเบญจมาศ เป็นต้น นอกจากกล่าวถึงชื่อดอกไม้เพื่อชื่นชมความสวยงามของดอกไม้แล้วยังใช้ดอกไม้เพื่อสื่อความหมายโดยนัย เช่น ดอกบัวเป็นดอกไม้ที่พบมากที่สุด ในสำนวนเวียดนาม เป็นตัวแทนแห่งความบริสุทธิ์และความสูงส่ง หรือดอกมะลิแสดงความรักที่ซื่อสัตย์ นอกจากนั้น ยังใช้ดอกไม้เพื่อกล่าวประชดประชันเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ดอกชบาซึ่งเป็นดอกไม้ที่มีสีสดงดงามแต่ไม่มีกลิ่นหอม จึงมักถูกนำมาสื่อถึงของไม่ดี (Chu, 2000, p. 11-12) จัน มิน ฑู (Thu,

2015) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม (Ngon ngu va van hoa: "moi quan he bien chung lan nhau") โดยศึกษาสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนผู้หญิงซึ่งดอกไม้เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ที่สำคัญ ในสำนวนสุภาษิตเวียดนาม ดอกมะลิเป็นสัญลักษณ์แสดงรสนิยมของคนเวียดนามเกี่ยวกับผู้หญิงที่ดี เปรียบกับผู้หญิงที่มีจิตใจบริสุทธิ์ สูงส่ง อ่อนหวาน และมีเสน่ห์ ซึ่งให้ความสำคัญกับนิสัยจิตใจมากกว่ารูปลักษณ์ภายนอก และดอกมะลิเปรียบกับความรักของคู่รักที่ซื่อสัตย์ต่อกัน ดอกเบญจมาศ ดอกบัว ดอกกล้วยไม้ ดอกชอนกลิ่น ก็ปรากฏบ่อยในสำนวนสุภาษิต เป็นดอกไม้ที่คุ้นเคยของคนที่อยู่ชนบท ดอกไม้เหล่านี้สะท้อนความงามที่เรียบง่ายและจิตใจที่เมตตาของชาวชนบท

ในด้านสถานที่ท่องเที่ยว ประเทศเวียดนามมีภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของพืชโดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับ จึงทำให้มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติให้เที่ยวชมดอกไม้จำนวนมาก เมืองสำคัญที่ต้องกล่าวถึงคือเมืองดาลัด (Da Lat) ขึ้นชื่อเป็นเมืองแห่งดอกไม้ เมืองดาลัด (Da Lat) มีภูเขาสูงหลายลูก มีอากาศดีและเย็นตลอดทั้งปี คล้ายกับเชียงใหม่ของประเทศไทย ที่เมืองดาลัดมีดอกไม้ผลัดกันผลิบานตลอดทั้งปี เช่น ดอกบัวตอง ดอกทานตะวัน ดอกหางนกยูงสีม่วง ดอกกุหลาบ ที่สำคัญคือดอกไฮเดรนเยีย ดอกขนาดใหญ่และมีสีสันหลากหลาย ออกดอกตลอดปี จนกลายเป็นสัญลักษณ์ของเมือง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งปลูกสตอเบอรี่และผลิตเหล้าที่มีชื่อเสียง (Tap Chi Cong Thuong, 2020)

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยพบว่าดอกไม้มีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมเวียดนามหลายด้านเช่นเดียวกับประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อ ประเพณี อาหารการกิน การแต่งกาย ศิลปะ และภาษา ฯลฯ

2. สำนวนเกี่ยวกับดอกไม้

ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมของแต่ละสังคม ความงดงามประการหนึ่งของภาษา คือสำนวน ที่ช่วยให้การสื่อสารไพเราะสละสลวย การศึกษาสำนวนทำให้มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี การกินอยู่ ศาสนา ความเชื่อ ค่านิยม ภูมิปัญญา ของสังคมนั้นมากยิ่งขึ้น หัวข้อนี้แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของสำนวน การเรียนการสอนสำนวนไทยให้แก่ชาวต่างชาติ และสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้และวัฒนธรรมไทยที่แสดงผ่านสำนวน

2.1 ความหมายของสำนวน

สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต เป็นถ้อยคำสั้นกระชับที่มนุษย์ก่อกองขึ้นจากประสบการณ์การดำเนินชีวิต เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษสร้างขึ้นและถ่ายทอดยังลูกหลานราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 1187) อธิบายไว้ดังนี้

สำนวนคือถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น สอนจะเข้าใจง่ายน้ำ รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง พังเพยหมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้วโดยกล่าวเป็นกลางๆ เพื่อให้ตีความเข้ากับเรื่อง เช่น กระต่ายตื่นตูม สุภาษิตหมายถึงถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายเป็นคติ เช่น กงเกวียนกำเกวียน รักยาวให้บั่นรักสั้นให้ต่อ น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ จากคำอธิบายดังกล่าวเห็นได้ว่า สำนวน สุภาษิต คำพังเพย มีลักษณะร่วมกัน คือเป็นคำหรือข้อความที่มนุษย์กล่าวสืบต่อกันมานาน มีความหมายไม่ตรงไปตรงมา ต้องตีความถึงจะเข้าใจความหมาย สำนวน สุภาษิตและคำพังเพยมีความหมายต่างกันแต่ยากมากที่จะแยกออกว่าอันไหนคือสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. ค) ได้อธิบายความแตกต่างระหว่างสำนวน สุภาษิต คำพังเพย ไว้ว่า สำนวนเป็นถ้อยคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบหรือประชดประชัน ไม่ได้ให้คติ คำสอน เช่น ตาบอดได้แว่น เกลือจิ้มเกลือ หน้าหน้าไฟ กระดังกลานไฟ คำพังเพยมีความหมายลึกซึ้งมากกว่าสำนวน เป็นคำติชมหรือแสดงความคิดเห็นแต่ยังไม่เป็นคำสอนแท้ เช่น เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย เก็บดอกไม่ร่วมต้น ทำนาบหลังคน และสุภาษิตเป็นข้อความสั้น มีความหมายลึกซึ้ง และเป็นคำสอนโดยวางหลักความจริง เช่น กงเกวียนกรรมเกวียน ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน น้ำขึ้นให้รีบตัก

ผู้วิจัยพบว่า มีคำนิยามอื่นเกี่ยวกับสำนวนดังนี้ สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2538, น. 1) กล่าวว่า สำนวนคือคำพูดเป็นชั้นเชิง มีความหมายไม่ตรงกับรากศัพท์ในพจนานุกรม เกิดจากมูลเหตุต่างๆ เช่น เกิดจากธรรมชาติ เกิดจากการกระทำ เกิดจากความประทุติ เกิดจากแบบแผนประเพณี เกิดจากลัทธิศาสนา เกิดจากการเล่น เกิดจากนิยายนิทานตำนานประวัติศาสตร์ ฯลฯ คำนิยามนี้แสดงให้เห็นลักษณะเด่นของสำนวนคือเป็นคำพูดที่รวมใจความของเรื่องยาวให้สั้นลง มีความหมายโดยนัย ไม่ตรงตัว ผู้ฟังต้องถอดความถึงจะเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสุจริต เพียรชอบ (2539, น. 149) กล่าวว่า สำนวนคือถ้อยคำที่มนุษย์ใช้สื่อสารกัน โดยมีความหมายกว้างลึกซึ้ง หรือมีความหมายเชิงอุปมาเปรียบเทียบ หมายรวมไปถึงคำคม คำพังเพย สุภาษิต และโวหารต่าง ๆ

สำนวน สุภาษิต คำพังเพย มีบทบาทแพร่หลายในทุกวงการ การเรียนรู้และฝึกฝนการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนสำนวนไทย ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำนวนไทยเป็นเครื่องมือซึ่งเห็นความสามารถทางภาษา ความสามารถในการเรียบเรียงข้อมูลและความเข้าใจวัฒนธรรมของสังคม สำนวนไทยเป็นสิ่งที่มีความค่า จึงมีงานวิจัยจำนวนมากศึกษาเรื่องสำนวนไทย เช่น วิฑูริวัฒน์ จตุรวิธวงศ์ (2546) ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์ลักษณะและภาพสะท้อนจากสำนวนไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะด้านภาษาของสำนวนไทยและสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนในสำนวนไทยอันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ยมนา ทองใบ (2550)

ศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความหมาย ที่มาและบริบทของสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ทำให้เข้าใจที่มาของสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออย่างลึกซึ้งและนำสำนวนไปใช้พูดเปรียบเปรยในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง กรมวิชาการได้กำหนดว่าสำนวนไทยเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา จึงมีผู้วิจัยสร้างสื่อการเรียนเรื่องสำนวนไทยในรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยสำหรับนักเรียนชาวไทย ดังเช่น กนกวรรณ กอกหวาน (2554) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องสำนวนไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประเภทสถานการณ์จำลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทเรียนสำนวนไทยในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประเภทสถานการณ์จำลอง เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในการเรียนการสอนและเป็นสื่อวิชาภาษาไทย มะลิวัลย์ ศรีประไหม (2553) ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สำนวนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องสำนวนไทยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้เรียนที่ใช้หนังสือปกติ

กล่าวโดยสรุป สำนวน สุภาษิต คำพังเพย เป็นถ้อยคำที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาก ในการวิจัยครั้งนี้ สำนวนหมายรวมถึงสุภาษิต คำพังเพย เป็นคำพูดสั้น กินความลึกซึ้ง มีความหมายไม่ตรงตัว ที่มนุษย์สร้างขึ้นจากประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต สำนวนไทยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย

2.2 การเรียนการสอนสำนวนไทยให้แก่ชาวต่างชาติ

การศึกษาสำนวนไทยไม่ได้เป็นเพียงการศึกษาสำนวนภาษาเท่านั้น แต่เป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมไปด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. ๖) กล่าวว่า ต้นกำเนิดของสำนวนไทย ได้มาจากการสังเกตจดจำจากการดำรงชีวิต ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรอบตัว หรือมีรากเหง้ามาจากจารีตประเพณี ตำนาน ศาสนา การละเล่นของคนไทย การศึกษาสำนวนทำให้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของสังคมนั้น

ผู้วิจัยพบว่า มีหนังสือและงานวิจัยสอนสำนวนไทยให้กับชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก โดยมีการออกแบบหนังสือและวิธีการสอนที่แตกต่างกัน เช่น แบบเรียน ชุดการสอน หนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังที่ สุริศา ไสภณเลิศพงศ์ (2560) สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง สำนวนไทย สำหรับนักศึกษาชาวจีน โดยคัดเลือกสำนวนไทย 100 สำนวน แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ 10 ชุดตามเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน ชุดละ 10 สำนวน ได้แก่ สำนวนเกี่ยวกับครอบครัว ความรัก สำนวนเกี่ยวกับการศึกษาอบรม สำนวนเกี่ยวกับการดำรงชีวิต เศรษฐกิจ อาชีพ สำนวนเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และพฤติกรรมของบุคคล สำนวนเกี่ยวกับสังคม สมาคม สำนวนเกี่ยวกับถ้อยคำวาจา

สำนวนเกี่ยวกับการปกครอง บ้านเมือง สำนวนเกี่ยวกับค่านิยม สำนวนเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี พิธีกรรม และสำนวนเบ็ดเตล็ด จากนั้นสร้างชุดการสอนสำนวนไทยให้นักศึกษาจีน 10 ชุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาภาษาและวัฒนธรรมไทยจากสำนวน สามารถใช้สำนวนอย่างถูกต้อง ในบริบทต่างๆ พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน และนำความรู้จากชุดการสอนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ เกษศิริรักษ์ นิตยสุทธิ (2554) สร้างแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากสำนวนไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยคัดเลือกสำนวน 10 สำนวนที่สะท้อนวัฒนธรรมไทยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ วิถีชีวิตประจำวัน แนวความคิดความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม จากนั้นสร้างเป็นแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรม 10 บท ซึ่งทำให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมและนำไปสู่การใช้ภาษาไทยระดับสูงได้ดียิ่งขึ้น

งานวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนต่างประเทศ เช่น วู ถิ กิม จี (Chi, 2550) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนเวียดนามกับสำนวนไทย โดยเปรียบเทียบสำนวนไทยและเวียดนามที่มีความหมายตรงกันหรือคล้ายกันจำนวน 205 สำนวน จากนั้นศึกษาภาพสะท้อนสภาพธรรมชาติและวิถีชีวิตของคนไทยและเวียดนาม ผลการวิจัยพบว่า สำนวนที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน แต่สิ่งนำมาเปรียบเทียบเหมือนกันบางประการ มีจำนวนมากที่สุด 98 สำนวน สิ่งนำมาเปรียบเทียบต่างกันมีจำนวน 67 สำนวน และสิ่งนำมาเปรียบเทียบเหมือนกันมีจำนวน 40 สำนวน จากการเปรียบเทียบสำนวนไทยและเวียดนามดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ไทยและเวียดนามมีสภาพธรรมชาติคล้ายคลึงกัน ลักษณะทางกายภาพของมนุษย์ พันธุ์พืช สัตว์ ไม่ต่างกันมาก ทั้ง 2 ประเทศเป็นสังคมเกษตรกรรม จึงมีวิถีชีวิตที่คล้ายกันเรื่องการกินอยู่ที่ให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม การทำเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนความคิด และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ลี แมงเตีย (Li, 2562) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสี วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเปรียบเทียบความหมาย แหล่งที่มา และเจตนาการใช้สำนวนเกี่ยวกับสีของไทยและจีน ผลการวิจัยพบว่า สำนวนที่เกี่ยวกับสีของจีนและไทยมีความหมายตรงและความหมายโดยนัย โดยสื่ออารมณ์ทั้งเชิงบวก เชิงลบ เป็นกลาง และผสมทั้งเชิงบวกและเชิงลบ สำนวนเกี่ยวกับสีของจีนมีที่มาจากวรรณกรรมโบราณเป็นส่วนมาก ส่วนสำนวนไทยมีที่มาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเชื่อทางศาสนา เจตนาการใช้สำนวนที่เกี่ยวกับสีของไทยและจีนแบ่งเป็น 5 ลักษณะคือ คำหยาบ ตักเตือน ประชดประชัน แสดงความคิดเห็น และชื่นชม จากการเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับสีสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยและประเทศจีนมีภูมิประเทศภูมิอากาศต่างกัน จึงทำให้สิ่งแวดล้อมทั้งสองประเทศต่างกัน ย่อมมีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม วิถีชีวิต อาชีพ ทักษะคติ ฯลฯ ของไทยและจีนด้วย

กล่าวโดยสรุป สำนวนเป็นวัฒนธรรมอันงดงามที่บรรพบุรุษสั่งสมมาช้านาน การสอนให้ชาวต่างชาติเข้าใจความหมายและใช้สำนวนได้ถูกต้องในบริบทต่างๆ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและเพิ่มพูนความรู้เรื่องวัฒนธรรม

2.3 สำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้และวัฒนธรรมไทยที่แสดงผ่านสำนวน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมสำนวนเกี่ยวกับดอกไม้จากหนังสือ 3 เล่ม ได้แก่ หนังสือภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย ของ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ปี พ.ศ. 2561 (ราชบัณฑิตยสภา, 2561) หนังสือ สำนวนไทย ของศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และ หนังสือสำนวนไทย ของขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) ปี พ.ศ. 2538 (สง่า กาญจนาคพันธุ์, 2538) โดยศึกษาความหมายและที่มาของสำนวน จากนั้นศึกษาวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนผ่านสำนวนนั้น ผลการคัดเลือกสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้พบว่า มีสำนวนเกี่ยวกับดอกไม้ทั้งหมด 8 สำนวน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 สำนวนที่ระบุชื่อดอกไม้ชัดเจน กลุ่มที่ 2 สำนวนที่ไม่ระบุชื่อดอกไม้แต่เห็นถึงวัฒนธรรมดอกไม้ชัดเจน

กลุ่มที่ 1 สำนวนที่ระบุชื่อดอกไม้ชัดเจน มีทั้งหมด 6 สำนวน โดยมีดอกกระดังงา 1 สำนวน ดอกพิกุล 1 สำนวน และดอกบัว 4 สำนวน

สำนวนกระดังงาลนไฟ มีดอกกระดังงาปรากฏในสำนวน กระดังงาเป็นไม้ยืนต้นที่มีดอกสวยงามและมีกลิ่นหอม คนไทยมักปลูกในบ้านเป็นไม้ประดับเพราะเชื่อว่าคนในบ้านจะมีชื่อเสียงโด่งดัง ได้รับความเคารพนับถือและมีเงินทอง ดอกกระดังงาออกเป็นช่อ ช่อหนึ่งประมาณ 3 – 6 ดอก ดอกอ่อนมีสีเขียว พอแก่เปลี่ยนเป็นสีเหลือง ดอกมีลักษณะห้อยลงมา กลีบดอกเรียวยาว บิดไปมา (วิชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ, 2551, น. 14) คนไทยนิยมนำดอกกระดังงามาอบสิ่งของให้หอม เช่น อบเสื้อผ้า ทำบุหงา ฯลฯ ซึ่งดอกกระดังงาปกติมีกลิ่นหอมอ่อนๆ แต่เมื่อนำมาลนไฟ ทำให้น้ำมันแตก ส่งกลิ่นหอมฟุ้งกระจาย ดังนั้น คนไทยจึงนำลักษณะของดอกกระดังงาลนไฟมาเปรียบกับผู้หญิงที่ผ่านมือผู้ชายมาแล้ว มักมีประสบการณ์ในเรื่องการปรนนิบัติและเอาใจผู้ชาย มูลเหตุของสำนวนนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญดอกไม้กับเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับในสังคมไทยและระสนิยมเรื่องความหอมของชาวไทยที่มีมาแต่โบราณ

สำนวนดอกพิกุลร่วง เป็นคำพูดประชดประชันคนที่นิ่งไม่ยอมพูด ถามอะไรก็ไม่ตอบ สำนวนนี้มีที่มาจากนิทานพื้นบ้านไทยเรื่อง พิกุลทอง ซึ่งนางเอกชื่อพิกุลทอง เมื่อพูดจะมีดอกพิกุลทองร่วงมาจากปาก ที่มาของสำนวนนี้แสดงให้เห็นบทบาทของดอกไม้กับภาษาโดยเฉพาะนิทานไทย ดอกพิกุลมักถูกกล่าวถึงในนิทาน วรรณคดีไทย เพราะคนไทยเชื่อว่าเป็นไม้ชั้นสูงและศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่สถิตของรุกขเทวดา พิกุลเป็นไม้ยืนต้นที่คนไทยรู้จักกันดีมาช้านาน นิยมปลูกกันในวัด วัง สวน บ้าน

ดอกพิกุลมีสีขาวครีม หอม และมีขนาดเล็ก กลีบดอกมีลักษณะจักแหลม (ปาลิตา เชื้ออังกูร, 2555, น. 182)

ดอกบัวที่นิยมปลูกในประเทศไทยมี 3 ประเภท ได้แก่ ปทุมชาติหรือเรียกว่าบัวหลวง ดอกมีสีชมพูหรือสีขาว อุบลชาติหรือเรียกว่าบัวสาย บัวเผื่อน บัวผัน ดอกมีหลายสี เช่น ขาว ชมพู แดง ม่วง เหลือง และ บัววิกตอเรียหรือเรียกว่าบัวกระดังง์ ดอกใหญ่สีขาว (สุภค มหาวรรกร, 2542, น. 3168) ดอกบัวเป็นดอกไม้ที่ผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยอย่างมาก ดอกบัวเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยหลายด้าน ได้แก่ วัฒนธรรมการกิน ขนบธรรมเนียมประเพณี คติความเชื่อ และภาษา ดังแสดงในสำนวนต่อไปนี้

สำนวนบัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ขุ่น หมายถึงทำอะไรอย่าให้กระทบกระเทือนใจกัน รู้จักถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน วาณิช จรุงกิจอนันต์ (2528, น. 134) กล่าวว่าสำนวนนี้มาจากการถนอมสายบัวเพื่อทำอาหาร ขณะที่ถนอมสายบัวต้องเบามือ ถ้าดึงแรงจนน้ำขุ่น สายบัวจะขาดและดอกบัวจะซ้ำ คนไทยนำลักษณะการถนอมสายบัวมาเปรียบกับการพฤติกรรมของมนุษย์ว่าให้ระมัดระวังคำพูดเพื่อถนอมน้ำใจกัน สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2538, น. 309) กล่าวว่ามูลเหตุของสำนวนนี้มาจากการเลี้ยงปลาในบ่อเพื่อเป็นอาหาร จึงต้องระวังให้ปลาอยู่ดี ไม่ทำให้บัวซ้ำ ไม่ทำให้น้ำขุ่น ปลาจะไม่ตกใจ ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยผูกพันกับสายน้ำ นิยมสร้างบ้านริมน้ำ ขุดบ่อเลี้ยงปลาและปลูกดอกบัวเพื่อใช้เป็นอาหาร อย่างไรก็ตาม มูลเหตุของสำนวนบัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ขุ่น แสดงให้เห็นดอกบัวกับวัฒนธรรมการกินของคนไทย

สำนวนเด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย หมายถึงตัดญาติขาดมิตรกัน ไม่มีเยื่อใยต่อกันอีก สำนวนนี้สามารถเข้าใจได้ 2 นัย คือตัดขาดจากกันและอีกทางคือยังมีเยื่อใยต่อกัน แต่จะเข้าใจนัยแรกมากกว่า คนไทยนำลักษณะของใยบัวมาเปรียบเทียบกับความผูกพันของคนในครอบครัวว่า คนที่เป็นครอบครัวกันตัดขาดกันอย่างไรก็ยังมีเยื่อใยหรือความผูกพันที่เคยมีมาก่อน สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยให้ความสำคัญกับครอบครัว คนในครอบครัวมีหน้าที่ดูแลเอื้ออาทรและช่วยเหลือกัน พึ่งพาอาศัยกัน ประเทศไทยมีขนบธรรมเนียม ประเพณีหลายอย่างที่สั่งสอนให้ลูกหลานเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ กตัญญูต่อบิดามารดาและรักพี่น้องในครอบครัว

สำนวนแม่สายบัวแต่งตัวค้าง หมายถึงผู้หญิงที่แต่งตัวรอคนมารับออกนอกบ้าน แต่เขาไม่มาตามนัด สำนวนนี้แสดงถึงความเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทยในการเล่นเสียงสัมผัสคล้องจอง ทำให้สำนวนภาษามีความไพเราะ เหตุที่ต้องเป็นแม่สายบัวเพราะคำว่า “สายบัว” คล้องกับ “สาย” ซึ่งการใช้คำ “สายบัว” มีจุดมุ่งหมายเพื่อเน้นย้ำการมาสายหรือไม่มาตามนัด และ “บัว” สัมผัสคล้องจองกับ “ตัว” ทำให้สำนวนเพราะน่าฟังขึ้น

สำนวนเห็นกงจักรเป็นดอกบัว หมายถึงเห็นสิ่งที่ผิดเป็นถูก ใช้ประชดคนทำอะไรโดยเห็นสิ่งที่ไม่ดีว่าดีแล้วทำไป สำนวนนี้มีที่มาจากนิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ดอกบัวมีบทบาทสำคัญในด้านศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธ ดอกบัวจึงปรากฏบ่อยครั้งในนิทานชาดกซึ่งเป็นเรื่องในอดีตชาติของพระพุทธเจ้า

กลุ่มที่ 2 สำนวนที่ไม่ระบุชื่อดอกไม้แต่เห็นถึงวัฒนธรรมดอกไม้ชัดเจน มีจำนวน 2 สำนวน

สำนวนเด็ดดอกไม้ร่วมต้น หมายถึง คนที่ได้เกิดมาอยู่ด้วยกัน มักเคยทำบุญร่วมกันมาแต่ชาติก่อน สำนวนนี้สะท้อนความเชื่อเรื่องบุญกรรมและชาติภพ ชาตินี้สร้างบุญหรือกรรมอะไรไว้ชาติหน้าจะได้รับผลบุญหรือชดใช้กรรมนั้น นอกจากนี้ยังสะท้อนวัฒนธรรมการบูชาพระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วยดอกไม้ของคนไทยที่มีมาตั้งแต่โบราณ

สำนวนพ่อกวนมาลัย หมายถึงผู้ชายชอบเที่ยว ไม่เอาการเอางาน สำนวนนี้มีที่มาจากบทละครเรื่อง **สังข์ทอง** ตอนนางรจนาเลื้อยคู้ ลังเลยังไม่ได้ตัดสินใจจะเลือกใครมาเป็นคู่ครอง นางจึงถือพวงมาลัยโดยไม่มอบให้ใคร คนไทยจึงเอาตอนนี้มาเปรียบกับผู้ชายที่ไม่เอาการเอางาน ไม่คิดจะสร้างครอบครัวและติดเที่ยว สำนวนนี้ถึงแม้ไม่ระบุชื่อดอกไม้แต่มีคำว่าพวงมาลัยปรากฏอยู่ โดยพวงมาลัยเป็นงานประดิษฐ์ดอกไม้สดของคนไทยโดยนำดอกไม้หอมหลายชนิดมาร้อยเรียงกัน พวงมาลัยถือเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติไทย

กล่าวโดยสรุป ดอกไม้มีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมไทย ดังนั้น การศึกษาสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้ นอกจากทำให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเข้าใจความหมายและนำสำนวนไปใช้สื่อสารได้ถูกต้อง ยังเพิ่มพูนความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยหลายด้าน เช่น ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม อาหาร ยารักษาโรค เครื่องแต่งกาย ภาษา วรรณกรรม ฯลฯ

3. หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

เมื่อโลกก้าวสู่ยุคดิจิทัล (digital) หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เริ่มเป็นที่นิยมของคนทั่วโลก เพราะเป็นนวัตกรรมด้านการศึกษาที่ทันสมัยและสะดวกสบายสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์มีคุณลักษณะเหมือนหนังสือตำราเรียนทั่วไปและมีคุณสมบัติพิเศษหลายประการโดยใช้ศักยภาพของคอมพิวเตอร์ (กิดานันท์ มลิทอง, 2543, น. 268) ปัจจุบันสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กำลังระบาด ทำให้ชีวิตและพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือของมนุษย์เปลี่ยนไป คอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียจึงสำคัญในชีวิตของมนุษย์มาก การเปลี่ยนพฤติกรรมอ่านหนังสือเล่มกระดาษเป็นอ่านหนังสือออนไลน์จึงทำให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อนี้เป็น 3 ประเด็น

ได้แก่ ความหมายและประเภทของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ โครงสร้างของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ และประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์สำหรับชาวต่างชาติ

3.1 ความหมายและประเภทของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออ่านเพิ่มเติมคือหนังสือสำหรับอ่านเสริมความรู้ อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในด้านใดด้านหนึ่งและอ่านเพื่อเปิดโลกทรรศน์ มีผู้ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้ ฤทธิย์ มาศจรุส (2538, น. 20) ให้นิยามความหมายไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นหนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร เพิ่มเติมจากหนังสือแบบเรียน สำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง จากคำนิยามดังกล่าว มีใจความสำคัญคือเนื้อหาเฉพาะเรื่องที่ขยายจากหนังสือแบบเรียนและใช้อ่านด้วยตนเอง นอกจากนี้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของนักเรียน เพื่อก่อให้เกิดความรู้และความเพลิดเพลินในการอ่านหนังสือ ดังที่ บันลือ พุกกะวัน (2521, น. 58) กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมคือวัสดุการอ่านประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เด็กสามารถเลือกอ่านได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน นักเรียนอ่านเพื่อค้นคว้าคำตอบ อ่านเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นหนังสือรูปแบบใหม่ที่มีการนำเสนอเนื้อหาสาระสู่ผู้อ่านในรูปแบบของสัญญาณดิจิทัล รัชนี เผ่าพงศ์ช่วง (2548, น. 6) ให้นิยามของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศกับการอ่าน เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล โดยดาวน์โหลดในรูปแบบดิจิทัลแทนการพกหนังสือเล่มกระดาษ หรือแทนการจัดทำหนังสือสำหรับนักเรียน นอกจากนี้ ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2551, น. 14) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรืออีบุ๊ก (E-book) เป็นหนังสือที่สร้างขึ้นโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นแฟ้มข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเปิดอ่านผ่านหน้าจคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ได้ และมีคุณลักษณะพิเศษบางประการโดยใช้ศักยภาพของคอมพิวเตอร์ เช่น มีเสียงเปิดหน้ากระดาษหรือเชื่อมต่อกับแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน จากคำนิยามดังกล่าวสรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นเอกสารที่อยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดมาอ่านผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ หรืออ่านผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้ศักยภาพของคอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มคุณสมบัติของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีหลายประเภทขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของหนังสือและจุดประสงค์ในการสร้างหนังสือ เบเกอร์ (Barker, 1992, p. 140-141) แบ่งประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็น 10 ประเภท ได้แก่ แบบหนังสือหรือตำรา (Textbook) มีลักษณะคล้ายหนังสือกระดาษปกติ เพียงแปลง

หนังสือจากสภาพสิ่งพิมพ์เป็นสัญญาณดิจิทัล โดยมีศักยภาพขั้นพื้นฐานของคอมพิวเตอร์บางประการ เช่น เปิดหน้าหนังสือ คัดลอกข้อมูล ฯลฯ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือเสียงอ่าน (Talking book) ซึ่งเน้นการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรและเสียง หนังสือประเภทนี้เหมาะสำหรับเด็กๆ หรือผู้ฝึกภาษาที่สอง แบบหนังสือภาพนิ่ง หรืออัลบั้มภาพ (Static Picture Books) เน้นการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปภาพนิ่งหรืออัลบั้มภาพ คอมพิวเตอร์อาจช่วยเลือกรูปภาพที่ต้องการ ขยายหรือย่อขนาดภาพหรือตัวหนังสือ แต่งภาพ หรือเชื่อมข้อมูลเสียงประกอบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือภาพเคลื่อนไหว (Moving Picture Books) เป็นการนำเสนอข้อมูลในแบบวีดิทัศน์หรือภาพยนตร์สั้นเป็นหลัก ส่วนใหญ่นิยมนำเสนอเหตุการณ์ด้านประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์สำคัญ แบบหนังสือสื่อประสม (Multimedia Books) เน้นการเสนอข้อมูลในลักษณะสื่อผสม ได้แก่ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง ฯลฯ ผสมกับศักยภาพอื่นๆ ของคอมพิวเตอร์ แบบหนังสือสื่อหลากหลาย (Polymedia Books) มีลักษณะเหมือนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือสื่อประสม แต่เพิ่มความหลากหลายในด้านการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลในเล่ม แบบหนังสือสื่อเชื่อมโยง (Hypermedia Books) เน้นคุณลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลภายในเล่มและเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลภายนอก แบบหนังสืออัจฉริยะ (Intelligent Electronic Books) เหมือนหนังสือสื่อผสมแต่ใช้โปรแกรมขั้นสูง ซึ่งสามารถเพิ่มปฏิสัมพันธ์หรือการโต้ตอบระหว่างหนังสือกับผู้อ่าน แบบสื่อหนังสือทางไกล (Telemedia Electronic Books) มีลักษณะคล้ายหนังสือสื่อเชื่อมโยง แต่เน้นการเชื่อมโยงกับข้อมูลภายนอกผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะและเครือข่ายเฉพาะสมาชิก แบบหนังสือไซเบอร์สเปซ (Cyberspace Books) เป็นหนังสือที่รวมคุณสมบัติของหนังสือที่ทุกประเภทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะสื่อผสม มีปฏิสัมพันธ์หลากหลายกับผู้อ่าน และสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกเล่ม

ครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทแรกคือหนังสือหรือตำรา (Textbook) กล่าวคือหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลักษณะเหมือนหนังสืออ่านเพิ่มเติมซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ แต่สามารถเปิดอ่านได้ผ่านจอคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โปรแกรมที่ใช้สร้างหนังสือมีหลายโปรแกรม เช่น AnyFlip, Flipping Book, Desktop Author, Flash Album Deluxe (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2555, น. 30) ซึ่งผู้วิจัยใช้โปรแกรม AnyFlip เพราะเป็นโปรแกรมอเนกประสงค์ที่ใช้งานง่าย โดยการสร้างเนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นไฟล์ PDF แล้วนำไฟล์เข้าโปรแกรม โปรแกรมจะแปลงไฟล์ PDF ออกมาเป็นหนังสืออเนกประสงค์

โดยสรุป หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ในการวิจัยครั้งนี้ คือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนังสือหรือตำรา (Textbook) ที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรม AnyFlip สามารถอ่าน

ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทุกเวลาและสถานที่ สำหรับใช้เรียนด้วยตัวเองซึ่งมีเนื้อหาขยายจากหนังสือแบบเรียน โดยมีวิธีการนำเสนอและเนื้อหาที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความสามารถในการใช้ภาษาไทยและบริบททางสังคมของผู้เรียนชาวเวียดนาม

3.2 โครงสร้างของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์

หนังสือทั่วไปมีโครงสร้างค่อนข้างคล้ายคลึงกัน เช่น หน้าปก คำนำ สารบัญ เนื้อหาหลัก ต่างกันเพียงรูปแบบหนังสือ กระบวนการสร้างหรือวิธีการอ่านหนังสือ ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2551, น. 17) กล่าวถึงโครงสร้างหลักของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย หน้าปก คำนำ สารบัญ สาระ อ้างอิง ดัชนี ปกหลัง ผู้วิจัยสร้างหนังสือโดยมีโครงสร้างต่อไปนี้

หน้าปก หมายถึงปกด้านหน้าของหนังสือ บ่งบอกข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ เช่น ชื่อหนังสือ ประเภทหนังสือ ผู้แต่ง รูปภาพที่เกี่ยวข้อง การจัดรูปแบบหน้าปกเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ชื่อเรื่องต้องกะทัดรัด ชัดเจน บ่งบอกถึงเนื้อหาภายในเล่ม และใช้ขนาดตัวหนังสือที่เหมาะสม ภาพประกอบต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหนังสือและเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ควรจัดเรียงข้อมูลในหน้าปกให้เป็นสัดส่วนและเป็นระเบียบเรียบร้อย

คำนำ หมายถึงคำแนะนำของผู้เขียนเกี่ยวกับหนังสือเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาหนังสือ คำนำประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสือ รายชื่อและเลขหน้าของบทอ่านอยู่ในเล่มที่เรียงตามลำดับซึ่งช่วยให้ผู้อ่านหาบทอ่านที่ต้องการได้รวดเร็วขึ้น ส่วนประกอบของแต่ละบท ความประสงค์ของผู้เขียนที่อยากให้อ่านได้รับจากการใช้หนังสือ

สาระของหนังสือ หมายถึงส่วนประกอบสำคัญที่ปรากฏภายในเล่ม ได้แก่ ข้อความ ภาพประกอบ แบบฝึก แบบทดสอบ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือ การสร้างสาระหนังสือควรคำนึงถึงความเหมาะสม ประสบการณ์และวัยของผู้อ่าน ให้ความรู้พร้อมความเพลิดเพลิน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของผู้อ่าน ถวัลย์ มาศจรัส (2538, น. 45) กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้เขียนว่า ผู้เขียนต้องเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่นและความสนใจเกี่ยวกับการอ่านของวัยรุ่น รักการเขียนหนังสือ มีประสบการณ์ในเรื่องที่จะเขียน มีจินตนาการและความทันสมัยอยู่เสมอ อวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527, น. 21) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก วัยรุ่นที่สามารถอ่านหนังสือได้คล่องแล้ว ควรมีตัวอักษรขนาดตัวพิมพ์ธรรมดา มีภาพสีและขาว-ดำ ตามความเหมาะสม รูปภาพประมาณ 30 % ใช้ภาษาง่าย ๆ สำนวนภาษาใช้ในชีวิตประจำวันแต่ไม่ใช่คำแสลง มีเนื้อเรื่องดี สมจริง ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน

บรรณานุกรม หมายถึงรายการแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้อ้างอิงในหนังสือ เช่น หนังสือ ตำรา บทความวารสาร หรือแหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ

3.3 ประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์สำหรับชาวต่างชาติ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญ ช่วยเสริมสร้างความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถวัลย์ มาศจรัส (2535, น. 13) กล่าวว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนเรื่องต่างๆ มีประโยชน์คือช่วยเสริมทักษะทางภาษาโดยเฉพาะทักษะการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน สมทรง พิทักษ์พิเศษ (2541, น. 12) กล่าวว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา และเสริมสร้างความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น วัฒนธรรม วิถีชีวิต เทคโนโลยี ฯลฯ ทำให้ผู้อ่านมีพัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญา

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์มากสำหรับชาวต่างชาติ เพราะให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยหลายด้านและช่วยให้เข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ ดังเช่น อัจฉริยา วสุนันต์ (2560) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวรรณคดีไทยเพื่อการท่องเที่ยว เรื่อง รามเกียรติ์ สำหรับชาวต่างประเทศ เนื้อหาหนังสือประกอบด้วย 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเรื่องรามเกียรติ์ บทที่ 2 เปิดประตูสู่วัดพระแก้ว บทที่ 3 รามเกียรติ์กับประติมากรรม บทที่ 4 รามเกียรติ์กับจิตรกรรม บทที่ 5 รามเกียรติ์กับโขน บทที่ 6 รามเกียรติ์กับสำนวนไทย บทที่ 7 รามเกียรติ์กับตำนานเรื่องยักษ์ และ บทที่ 8 รามเกียรติ์กับของที่ระลึกการท่องเที่ยว หนังสือช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์ผ่านการท่องเที่ยว เข้าใจสำนวนภาษา รวมถึงอิทธิพลจากวรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์ที่มีต่อวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

หนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนพัฒนาการอ่านภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ดังที่ผิง เหม่า (Ping, 2564) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องสีในวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน ประกอบด้วย 8 บท ได้แก่ สีกับอาหาร สีกับเครื่องแต่งกาย (ตอนที่ 1+2) สีกับสถาบันพระมหากษัตริย์(ตอนที่ 1+2) สีในประเพณีไทย สีกับสำนวน และคำเรียกสี ผู้เรียนมีพัฒนาการหลังจากที่อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมและมีความรู้ความเข้าใจด้านภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับสีมากขึ้น

หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เป็นวัสดุการอ่านที่ประยุกต์เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้อ่าน นุปผชาติ ทัพพิกรณ์ (2540, น. 6) กล่าวว่า ประโยชน์สำคัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์คือผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ที่สะดวกโดยไม่ต้องพกหนังสือสิ่งพิมพ์ สิ่งนี้ทำให้ลดเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังมีคุณสมบัติมากโดยใช้ศักยภาพของคอมพิวเตอร์ในการผลิตหนังสือ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540, น. 175) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่และ

หลากหลาย เช่น ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง อีกทั้งมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับหนังสือ เช่น การเปิดหน้าต่างต่อไป การย้อนกลับ การเลือกหน้าที่ต้องการ การคัดลอก การเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลภายนอก ทำให้ผู้อ่านเกิดความตื่นตัวและไม่เบื่อหน่าย

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำคัญมากจึงมีผู้วิจัยจำนวนมากสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับชาวต่างชาติ เช่น สลิลดา เมืองขวา (2557) ศึกษาผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง **Teaching in Thailand สำหรับครูชาวต่างชาติ** ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับหนังสือทั่วไปแต่สามารถสื่อความหมายได้เร็ว เข้าใจง่ายและเร้าใจผู้อ่านเพราะมีเสียงประกอบ ภาพเคลื่อนไหวเหมือนจริง และเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลอื่น ช่วยให้ครูต่างชาติที่สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาไทย การปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาและการปฏิบัติการสอนที่ประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังช่วยพัฒนาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศ กิ่งกุล เกาะประเสริฐ (2554) สร้างแบบฝึกอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการออกเสียงภาษาไทยของชาวต่างชาติในหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนายทหารเวียดนาม ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ชุดแบบฝึกมี 5 ชุด ได้แก่ แบบฝึกออกเสียงพยัญชนะต้น แบบฝึกออกเสียงสระ แบบฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ แบบฝึกออกเสียงตัวสะกด และแบบฝึกออกเสียงข้อความต่อเนื่อง ซึ่งแบบฝึกอิเล็กทรอนิกส์นี้ใช้คุณสมบัติของโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อนำเสนอข้อมูล เช่น ข้อความ ภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว ฯลฯ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกอิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพ 91/93 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 นายทหารชาวเวียดนามหรือชาวต่างชาติอื่นสามารถนำไปใช้เพื่อฝึกฝนภาษาไทยด้วยตนเอง

โดยสรุป หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อนักศึกษาชาวเวียดนาม ช่วยพัฒนาความรู้เรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทย หนังสืออยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทำให้นักศึกษาเวียดนามสามารถเข้าถึงหนังสือได้ง่ายและเปิดอ่านได้ตลอดเวลาและทุกที่โดยไม่ต้องถือหนังสือติดตัว ผู้วิจัยนำข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยทั้งหมดมาสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนามในลำดับต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาและเพิ่มพูนความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับดอกไม้ในบริบทสังคมไทย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนชาวเวียดนามเข้าใจสำนวนไทยมากขึ้นและใช้สำนวนนั้นได้ถูกต้อง ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดรูปแบบการวิจัย
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดรูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ one shot experimental case study ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลองกับกลุ่มเป้าหมายเพียงกลุ่มเดียว ไม่มีการวัดความรู้ก่อนเรียน (Pretest) แต่วัดผลทดสอบหลังเรียน (Posttest) และเทียบเกณฑ์ที่กำหนด (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561, น. 142) โดยในการวิจัยครั้งนี้ จะวัดผลจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 10 บทและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาเวียดนามที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 เทอม 2 มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) ซึ่งยินดีเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาเอกภาษาไทยจึงมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและในภาคการศึกษาที่ 2 นักศึกษาได้เรียนวิชาการอ่าน 4 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย จึงมีคุณสมบัติสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยนี้

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย

3.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม มีจำนวน 10 บท ได้แก่

- บทที่ 1 ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย
- บทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้
- บทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย
- บทที่ 4 “กระดิ่งกาลนไฟ”: การอบรำผ้า
- บทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่วคราว เด็ดบัวไม่ไว้ใจ” : ความผูกพันของครอบครัวไทย
- บทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค่าง”: คำคล้องจองในสำนวนไทย
- บทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น”: การถวายดอกไม้
- บทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง
- บทที่ 9 “เห็นงจักรเป็นดอกบัว”: นิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก
- บทที่ 10 ปากคลองตลาด...ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

3.2 แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก บทละ 10 ข้อ

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ

3.4 แบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 กระบวนการหลัก ได้แก่ การสร้างเครื่องมือวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

4.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สัมภาษณ์ผู้เรียนชาวเวียดนามและลงภาคสนามเก็บข้อมูลและรูปภาพเพื่อสร้างเครื่องมือวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

4.1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมและดอกไม้ โดยศึกษาความหมายของวัฒนธรรม การแบ่งหมวดวัฒนธรรม ความหมายของดอกไม้ และความสำคัญของดอกไม้ในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมเวียดนาม

4.1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำนวนไทยให้แก่ชาวต่างชาติ และคัดเลือกสำนวนไทยเกี่ยวกับดอกไม้ที่แสดงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสำนวนที่ปรากฏซ้ำอย่างน้อย 2 ครั้งในหนังสือ 3 เล่ม ได้แก่ หนังสือ ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย (ราชบัณฑิตย

สภา, 2561)หนังสือ **สำนวนไทย** (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และ หนังสือ **สำนวนไทย** (สง่า กาญจนาคพันธุ์, 2538) พบว่า มีสำนวนเกี่ยวกับดอกไม้ทั้งหมด 8 สำนวนดังนี้

ตาราง 1 สำนวนเกี่ยวกับดอกไม้ที่แสดงวัฒนธรรม

ลำดับ	สำนวน	ราชบัณฑิตยสภา	กระทรวงศึกษาธิการ	สง่า กาญจนาคพันธุ์
1	กระดั่งกาลนไฟ	✓	✓	✓
2	กลั้วดอกพิกุลจะร่วง	✓	✓	✓
3	เก็บดอกไม้ร่วมต้น	✓	✓	✓
4	เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย	✓	✓	✓
5	เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	✓	✓	✓
6	บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น	✓		✓
7	ฟอพงมาลัย	✓		✓
8	แม่สายบัวแต่งตัวค้าง	✓		✓

4.1.3 ศึกษาการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยศึกษาความหมาย ประเภท โปรแกรมที่ใช้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ โครงสร้างและประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์

4.1.4 ผู้วิจัยลงภาคสนามเก็บรูปภาพและศึกษาบริบทการใช้ดอกไม้ในวัฒนธรรมไทยในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เห็นและเข้าใจวิถีชีวิตไทยในสถานที่ต่างๆ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาบทอ่าน เช่น ปากคลองตลาด พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์สวนลุมพินี งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ประจำปี 2564 (พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ) งานไต้ร่มพระบารมี 240 ปี กรุงรัตนโกสินทร์ วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร จังหวัดนครปฐม สะพานบุญ(วัดตระพังทอง) จังหวัดสุโขทัย ฯลฯ

4.1.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดบทอ่านในหนังสืออ่านเพิ่มเติมและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

4.1.6 ผู้วิจัยนำหัวข้อบทอ่านไปสัมภาษณ์ความสนใจของนักศึกษาชาวเวียดนามที่กำลังเรียนวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยदानัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ จำนวน 48 คน โดยให้นักศึกษาทำแบบสอบถามเพื่อนำผลมาจัดลำดับเนื้อหาบทอ่านตามความสนใจของผู้เรียน ผลเฉลี่ยคะแนนความสนใจของนักศึกษาเวียดนามต่อบทอ่านเรียงจากมากไปน้อยตามตารางได้ดังนี้

ตาราง 2 ผลเฉลี่ยคะแนนความสนใจของนักศึกษาเวียดนามต่อบทอ่าน

บทที่	ชื่อบท	ค่าเฉลี่ย
1	“บัวไม่ซำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้	4.4
2	“พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย	3.95
3	“กระดิ่งกาลนไฟ” : การอบผ้า	3.91
4	“เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไว้ใย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย	3.64
5	“แม่สายบัวแต่งตัวค้าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย	3.44
6	“เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นดอกไม้	3.31
7	“ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน “พิกุลทอง”	3.06
8	“เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” : นิทานชาดก “มิตตวินทุกชาดก”	2.7

4.1.7 ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมากำหนดเนื้อหาบทเรียนในหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 10 บท ได้แก่

บทที่ 1 ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย เป็นบทนำ บทนี้นำเสนอภาพรวมเกี่ยวกับความสำคัญของดอกไม้ในวิถีชีวิตชาวไทยโดยเฉพาะดอกไม้ 5 ชนิด ได้แก่ ดอกราชพฤกษ์ ดอกบัว ดอกมะลิ ดอกกระดังงา และดอกพิกุล ซึ่งประกอบด้วยดอกไม้ประจำชาติไทยและดอกไม้ที่ปรากฏในบทต่อไป

ตั้งแต่บทที่ 2 ถึงบทที่ 9 มีเนื้อหาเกี่ยวกับสำนวนไทยที่แสดงวัฒนธรรม ได้แก่

บทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ กล่าวถึงความหมายและที่มาของสำนวนบัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น และวัฒนธรรมการนำดอกบัวมาประกอบอาหารของคนไทย

บทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย กล่าวถึงความหมายและที่มาของสำนวนพวงมาลัย และความสำคัญของพวงมาลัยในวิถีชีวิตคนไทย

บทที่ 4 “กระดังงาลนไฟ” : การอบรำผ้า เนื้อหาของบทนี้กล่าวถึงความหมายและที่มาของสำนวนกระดังงาลนไฟ และวัฒนธรรมการอบรำผ้าของชาวไทย โดยเฉพาะการนำดอกกระดังงาไปอบเสื้อผ้าให้มีกลิ่นหอม

บทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายและที่มาของสำนวนเด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใยและวันสำคัญที่เกี่ยวกับครอบครัวไทย รวมถึงขนบธรรมเนียม พิธีกรรมเกี่ยวกับดอกไม้ที่คนไทยนิยมทำในวันสำคัญนั้น

บทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค่าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย กล่าวถึงความหมายและที่มาของสำนวนแม่สายบัวแต่งตัวค่าง และการใช้คำสัมผัสคล้องจองในสำนวนไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษาของคนไทย สะท้อนความไพเราะของภาษาไทย เช่น แม่สายบัวแต่งตัวค่าง หวานเป็นลม ขมเป็นยา ช่างตายทั้งตัว เอาบัวมาปิด

บทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายดอกไม้ กล่าวถึงความหมายและที่มาของสำนวนเด็ดดอกไม้ร่วมต้น วัฒนธรรมและความเชื่อเรื่องการใช้ดอกไม้ไหว้พระของคนไทย

บทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน “พิกุลทอง” นำเสนอความหมายและที่มาของสำนวน ดอกพิกุลร่วง และนิทานพื้นบ้านภาคกลางไทย เรื่อง พิกุลทอง เนื้อเรื่องสนุกสนานและให้แง่คิด

บทที่ 9 “เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” : นิทานชาดก “มิตตวินทุกชาดก” กล่าวถึงความหมายและที่มาของสำนวนเห็นกงจักรเป็นดอกบัว และนิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ในพระไตรปิฎก เป็นเรื่องของพระพุทธเจ้าเมื่อเป็นพระโพธิสัตว์

บทสุดท้ายคือ บทที่ 10 ปากคลองตลาด...ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย แนะนำตลาดดอกไม้สดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งเป็นตลาดดอกไม้ที่ยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมและเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของไทย

ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของบทเรียน ประกอบด้วย

1. จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าต้องได้ความรู้อะไรบ้างจากบทเรียน

2. บทอ่านเรื่องสำนวนซึ่งประกอบด้วยความหมายและที่มาของสำนวนไทย ที่เกี่ยวกับดอกไม้และสำนวนเวียดนามที่เกี่ยวข้อง

3. แบบฝึกหัดการใช้สำนวนเพื่อทบทวนสำนวนที่เรียนมาและฝึกใช้สำนวนใน สถานการณ์ต่าง ๆ ให้เข้าใจสำนวนมากยิ่งขึ้น โดยมีควออาร์โค้ดให้สแกนเพื่อทำแบบฝึกหัดการใช้ สำนวนออนไลน์

4. คำศัพท์ที่ควรรู้ในบทอ่านเกี่ยวกับสำนวน จำนวน 20 คำ

5. บทอ่านหลักเรื่องวัฒนธรรมไทยที่แสดงในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้ พร้อม ควออาร์โค้ดชมวิดีโอที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง

6. คำศัพท์ที่ควรรู้ในบทอ่านวัฒนธรรม จำนวน 20 คำ

7. เกร็ดความรู้เพิ่มเติม เป็นบทอ่านเสริมที่ให้ความรู้วัฒนธรรมเวียดนามที่ เชื่อมโยงกับบทอ่านหลักซึ่งเป็นวัฒนธรรมไทย เพื่อให้ผู้เรียนเห็นวัฒนธรรมที่เหมือนกันและต่างกัน ของไทยและเวียดนาม

8. แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 10 บท บทละ 10 ข้อ รวม 100 ข้อ เพื่อทดสอบความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมกับดอกไม้ของไทยความหมายของ สำนวนและการประยุกต์ใช้สำนวนหลังจากเรียนจบแต่ละบท โดยมีควออาร์โค้ดให้สแกนเพื่อทำ แบบทดสอบท้ายบทออนไลน์

4.1.8 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ เพื่อวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้เกี่ยวกับเรื่องสำนวน วัฒนธรรมและ ดอกไม้ในบริบทสังคมไทยและเวียดนาม

4.1.9 ออกแบบและจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรม ไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” โดยใช้โปรแกรม AnyFlip แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและ ปรับปรุงแก้ไข

4.1.10 สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาเวียดนามหลังจากที่ใช้หนังสือ อ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” โดยศึกษาเอกสาร การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของลิเคิร์ต (Likert) (Likert, 1967, p. 90-95) เป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Ration Scales) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	พอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	พอใจปานกลาง

ระดับ 2	หมายถึง	พอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด
นำผลการประเมินจากนักศึกษา มาหาค่าเฉลี่ยและเทียบเกณฑ์ดังนี้		
คะแนนเฉลี่ย	4.50 -5.00	พอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 -4.49	พอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 -3.49	พอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 -2.49	พอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 -1.49	พอใจน้อยที่สุด

นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและปรับแก้

4.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยแก้ไขเครื่องมือวิจัยเสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

4.2.1 การหาคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” จากผู้เชี่ยวชาญ

4.2.1.1 สร้างแบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (Likert, 1967, p. 90-95)

- 5 คือ หนังสือมีคุณภาพดีมาก
- 4 คือ หนังสือมีคุณภาพดี
- 3 คือ หนังสือมีคุณภาพพอใช้
- 2 คือ หนังสือมีคุณภาพน้อย
- 1 คือ ต้องปรับปรุง

4.2.1.2 นำแบบประเมินฉบับดังกล่าวให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

4.2.1.3 นำแบบประเมินที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินคุณภาพหนังสือ ได้แก่

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ Nguyen Thi Loan Phuc คณะตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ นครโฮจิมินห์ (University of Social Sciences and Humanities VNUHCM-USSH)

4.2.1.4 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาคุณภาพของหนังสือ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 -5.00 หมายถึง ดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 -4.49 หมายถึง ดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 -3.49 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 -2.49 หมายถึง พอใช้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 -1.49 หมายถึง ต้องปรับปรุง

ถ้าค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปทดลองได้

ตาราง 3 แสดงคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการการประเมิน	คะแนนจาก			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
	1	2	3		
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.66	ดีมาก
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม	4	4	5	4.33	ดี
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	4	5	5	4.66	ดีมาก
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	4	4	5	4.33	ดี
1.5 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน นำไปใช้ได้จริง	4	5	5	4.66	ดีมาก

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการการประเมิน	คะแนนจาก			ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
	1	2	3		
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน	4	5	4	4.33	ดี
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	2	4	5	3.66	ดี
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4	5	5	4.66	ดีมาก
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก	4	5	5	4.66	ดีมาก
2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ	4	5	4	4.33	ดี
2.6 การเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และวิดีโอด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก	4	5	5	4.66	ดีมาก
2.7 รูปแบบการทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	4	5	5	4.66	ดีมาก
3. ด้านภาษา					
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	3	5	5	4.33	ดี
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	3	5	5	4.33	ดี
4. ด้านการวัดและประเมินผล					
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน	4	5	5	4.66	ดีมาก
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	4	4.0	ดี
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา	4	5	4	4.33	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการการประเมิน	คะแนนจาก			ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
	1	2	3		
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
5.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนาม	4	5	5	4.66	ดีมาก
5.2 ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับดอกไม้	4	5	5	4.66	ดีมาก
5.3 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย	4	5	5	4.66	ดีมาก
5.4 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทย	4	5	4	4.33	ดี
5.5 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม	4	5	5	4.66	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81	4.81	4.77	4.46	ดี

จากตารางที่ 3 แสดงคะแนนการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ย 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับดี แสดงว่าหนังสือเล่มนี้มีคุณภาพ สามารถนำไปทดลองได้

ผลการประเมินแต่ละด้านมีดังนี้ **ด้านเนื้อหา** มี 3 หัวข้อที่มีค่าประเมินเท่ากับ 4.66 ระดับคุณภาพดีมาก ได้แก่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน และเนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน นำไปใช้ได้จริง เนื่องจากผู้วิจัยสร้างโครงร่างและตั้งวัตถุประสงค์ของแต่ละบทที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ก่อนเขียนเนื้อหา จึงทำให้นเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน รองลงมามี 2 หัวข้อที่มีคะแนนการประเมินอยู่ในระดับดี เท่ากับ 4.33 ได้แก่ จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสมและความยาวของเนื้อหาเหมาะสม เนื่องจากผู้วิจัยสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงเรียงลำดับเนื้อหาให้ผู้เรียนเรียนตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน คือต้องศึกษาวัตถุประสงค์ก่อนเพื่อรู้ว่าตนเองต้องได้ความรู้อะไรหลังจากที่เรียนบทนี้

บทที่ 5

**“เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” : ความผูกพันของ
ครอบครัวไทย**

จุดมุ่งหมายของบทนี้คือ ผู้อ่านสามารถ

1. บอกความหมายและที่มาของสำนวน “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” ได้
2. ใช้สำนวน “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” ได้ถูกต้อง
3. อธิบายวันสำคัญเกี่ยวกับครอบครัวได้

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างบทที่ 5 หน้าแรก วัตถุประสงค์ของบทเรียน

ต่อไปคือศึกษาสำนวนไทยโดยมีการอธิบายความหมาย ที่มาและเชื่อมโยงกับสำนวนเวียดนามและมีแบบฝึกหัดการใช้สำนวนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจการนำสำนวนไปใช้ได้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

47

ความผูกพันของครอบครัว

เมื่อเด็กกำบังให้ขาดจากกัน มักมีโย่วที่เป็นเส้นเล็กๆ เชื่อมอยู่ไม่ขาดเสียทีเดียว คนไทยจึงเปรียบโย่วกับสายสัมพันธ์ของญาติมิตร พี่น้องและครอบครัว ถึงแม้จะมีเรื่องให้โกรธกันแต่ก็ยังห่วงใย รักและคิดถึงกัน ตัดขาดกันไม่ได้

คนไทยให้ความสำคัญกับครอบครัวมาก ครอบครัวเป็นที่พึ่งพาและช่วยเหลือผู้สูงอายุ สมาชิกในครอบครัวอยู่ด้วยกันด้วยความรัก ความห่วงใยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประเทศไทยมีวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัวและเป็นโอกาสให้ลูกหลานได้แสดงความรักและความดีใจต่อผู้ใหญ่ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันครอบครัว ฯลฯ

วันแม่แห่งชาติไทยตรงกับวันที่ 12 เดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ดอกไม้ประจำวันแม่คือดอกมะลิ สีขาวของดอกมะลิเปรียบกับความบริสุทธิ์ที่แม่มีต่อลูก

ภาพที่ 3. ดอกมะลิ

วันพ่อแห่งชาติไทยตรงกับวันที่ 5 เดือนธันวาคม ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ดอกไม้ประจำวันพ่อคือดอกพุทธรักษา คนไทยเชื่อว่าดอกพุทธรักษาเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า ช่วยปกป้องรักษามนุษย์ให้อยู่เย็นเป็นสุข

ภาพที่ 4. ดอกพุทธรักษา

โรงเรียนไทยมักจัดกิจกรรมวันพ่อ วันแม่ให้นักเรียนได้มอบพวงมาลัยและกราบพ่อแม่เพื่อระลึกถึงพระคุณของท่าน

45

เรามาลองใช้สำนวนกันเถอะ

คำชี้แจง : จงเติมสำนวนลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น **พ่อทวงมาลัย**

กระดิ่งจาลงไฟ **เด็ดดอกไม้ไว้หัว**
เด็ดบัวไม่ไว้ใจ

- เธออย่าพูดถึงตะวันตก ฉันกับเขาตัดขาดกันแล้วเพราะเขาไม่ตั้งใจทำงาน ชอบเที่ยว ทำตัวเป็น
- หลังจากที่พ่อแม่เสียชีวิต พี่น้องทะเลาะกันถึงขนาด.....เพราะแย่งบ้านกัน
- เธอกับเขาเข้าใจผิดกันนิดเดียว จะ..... ไม่มองหน้ากันเลยหรือ
- ถึงแม่ไม่ชอบเขา แต่เธอต้องคุยกับเขาดี ๆ ใ้..... เพราะทำงานที่เดียวกัน
- ครั้งนี้ฉันจะ.....กับเขา ไม่ใจอ่อนอีกเด็ดขาด เพราะเขาทำให้ฉันเสียใจหลายครั้งแล้ว

➡ **สแกนเพื่อทำแบบฝึกหัดเรื่องสำนวน**

¹ อ้าง : tranh giánh

ภาพประกอบ 3 บทที่ 5 บทอ่านสำนวนและแบบฝึกหัดการใช้สำนวน

ถัดไปเป็นบทอ่านหลักเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่แสดงในสำนวน เป็นบทอ่านสั้นพร้อมภาพประกอบ มีวีดิโอให้ผู้เรียนชมขณะที่อ่านและตารางคำศัพท์

44

เด็ดดอกไม้ไว้หัว เด็ดบัวไม่ไว้ใจ

ความหมายและที่มาของสำนวน

สำนวน **เด็ดดอกไม้ไว้หัว** **เด็ดบัวไม่ไว้ใจ** หมายถึงตัดขาดความสัมพันธ์กัน มีที่มาจากการเปรียบเปรยพฤติกรรมของคนกับดอกไม้ดังนี้

“**เด็ดดอกไม้ไว้หัว**” ปกติเมื่อเด็ดดอกไม้มักเด็ดตรงก้าน ให้ออกติดกับขั้วเพื่อให้ออกไม่อยู่ได้นาน ถ้าเด็ดดอกไม้โดยไม่ได้ขั้ว จะทำให้ดอกไม้เหี่ยวเฉาทันที กลีบของดอกจะแตกแยกออกจากกัน จึงนำการเด็ดดอกไม้ไว้หัวมาเปรียบกับการตัดขาดความสัมพันธ์ของคน

กลีบ
ขั้ว

ภาพที่ 1. ดอกกุหลาบ

“**เด็ดบัวไม่ไว้ใจ**” ธรรมชาติกันบัวมีโย่ว เมื่อตัดกันบัวมักมีโย่วเชื่อมอยู่ไม่ขาดจากกัน แต่ถ้าดึงแรงโย่วจะขาด เหมือนกับความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว แม้โกรธกันอย่างไรก็ยังมิเอยกั้นตั้งโย่วที่ขาดจากกันยาก แต่เมื่อใดที่เด็ดบัวไม่ไว้ใจหมายถึงตัดขาดกันเด็ดขาดแล้ว ไม่มีเอยึดต่อกันอีก

ภาพที่ 2. โย่วบัว

“**còn lâu rào mông**” (วางแห่งซอด) เป็นสำนวนของเวียดนาม มีความหมายคล้ายกับสำนวน “**เด็ดดอกไม้ไว้หัว** **เด็ดบัวไม่ไว้ใจ**” หมายถึงตัดขาดกัน สำนวนนี้มีที่มาจากการเล่นสัตรี ความหมายโดยตรงคือการปล่อยให้วางแห่งซอด สมัยก่อนสัตรีเลี้ยง เช่น วัว ควาย ม้า เป็นสมบัติสำคัญมากเพราะช่วยทำงานไถนาและขนของ แต่ถ้าปล่อยให้วางแห่งซอด แสดงให้เห็นว่าคนเลี้ยงไม่เอยกเลี้ยงต่อไป ไม่ให้อาหารสัตรีเลี้ยง ปล่อยให้สัตรีอดตาย จึงนำคำกล่าวว่าการปล่อยให้วางแห่งซอดมาเปรียบกับการตัดขาดกัน ไม่เอยึดต่อกัน

48

วันครอบครัวไทยตรงกับวันที่ 14 เมษายน ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลสงกรานต์ สมาชิกในครอบครัวจะกลับบ้านและทำกิจกรรมร่วมกันพร้อมหน้าพร้อมตา เช่น ไปวัด ตักบาตร รับประทานอาหาร กิจกรรมหนึ่งที่ลูกหลานชาวไทยมักทำให้พ่อแม่คือ รดน้ำขอพรเพื่อแสดงความเคารพ ความกตัญญูต่อพ่อแม่และเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต สิ่งของที่เตรียมสำหรับรดน้ำขอพรคือพวงมาลัย ธูปไม้ที่ลอยดอกไม่หอม เช่น มะลิ ดาวเรือง กุหลาบ กระดังงา ฯลฯ และของชำร่วย เงิน ฯลฯ ลูกหลานมอบพวงมาลัยและรดน้ำลงบนมือพ่อแม่พร้อมกับกล่าวขอขมาที่เคยทำสิ่งไม่ดีและอวยพรให้พ่อแม่ ท่านจะพรมน้ำและอวยพรกลับ การรดน้ำขอพรเป็นวัฒนธรรมที่งดงามช่วยให้สมาชิกในครอบครัวรักกันมากขึ้น

ภาพที่ 5. น้ำลอยดอกไม่หอม

ภาพที่ 7. รดน้ำพระ

ภาพที่ 6. รดน้ำขอพรผู้ใหญ่

ภาพที่ 8. ตักบาตร

➡ **ชมพิธีรดน้ำได้ที่นี้**

ภาพประกอบ 4 บทที่ 5 บทอ่านหลักเกี่ยวกับวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของไทย

ลำดับถัดไปคือเก็ตริดความรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเวียดนาม ให้ผู้เรียนได้เห็นความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับเวียดนาม สุดท้ายคือแบบทดสอบระหว่างเรียน 10 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้ผู้เรียนทบทวนและทดสอบความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้จากเนื้อหาที่ได้เรียนมา

50

เก็ตริดความรู้เพิ่มเติม

ครอบครัวเวียดนามมักอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวใหญ่ที่มีพ่อ แม่ ลูกและญาติ ความกตัญญูเป็นคุณสมบัติอันดับแรกที่ชาวเวียดนามสั่งสอนมาตั้งแต่เด็ก ลูกหลานต้องคิดถึงบุญคุณของพ่อแม่ที่ให้กำเนิดและเลี้ยงดู จึงมีหน้าที่ให้ความเคารพนับถือ เชื้อพียงและคอยดูแลท่านทั้งร่างกายและจิตใจ

ประเทศเวียดนามมีวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้ลูกหลานระลึกถึงพระคุณของพ่อแม่และแสดงความรักต่อท่าน เช่น วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ โดยเฉพาะวันตอบแทนพระคุณ (Lễ Vu Lan) เป็นวันสำคัญทางศาสนาที่ชาวเวียดนามรู้จักกันมาก ตรงกับช่วงเดือนสิงหาคมหรือต้นเดือนกันยายน ในวันนี้ลูกหลานจะแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น พ่อแม่และบรรพบุรุษ โดยมอบของขวัญให้พ่อแม่และร่วมกันทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ไหว้บรรพบุรุษและไปวัดไหว้พระ ชาวพุทธมักติดดอกกุหลาบบนเสื้อตอนเช้าวันนั้น หากพ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่จะติดดอกกุหลาบสีแดง หากพ่อแม่และจากไปแล้วจะติดดอกกุหลาบสีขาว ดอกกุหลาบเป็นตัวแทนแห่งความรัก ความกตัญญูที่มีต่อพ่อแม่ การติดดอกกุหลาบทำให้ลูกได้นึกถึงบุญคุณของพ่อแม่และเตือนใจให้ดูแลพ่อแม่หากท่านยังมีชีวิตอยู่

ภาพที่ 8. บรรยาศไปวัดในวันตอบแทนพระคุณ (Lễ Vu Lan)

แบบทดสอบระหว่างเรียน

คำชี้แจง เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

- ลานพูดว่า "ฉันกับนามเด็ดดอกไม้ไว้ชั้ว เด็ดบัวไม่ไว้โยกันแล้ว" หมายถึงอะไร (ความเข้าใจ)

A. ลานกับนามไปเด็ดดอกไม้ด้วยกัน	B. ลานกับนามตัดขาดกัน
C. ลานกับนามสนิทกันมาก	D. ลานกับนามห่างไกลกัน
- ข้อใดเข้ากับสำนวน "เด็ดดอกไม้ไว้ชั้ว เด็ดบัวไม่ไว้โย" (ความเข้าใจ)

A. หลังจากที่ยากัน ฮวากับสามไม่ติดต่อกันอีก	B. พ่อกับแม่ทะเลาะกันเรื่องการเรียนของลูก
C. หุ่นไม่พอใจที่เพื่อนยืมหนังสือแล้วไม่คืน	D. ลานเสียใจที่เพื่อนเข้าตัวเองผิด
- ทำไมต้องเด็ดดอกไม้ทั้งชั้ว (ความรู้ความจำ)

A. เพื่อให้ดอกไม้กลิ่นหอมมากขึ้น	B. เพื่อให้ต้นออกดอกเยอะ
C. เพื่อให้ดอกไม้อยู่ได้นาน	D. เพื่อให้ต้นไม้โตเร็ว
- วันแม่แห่งชาติไทยคือวันอะไร (ความรู้ความจำ)

A. 5 ตุลาคม	B. 8 ธันวาคม
C. 10 พฤษภาคม	D. 12 สิงหาคม
- วันพ่อคือวันอะไร และตรงกับวันเกิดของใคร (ความรู้ความจำ)

A. 5 ธันวาคม - รัชกาลที่ 9	B. 5 ธันวาคม - รัชกาลที่ 10
C. 12 พฤษภาคม - รัชกาลที่ 9	D. 12 พฤษภาคม - รัชกาลที่ 10

ภาพประกอบ 5 บทที่ 5 เก็ตริดความรู้เพิ่มเติมวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของเวียดนามและแบบทดสอบระหว่างเรียน

ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มี 7 หัวข้อโดย 4 หัวข้อมีคะแนนการประเมินสูงสุด 4.66 อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก การเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบและวิดีโอด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวกและรูปแบบการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที ซึ่งผู้วิจัยออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ใช้งานได้ง่ายโดยใช้โปรแกรม AnyFlip ผู้อ่านมีเพียงอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าถึงเพื่ออ่านหนังสือได้ ในหนังสือมีคิวอาร์โค้ดแบบฝึกหัด แบบทดสอบและวิดีโออยู่ด้านล่างเนื้อหา เมื่อผู้อ่านสแกนคิวอาร์โค้ดก็สามารถทำแบบทดสอบและแสดงผลทันทีที่กดส่ง

ข้อสอบดี ชับซ้อนและแยกระดับผู้เรียนได้ แต่บางข้อยากเกินไปสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนามชั้นปีที่ 2 จึงแนะนำให้ปรับข้อสอบให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มี 4 หัวข้อได้แก่ สร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย และใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย มีค่าการประเมินเท่ากับ 4.66 ระดับคุณภาพดีมาก และมี 1 หัวข้อที่คะแนนการประเมินเท่ากับ 4.33 ระดับคุณภาพดี คือสร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทย แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อนักศึกษาเวียดนาม ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยและสร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทย

4.2.2 การหาคุณภาพแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” จากผู้เชี่ยวชาญ

4.2.2.1 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่าข้อสอบในแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้ (ประสาธน์ เถลิงเฉลิม, 2556, น. 189)

- + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสม

4.2.2.2 นำแบบทดสอบและแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ หลังจากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ นำคะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมาหาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบตามสูตรนี้ (ประสาธน์ เถลิงเฉลิม, 2556, น. 190)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ คะแนนรวมของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน

N จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ข้อสอบที่ใช้ได้ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1 ข้อสอบที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ต้อง
แก้ไข

ตาราง 4 แสดงคะแนนประเมินความสอดคล้องของคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้จาก
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ลำดับ	รายการ	คะแนนความ สอดคล้องจาก ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน			ค่า IOC
		1	2	3	
1	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1 “ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย” สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	0	+1	+1	0.66
2	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	+1	+1	+1	1
3	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	+1	+1	+1	1
4	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 4 “กระดิ่งกาลไฟ” : การอบรำผ้า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	0	+1	+1	0.66
5	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใจ” : ความผูกพันของครอบครัวไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	+1	+1	+1	1
6	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค้ำ” : คำคล้องจองในสำนวนไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้บทที่ 6	+1	+1	+1	1
7	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นดอกไม้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บท ที่ 7	+1	+1	+1	1

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	คะแนนความ			ค่า IOC
		สอดคล้องจาก			
		ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน			
1	2	3			
8	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้บทที่ 8	+1	+1	+1	1
9	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 9 “เห็นกงจักรเป็น ดอกบัว”: นิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	+1	+1	+1	1
10	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 10 “ปากคลองตลาด... ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย” สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 10	-1	+1	+1	0.33
11	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ทุกบท	+1	+1	+1	1

จากตารางที่ 4 แสดงคะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2-3 และบทที่ 5-9 รวมถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่า IOC เท่ากับ 1 แสดงว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน ส่วนบทที่ 1 และบทที่ 4 มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 น้อยกว่าบทอื่น ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับแก้คำถามให้ชัดเจนขึ้นและปรับแก้ตัวเลือกที่สามารถเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้มากกว่า 1 ข้อและให้เปลี่ยนรูปภาพในแบบทดสอบไม่ให้ซ้ำกับภาพในบทอ่าน ทั้งนี้ค่า IOC มากกว่า 0.5 จึงผ่านเกณฑ์ที่กำหนด บทที่ 10 มีค่า IOC เท่ากับ 0.33 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากตัวเลือกในข้อสอบบางข้อไม่มีความสัมพันธ์กัน ผู้เชี่ยวชาญจึงแนะนำให้ปรับแก้คำถามและอธิบายเนื้อหาในบทที่ 10 ให้ชัดเจนขึ้น สะท้อนแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาบทเรียนและข้อสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อสอบมีคุณภาพมากขึ้น

4.2.3 การแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านรายงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญตามตารางต่อไป

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ให้ปรับแก้สำนวนภาษาให้ประโยคสมบูรณ์และชัดเจนขึ้น ปรับขนาดตัวอักษรให้เท่ากันทั้งเล่ม ปรับความคมชัดของรูปภาพ เรียบเรียงที่มาของสำนวนพ้องพวงมาลัยในบทที่ 3 และเสนอให้ใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาบทที่ 10 “ปากคลองตลาด...ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย”

ตาราง 5 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1	2, 4	อบน้ำดื่ม	แก้ภาษา	ลายน้ำดื่มให้มีกลิ่นหอม
1	9	ข้อ 7.ลานควรมอบดอกไม้ชนิดใดให้แม่ในวันแม่	เว้นวรรคหลังชื่อคน	ลาน ควรมอบดอกไม้ชนิดใดให้แม่ในวันแม่
2	15	คนไทยนำดอกไม้มาทำอาหารตั้งแต่โบราณ	แก้ภาษา	คนไทยนำส่วนต่าง ๆ ของบัวมาทำอาหารตั้งแต่โบราณ
3	23	พี่สาว 6 คนเลือกหนุ่มรูปงาม ยกเว้นนางจรรยาไม่ยอมเสี่ยง พวงมาลัยให้ใครเพราะยังไม่มีคนที่ถูกใจ คนไทยจึงนำพฤติกรรมกรถือพวงมาลัยด้วยความลังเลใจของนางจรรยา มาเปรียบเทียบกับผู้ชายที่ปล่อยชีวิตตามสบายเรื่อย ๆ ไม่ทำงานอย่างจริงจัง ชีวิตไม่มั่นคง	เรียบเรียงภาษาใหม่ให้เป็นเหตุเป็นผล	พี่สาว 6 คนเลือกหนุ่มรูปงาม ยกเว้นนางจรรยา ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเลือกใคร จึงถือพวงมาลัยเดินวนไปวนมาและมองดูไปเรื่อย ๆ คนไทยจึงนำพฤติกรรมการเสี่ยงพวงมาลัยของนางจรรยา มาเปรียบเทียบกับผู้ชายที่ปล่อยชีวิตลอยไปลอยมา ไม่ยอมแต่งงานและไม่ทำงานอย่างจริงจัง

ตาราง 5 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
3	26		ภาพไม่ชัด	
3	30	ข้อ 4. คนไทยไม่นิยมใช้ พวงมาลัยในโอกาสใด (ความ เข้าใจ) A. วันแต่งงาน B. วันรับน้อง C. วันครู D. วันแม่	ตัวเลือกถูกทุก ข้อ วันรับน้องของ ไทยใช้พวงมาลัย เรียกว่า พีมาลัย น้องมาลัย	4.สถานการณ์ใดถูกต้องตาม วัฒนธรรมไทย (ความเข้าใจ) A. ลูกมอบพวงมาลัยให้แม่ใน วันแม่ B. อาจารย์มอบพวงมาลัยให้ นักศึกษาในวันครู C. แม่มอบพวงมาลัยช่วยให้ แขกที่มาร่วมงาน D. เจ้าสาวคล้องพวงมาลัยสอง ชายในวันแต่งงาน
4	37	ร่างกายหรือเสื้อผ้ามักมีกลิ่น หอม	แก้ภาษา	ร่างกายหรือเสื้อผ้าจึงต้องอบ ให้มีกลิ่นหอม
8	76	เสวียน	ใช้คำผิด	พ้อม (กระพ้อม)
8	80	เมตตา	ปรับคำ	ให้อภัย

ตาราง 5 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
10	98	เมืองไทยมีสถานที่เที่ยวชมและซื้อดอกไม้หลายแห่ง โดยเฉพาะปากคลองตลาดซึ่งเป็นตลาดดอกไม้สดติดอันดับ 4 ใน 10 ตลาดดอกไม้สดทั่วโลกและเป็นตลาดดอกไม้สดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย	เพิ่มแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์บนต้นทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนย่านปากคลองตลาด	ย่านปากคลองตลาดตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งค้าขายริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่เก่าแก่และคึกคักมาก สมัยก่อนเป็นตลาดปลาที่ใหญ่ที่สุด ต่อมายกเลิกตลาดปลาแห่งนี้และเปลี่ยนเป็นตลาดขายดอกไม้ ผักและผลไม้ จากวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนที่นี่ รัฐบาลไทยจึงพัฒนาย่านปากคลองตลาดให้เป็นย่านตลาดดอกไม้สดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยเพื่อเพิ่มคุณค่าให้พื้นที่
10	101		ปรับแก้รูปภาพให้ชัดขึ้น	
10	105	ข้อ 6. B. เป็นตลาดขายปลา	ปรับตัวเลือกให้สอดคล้องกับตัวเลือกอื่น	ข้อ 6. B. เป็นตลาดที่อยู่ปากแม่น้ำ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร เสนอแนะว่าควรปรับแก้ข้อตัวละคร หากใช้ชื่อเวียตนามควรเป็นชื่อที่ไม่มี ความหมายในภาษาไทยเพื่อไม่ให้สับสนและให้เว้นวรรค ระหว่างชื่อกับข้อความข้างหลัง นอกจากนี้ให้ปรับคำถามแบบทดสอบบางข้อให้มีขอบเขตชัดเจนมากขึ้น ปรับตัวเลือกบางข้อที่ไม่สัมพันธ์กับข้ออื่นและให้เปลี่ยนรูปภาพในแบบทดสอบไม่ให้ซ้ำกับ รูปภาพในบทเรียน

ตาราง 6 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1	8	ดอกไม้ในรูปภาพคือดอกอะไร 	ใช้รูปใหม่ที่ไม่ซ้ำกับรูปภาพในบทเรียน	
1	9	6. แม่ปลูกดอกบัวทำไม (การนำไปใช้) A. เพื่อร้อยพวงมาลัย B. เพื่อใช้ไหว้พระ C. เพื่อมอบให้เพื่อน D. เพื่อเป็นอาหารปลา	เป็นข้อสอบที่ไม่ค่อยดีเพราะกว้างไป ควรเปลี่ยนข้อสอบ	6. ลาน ควรซื้อดอกไม้ในข้อใดสำหรับไหว้พระ (การนำไปใช้) A. ดอกพิกุล B. ดอกบัว C. ดอกมะลิ D. ดอกกระดังงา
1	9	7. ลาน ควรมอบดอกไม้ชนิดใดให้แม่ในวันแม่	ปรับคำถามให้มีขอบเขตชัดเจนขึ้นและเปลี่ยนข้อตัวละคร	7. ในวันแม่ของไทย พलयควรมอบดอกไม้ชนิดใดให้แม่
2	19	A. นามไม่พอใจที่เพื่อนว่าจิ้งเตะไต่ตะแล้วเดินออกจากห้องไป B. ลานชอบนินทาเพื่อนต่อหน้าคนอื่น	ควรเว้นวรรคระหว่างชื่อคนกับข้อความ	A. นาม ไม่พอใจที่เพื่อนว่าจิ้งเตะไต่ตะแล้วเดินออกจากห้องไป B. ลาน ชอบนินทาเพื่อนต่อหน้าคนอื่น

ตาราง 6 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
2	19	1.สำนวน“บัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น” มีที่มาตรงกับข้อใด (ความรู้ความจำ) A. การล้างสายบัวเพื่อทำอาหาร B. การถอนสายบัวอย่างระมัดระวัง C. การพับกลีบบัวอย่างเบามือ D. การต้มสายบัวให้ น่ารับประทาน	ตัวเลือก 3 ข้อ ปรากฏคำว่าสายบัว และอีก 1 ข้อเป็นกลีบบัว ซึ่งต่างจากตัวเลือกอื่น	A. การล้างไหลบัวเพื่อทำอาหาร B. การเก็บ สายบัวอย่างระมัดระวัง C. การพับกลีบบัวอย่างเบามือ D. การต้ม รากบัวให้ น่ารับประทาน
2	19	5. ถ้าแม่อยากรับประทานขนมหวานที่ทำจากบัว ต้องซื้อส่วนประกอบใดของบัวมาทำขนมหวาน (นำไปใช้) A. กลีบบัว B. ไหลบัว C. สายบัว D. รากบัว	ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ควรปรับคำถาม	5. ถ้าแม่อยากรับประทานขนมหวานเชื่อมน้ำตาล ต้องซื้อส่วนประกอบใดของบัวมาทำขนม (การนำไปใช้) A. กลีบบัว B. ไหลบัว C. สายบัว D. รากบัว
2	20	6.ทำไมคนไทยจึงนำไหลบัวทำส้มตำ A. หาง่าย B. สดกรอบ C. ราคาถูก D. ช่วยให้อ่อนล้นง่าย	ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ควรปรับตัวเลือก	6. ทำไมคนไทยจึงใช้ไหลบัวทำส้มตำ (ความเข้าใจ) A. นุ่ม B. กรอบ C. แข็ง D. เหนียว

ตาราง 6 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
3	30	ข้อ 4. คนไทยไม่นิยมใช้ พวงมาลัยในโอกาสใด (ความเข้าใจ) A. วันแต่งงาน B. วันรับน้อง C. วันครู D. วันแม่	ตอบได้ทุกข้อ ปรับตัวเล็ก	4. สถานการณ์ใดถูกต้องตาม วัฒนธรรมไทย (ความเข้าใจ) A. ลูกมอบพวงมาลัยให้แม่ในวัน แม่ B. ยายซื้อพวงมาลัยสองชายไป ไหว้พระ C. อาจารย์มอบพวงมาลัยให้ นักศึกษาในวันครู D. แม่มอบพวงมาลัยช่วยยให้ แขกที่มาร่วมงานแต่งงาน
7	72	4. หากต้องการเป็นแฟนกัน อีกในชาติหน้า ควรทำ อย่างไร	คำถามกว้างไป	4. ตามความเชื่อของคนไทยใน สำนวน “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” หากต้องการเป็นแฟนกันอีกใน ชาติหน้า ควรทำอย่างไร
8	83	ข้อ 4. จงเรียงลำดับภาพ เหตุการณ์นิทานพิกลทอง (ความเข้าใจ) A. 1 - 2 - 3 - 4 B. 2 - 4 - 1 - 3 C. 3 - 1 - 4 - 2 D. 4 - 3 - 2 - 1	ควรปรับตัวเล็ก เพราะหากเดา เหตุการณ์แรกได้ สามารถเลือก คำตอบได้โดยโดย ไม่ต้องเรียงลำดับ เหตุการณ์อื่น	A. 2 - 1 - 3 - 4 B. 2 - 4 - 1 - 3 C. 3 - 1 - 4 - 2 D. 3 - 4 - 2 - 1

ตาราง 6 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
10	104	3. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้ นักท่องเที่ยวชอบไป ปากคลองตลาด A. เป็นที่เที่ยวกว้างคิ่ง สำหรับดื่มเบียร์ B. มีดอกไม้หลากหลายและ ราคาถูก C. อยู่ใกล้วัดที่มีชื่อเสียงของ ไทย D. เดินทางสะดวก	ตัวเลือก A ผิด ชัดเจนกว่า ตัวเลือกอื่น	3. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้ นักท่องเที่ยวชอบไป ปากคลองตลาด (ความเข้าใจ) A. มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยว ร่วมชมมาลัยด้วยตนเอง B. มีดอกไม้หลากหลายและ ราคาถูก C. อยู่ใกล้วัดที่มีชื่อเสียงของ ไทย D. เดินทางสะดวก
10	105	6. ปากคลองตลาดมีลักษณะ อย่างไร A. เป็นตลาดดอกไม้ที่อยู่ ต่างจังหวัด B. เป็นตลาดขายปลา C. เป็นตลาดดอกไม้ที่อยู่ริม แม่น้ำ D. เป็นตลาดดอกไม้จาก ต่างประเทศ	ตัวเลือก B ชัดเจน กว่าตัวเลือกอื่น	B. เป็นตลาดที่อยู่ปากแม่น้ำ
107		1. ดอกไม้ชนิดใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ) A. ดอกมะลิ B. ดอกพิกุล C. ดอกบัว D. ดอกราชพฤกษ์	ปรับคำถามให้ มี ข อ บ เ ช ต ชัดเจนขึ้น	1. ดอกไม้ชนิดใดไม่เข้าพวก หากพิจารณาตามสถานที่เกิด

ตาราง 6 (ต่อ)

บท หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
110	19. กิจกรรมในภาพเรียกว่าอะไร 	ควรใช้ภาพใหม่ที่ ยังไม่ปรากฏใน บทเรียน	
112	29. คนไทยทำอะไรก่อนนำ ดอกบัวไปถวายพระ A. พับกลีบบัว B. ตัดก้านบัว C. เด็ดกลีบบัว D. ร้อยมาลัย	เป็นข้อสอบที่ไม่ ค่อยดี ควรปรับ	29. ดอกบัวที่คนไทยใช้ไหว้ พระมักมีลักษณะอย่างไร A. ดอกบัวตูม B. ดอกบัวบาน C. ดอกบัวลอยน้ำ D. ดอกบัวอบแห้ง

อาจารย์ Nguyen Thi Loan Phuc ให้ปรับแก้รูปแบบตัวอักษรภาษาเวียดนาม ทั้งเล่มให้เป็นระบบเดียวกัน โดยไม่ควรขึ้นต้นเป็นตัวใหญ่ ยกเว้นคำนามเฉพาะ เพิ่มคำอธิบาย คำศัพท์เวียดนามบางคำให้ชัดเจนขึ้น การอ้างอิงที่มาจากเวียดนามให้เขียนเป็นภาษาเวียดนาม ปรับแก้ฟอนต์ตัวอักษรไทยให้เหมือนกัน เรียงประโยคบางประโยคให้ถูกหลักไวยากรณ์ไทย ปรับรูปภาพบางรูปให้สื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น แก้ไขที่มาของคำภาษาเวียดนามว่า “*bị cho leo cây*” ในบทที่ 6 ตามเอกสารอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ แก้คำถามบางข้อในแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน

ตาราง 7 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของ อาจารย์ Nguyen Thi Loan Phuc

บท หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข	
1	2	Hoa Hồng	ตัว อักษร ตัว แรก	hoa Hồng
		Hoa Trang	ปรับเป็นตัวเล็ก	hoa Trang
		Hoa Đại, Sứ		hoa Đại, Sứ

ตาราง 7 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1	7	ไม้ล้มลุก	เพิ่มคำอธิบาย ความหมาย คำศัพท์ให้ชัดเจน ขึ้น	cây ngắn ngày
2	21	Ta, N. A. (2008). <i>Tra va cac bai thuoc, mon an bo duong tu hoa.</i> Ha Noi : Nha xuất ban Thanh Nien.	ปรับการอ้างอิง ภาษาเวียดนาม โดยใส่วรรณยุกต์ เวียดนาม	Tạ Ngọc Ái. (2008). <i>Trà và các bài thuốc, món ăn bổ dưỡng từ hoa.</i> Hà Nội : Nhà xuất bản Thanh Niên.
3	26		ภาพไม้ขีด สี ความหมายไม่เหมือน ร้านริมทาง	
3	28	เกียรติ	เพิ่มคำอ่าน	เกียรติ /เกียรติ/
3	28	ศาลพระภูมิ : bàn thờ ngoài trời của người Thái	ปรับคำอธิบาย คำศัพท์ให้ชัดเจน ขึ้น	ศาลพระภูมิ : khám thờ ngoài trời (giống thờ thổ địa, thờ cúng ở Việt Nam)
5	49	ขอขมา : xin lỗi	แก้คำอธิบาย ความหมาย คำศัพท์	ขอขมา : tạ lỗi

ตาราง 7 (ต่อ)

6	55	“ <i>bị cho leo cây</i> ” หมายถึง “ให้ปีนขึ้นต้นไม้” คือปีนขึ้นที่สูง ๆ เพื่อมองหาคนที่นัดหมายว่ามาถึงหรือยัง หลังจากทีรอคอยมานาน คนเวียดนามเปรียบเทียบถูกปล่อยให้ปีนขึ้นต้นไม้กับคนที่แต่งตัวแล้วรอเก้อ ดังสำนวนไทย “แม่สายบัวแต่งตัวค้ำง”	ปรับที่มาของคำว่า “ <i>bị cho leo cây</i> ” ให้ถูกต้องชัดเจน	คนเวียดนามใช้คำว่า “ <i>bị cho leo cây</i> ” เพื่อกล่าวถึงคนที่ถูกปล่อยให้รอเก้อเพราะคนที่นัดไม่มาตามนัด ดังสำนวนไทย “แม่สายบัวแต่งตัวค้ำง” โดย “ <i>bị cho leo cây</i> ” หมายถึง “ให้ปีนขึ้นต้นไม้” มีที่มาจากกิจกรรมบันเทิงอย่างหนึ่งของชาวฝรั่งเศส คือให้เด็ก ๆ ปีนขึ้นต้นไม้มากที่ทาน้ำมันทำให้ลื่นง่ายเพื่อเก็บของกินและของใช้ต่าง ๆ ที่แขวนข้างบน เด็ก ๆ แย่งกันปีนขึ้นแต่ก็ลื่นไถลตลอด ทำให้กลายเป็นภาพตลกสำหรับคนดู ต่อมาจึงใช้คำว่า “ <i>bị cho leo cây</i> ” สำหรับคนที่ถูกปล่อยให้รอเก้อ เสียเวลารอโดยไม่มีประโยชน์และกลายเป็นเรื่องตลกของคนอื่น
8	79	ครอบครัวหนึ่งมี 3 แม่ลูก	เรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้องไวยากรณ์	ครอบครัวหนึ่งมีแม่ลูก 3 คน
9	92	พัต : <i>bị vật hình tròn chém như vòng cua</i>	แก้คำอธิบาย ความหมาย คำศัพท์	พัต : <i>quạt, gió thổi</i> ngữ cảnh trong truyện có nghĩa chém (bánh răng cua chém phần đầu)
10	103	พวงรีด	แก้คำศัพท์	พวงหรีด

ตาราง 7 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
10	104	1. ลาน อ ย า ก ชี อ พวงมาลัยดอกมะลิสวย ๆ ไปไหว้พระ ควรไป สถานที่ใดจะมีพวงมาลัย ให้เลือกมากที่สุด (การ นำไปใช้)	ตัวเลือกง่ายไป ควร เปลี่ยนตัวเลือกอื่น	เปลี่ยนตัวเลือกดังนี้ B. ตลาดนัดรถไฟ D. ตลาดน้ำอัมพวา
10	104	4. นาม ก ำ ล ัง อ ยู่ ที่ ปากคลองตลาด นาม สามารถนั่งเรือไปไหว้ พระวัดใดที่อยู่ใกล้ ปากคลองตลาดที่สุด (การนำไปใช้)	เนื้อหาบทอ่านไม่ได้ระบุ ข้อมูลชัดเจนเพื่อตอบ คำถามนี้ ควรเปลี่ยน คำถามอื่น	4. หากนั่งเรือไปปากคลองตลาด นามควรลงท่าเรือใดที่อยู่ใกล้ ปากคลองตลาดที่สุด (การนำไปใช้) A. ท่าเตียน B. ท่ายอดพิมาน C. ท่าราชวงศ์ D. ท่าช้าง

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข
เครื่องมือบางจุดที่ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เห็นร่วมกัน ดังนี้

ตาราง 8 แสดงการแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1	9	ข้อ 7. ลานควรมอบดอกไม้ชนิดใด ให้แม่ในวันแม่	เว้นวรรคหลังชื่อ คน	ลาน ควรมอบดอกไม้ชนิดใด ให้แม่ในวันแม่

ตาราง 8 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
3	30	ข้อ 4. คนไทยไม่นิยมใช้ พวงมาลัยในโอกาสใด (ความ เข้าใจ) A. วันแต่งงาน B. วันรับน้อง C. วันครู D. วันแม่	ตอบได้ทุกข้อ	4.สถานการณ์ใดถูกต้องตาม วัฒนธรรมไทย (ความเข้าใจ) A. ลูกมอบพวงมาลัยให้แม่ ในวันแม่ B. อาจารย์มอบพวงมาลัยให้ นักศึกษาในวันครู C. แม่มอบพวงมาลัยชำระ ให้แขกที่มาร่วมงาน D. เจ้าสาวคล้องพวงมาลัย สองชายในวันแต่งงาน
10	104	1.ลานอยากซื้อพวงมาลัยดอก มะลิสวย ๆ ไปไหว้พระ ควรไป สถานที่ใดจะมีพวงมาลัยให้ เลือกมากที่สุด (การนำไปใช้) B. สวนสัตว์ซาฟารีเวิลด์ D. สนามบินสุวรรณภูมิ	ตัวเลือกง่ายไปควร เปลี่ยนตัวเลือกอื่น	เปลี่ยนตัวเลือกดังนี้ B. ตลาดนัดรถไฟ D. ตลาดน้ำอัมพวา
10	105	6.ปากคลองตลาดมีลักษณะ อย่างไร (ความรู้ความจำ) A. เป็นตลาดดอกไม้ที่อยู่ ต่างจังหวัด B. เป็นตลาดขายปลา C. เป็นตลาดดอกไม้ที่อยู่ริม แม่น้ำ D. เป็นตลาดดอกไม้จาก ต่างประเทศ	ตัวเลือก B ชัดเจนกว่า ตัวเลือกอื่น	เปลี่ยนตัวเลือกดังนี้ B. เป็นตลาดที่อยู่ปากแม่น้ำ

4.2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่ม

ทดลอง

หลังจากปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มทดลอง (Try-out) คือนักศึกษาเวียดนามที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขต ภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) จำนวน 9 คน ซึ่งยินดีเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตั้งแต่วันที่ 5 – 12 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยมี รายละเอียดดังนี้

ตาราง 9 แสดงขั้นตอนการทดลองเครื่องมือกับกลุ่มทดลอง (Try-out)

วัน	เวลา	กิจกรรม
5 มิถุนายน พ.ศ. 2565	9:00 น. – 10:45 น.	ผู้วิจัยประชุมกับกลุ่มทดลองเพื่อทำความเข้าใจนักศึกษา และชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม องค์ประกอบของบทเรียนและวิธีการใช้หนังสือ รวมถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้ทดลองตามข้อกำหนดในวิจัยในมนุษย์
6 มิถุนายน พ.ศ. 2565	13:00 น. - 16:40 น.	นักศึกษาชาวเวียดนามเรียนรู้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม บทที่ 1 บทที่ 2 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
7 มิถุนายน พ.ศ. 2565	13:00 น. - 14:15 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 3 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
	14:15 น. - 15:15 น.	พัก
	15:15 น. - 16:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 4 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
8 มิถุนายน พ.ศ. 2565	13:00 น. - 14:00 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 5 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
	14:00 น. - 15:00 น.	พัก
	15:00 น. - 16:10 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 6 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

ตาราง 9 (ต่อ)

วัน	เวลา	กิจกรรม
9 มิถุนายน พ.ศ. 2565	13:00 น. - 14:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 7 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
	14:30 น. - 15:30 น.	พัก
	15:30 น. - 16:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 8 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
10 มิถุนายน พ.ศ. 2565	13:00 น. - 14:05 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 9 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
	14:05 น. - 15:05 น.	พัก
	15:05 น. - 16:10 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 10 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
12 มิถุนายน พ.ศ. 2565	15:00 น. - 18:00 น.	นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนและแบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง "วัฒนธรรมไทยในสวนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้" สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

หลังจากที่ทดลองเครื่องมือวิจัยกับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยตรวจแบบทดสอบและนำผลมาประมวลและวิเคราะห์หาประสิทธิภาพเครื่องมือ โดยใช้เกณฑ์ประเมินผลคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของผู้เรียนตามเกณฑ์ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554, น. 8-42)

คะแนน 0 – 49 หมายถึงผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

คะแนน 50 – 59 หมายถึงผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

คะแนน 60 – 69 หมายถึงผลการเรียนปานกลาง

คะแนน 70 – 79 หมายถึงผลการเรียนดี

คะแนน 80 – 100 หมายถึงผลการเรียนดีมาก

ตาราง 10 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน										คะแนน ค่าเฉลี่ย รายบุคคล	ระดับ คุณภาพ
	บท 1	บท 2	บท 3	บท 4	บท 5	บท 6	บท 7	บท 8	บท 9	บท 10		
1	80	90	90	60	60	90	70	80	80	80	78	ดี
2	100	70	90	90	100	100	100	100	100	100	95	ดีมาก
3	90	80	80	90	80	90	90	90	70	80	84	ดีมาก
4	90	80	70	90	100	60	100	90	80	80	84	ดีมาก
5	80	70	90	60	80	80	70	50	90	60	73	ดี
6	80	60	70	60	60	80	60	100	90	90	75	ดี
7	60	80	60	60	70	90	50	70	80	70	69	ปานกลาง
8	80	50	90	70	70	100	70	80	90	80	78	ดี
9	60	80	50	70	70	70	70	90	80	60	70	ดี
ค่าเฉลี่ย	80	73.3	76.6	72.2	76.6	84.4	75.5	83.3	84.4	77.7	78.4	ดี
ระดับ คุณภาพ	ดี มาก	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี มาก	ดี	ดี มาก	ดี มาก	ดี		

จากตาราง 10 แสดงผลคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลองจำนวน 9 คน พบว่าคะแนนเฉลี่ยรายบุคคลของกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ 78.4 อยู่ในระดับดี โดยคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 95 และคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ 69 แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพสามารถทำให้นักศึกษากลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องสำนวนและวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ตามวัตถุประสงค์ของหนังสือ ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษากลุ่มทดลองเกี่ยวกับหนังสือได้ข้อมูลดังนี้

ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มทดลองต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”

กลุ่ม ทดลอง	ความคิดเห็น
คนที่ 1	<p>ด้านเนื้อหา : ใน 10 บท หนูชอบบทที่ 1 มากที่สุดเพราะหนูชอบดอกไม้ หนูได้รู้ความสำคัญของดอกไม้หลายชนิดในวิถีชีวิตคนไทย และเป็นบทแรกจึงตั้งใจอ่านมากที่สุด บทที่ยากที่สุดคือ บทที่ 4 “กระดิ่งกาลนไฟ” : การอบผ้า ทั้งสำนวนกระดิ่งกาลนไฟและการอบผ้าเป็นความรู้ใหม่ หนูไม่เคยรู้มาก่อนจึงจินตนาการยากค่ะ คำศัพท์ยาก เช่น การอบผ้า จันท์เทศ ต่อม น้ำมัน บด ลนไฟ จึงทำให้อ่านยากและทำข้อสอบได้คะแนนน้อย และบทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย ในบทนี้มีคำราชาศัพท์เยอะแต่ไม่มีคำอ่าน หนูอ่านไม่ออก แต่หลังจากที่อ่านเสร็จ หนูก็ได้ความรู้และคำศัพท์ใหม่มากขึ้นค่ะ</p>
คนที่ 2	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากเพราะเห็นภาพได้ชัด ภาพประกอบสวยและสีทุกบททำให้หนังสือน่าอ่าน มีวิดีโอให้ดูเพิ่มเติมสามารถขยายตัวอักษรใหญ่ขึ้นตามชอบ และการทำแบบทดสอบออนไลน์เห็นผลทันที</p> <p>ด้านเนื้อหา : ระดับความยากง่ายของทุกบทเท่ากัน ให้ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจเกี่ยวกับสำนวนและวัฒนธรรมไทย บทที่ง่ายที่สุดคือบทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค่าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย หนูชอบสำนวน แม่สายบัวแต่งตัวค่าง เพราะคิดว่าจะใช้บ่อยในชีวิตจริง นอกจากนี้หนูเคยเรียนคำคล้องจองแล้วและสำนวนที่มีคำคล้องจองอ่านเข้าใจง่ายและจำได้ง่าย ก่อนที่เรียนบทที่ 6 หนูรู้คำคล้องจองนิดหน่อยแต่หลังอ่านบทที่ 6 ทำให้เข้าใจได้ดีค่ะ</p> <p>ด้านการนำเสนอ : อธิบายชัดเจน</p> <p>ด้านการจัดการเวลาทดลอง : วันแรกอาจารย์ให้อ่าน 2 บทต่อกัน คือบทที่ 1 และ 2 เนื้อหาเยอะ ทำให้เหนื่อยและไม่ตั้งใจอ่านบทที่ 2 ค่ะ ทำให้บทที่ 2 หนูได้คะแนนน้อยแต่วันอื่น อาจารย์ให้พัก 1 ชั่วโมงแล้วกลับมาอ่านต่อ จึงตั้งใจอ่านมากขึ้นค่ะ</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

กลุ่ม ทดลอง	ความคิดเห็น
คนที่ 3	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพราะไม่ต้องพกหนังสือหนัก ๆ ติดตัว และอ่านสะดวก ภาพสวย อ่านเข้าใจง่าย</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : ก่อนที่เรียนหนังสือ หนูรู้สำนวนไทยนิดหน่อย แต่หลังจากเรียนหนูได้รู้จักสำนวนไทยหลายสำนวนมากขึ้น ได้เพิ่มคำศัพท์และรู้วัฒนธรรมไทยมากขึ้น</p> <p>ด้านเนื้อหา : บทที่ 4 “กระดั่งกาลนไฟ” : การอบรำผ้า เป็นบทที่ยากที่สุดเพราะคำศัพท์ใหม่เยอะและเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยมีในปัจจุบัน บทที่ 10 เป็นบทที่หนูชอบที่สุดใน 10 บท เพราะเมื่อพูดถึงไทยจะนึกถึงวัด ทะเล เกาะ บทนี้แนะนำที่เที่ยวใหม่น่าสนใจค่ะ หนูได้รู้ที่เที่ยวอีกที่ของไทยคือปากคลองตลาด</p>
คนที่ 4	<p>ด้านเนื้อหา : หนังสือที่น่าสนใจมากค่ะ หนูได้ความรู้ใหม่เยอะมาก ๆ หลังจากเรียน 10 บท หนูชอบบทที่ 8 นิทานพิกุลทองและบทที่ 9 นิทานมิตตวินทุกชาติกเพราะมีนิทานสนุกน่าสนใจและให้ความคิดที่ดีค่ะ บทที่ 10 ปากคลองตลาดก็น่าไป ถ้าไปเมืองไทยหนูจะไปเที่ยวปากคลองตลาด</p>
คนที่ 5	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพราะอ่านได้ทุกที่ทุกเวลา</p> <p>ด้านเนื้อหา : หนังสือเล่มนี้น่าสนใจมากค่ะ หนูชอบบทที่ 4 การอบรำผ้า เพราะให้ความรู้ใหม่และหนูจะลองอบผ้าของตัวเองตามวิธีของคนไทย แต่บทที่ 4 ยากกว่าบทอื่นเพราะเป็นความรู้ใกล้ตัว และบทที่ 8 ดอกพิกุลร่วง : นิทานพื้นบ้านพิกุลทอง เป็นหนึ่งในบทเรียนที่หนูชอบที่สุดเพราะมีนิทานสนุก ๆ คล้ายนิทาน เต็มก้ามของเวียดนาม หนูคิดว่าหนูเข้าใจบทเรียนดีแต่เมื่อทำข้อสอบได้คะแนนน้อยเพราะข้อสอบค่อนข้างยาก มีตัวเล็กลคล้าย ๆ กันและเป็นข้อคิดจากนิทาน ที่ต้องคิดเอง ทำให้หนูตอบผิดค่ะ</p> <p>ด้านการนำเสนอ : ภาพประกอบชัด ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

กลุ่ม ทดลอง	ความคิดเห็น
คนที่ 6	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือกระดาษเพราะใช้งานสะดวก ไม่ต้องพกหนังสือ</p> <p>ด้านเนื้อหา : ใน 10 บท หนูชอบบทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง และบทที่ 9 “เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” : นิทานชาดก เรื่อง มิตรวินทุกชาดก ที่สุดเพราะนิทานน่าสนใจ สนุกและมีภาพประกอบช่วยเข้าใจเนื้อหาดี หนูก็ชอบบทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค่าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย เพราะหนูรู้เกี่ยวกับคำคล้องจองนิดหน่อย จึงให้อ่านเข้าใจง่าย และสำนวนแม่สายบัวแต่งตัวค่าง ก็เป็นสำนวนสนุก ๆ ที่หนูสามารถนำไปใช้สื่อสารได้</p> <p>ด้านการนำเสนอ : บทที่ 9 ถึงแม้เกี่ยวกับนิทานชาดกแต่การอธิบายเนื้อหาทำให้เข้าใจง่ายมาก มีคำศัพท์ใหม่แต่ไม่ยากมาก ภาพประกอบชัด ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น</p>
คนที่ 7	<p>ด้านการนำเสนอ : ทุกบทมีการลำดับเนื้อหาชัดเจน เหมาะสม อธิบายเนื้อหาทำให้เข้าใจง่าย ขนาดตัวอักษรเหมาะสม รูปภาพชัด</p> <p>ด้านเนื้อหา : ในทั้งหมด 10 บท หนูชอบบทที่ 1 มากที่สุด เพราะให้ภาพรวมเกี่ยวกับดอกไม้ในชีวิตคนไทย ทำให้หนูรู้จักดอกไม้หลายชนิด หนูก็ประทับใจบทที่ 4 ทำให้เข้าใจสำนวนกระดังงาลนไฟและรู้ว่าคนไทยนำดอกกระดังงาไปลนไฟให้มีกลิ่นหอมมากขึ้น บทนี้ทำให้เห็นถึงความฉลาดของคนไทยที่ทำให้เสื้อผ้ามีกลิ่นหอม แต่บทนี้มีคำศัพท์ใหม่เยอะและยาก เช่น การอบผ้า จันทน์เทศ ต่อมน้ำมัน บด ลนไฟ จึงให้อ่านยากและทำข้อสอบได้คะแนนน้อย บทที่ยากที่สุดสำหรับหนูคือบทที่ 7 เด็ดดอกไม้ร่วมต้น : การถวายเป็นดอกไม้ เพราะพูดถึงดอกไม้ไหว้พระของคนไทย หนูไม่ค่อยสนใจบทนี้เพราะหนูนับถือศาสนาคริสต์ค่ะ</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

กลุ่ม ทดลอง	ความคิดเห็น
คนที่ 8	<p>ด้านการจัดการเวลาทดลอง : วันแรกอ่าน 2 บทบนจอเวลาดานานทำให้ปวดตาจะทำให้คะแนนบทที่ 2 ของหนูได้น้อย หนูคิดว่าควรมีเวลาพักผ่อนจะได้ตั้งใจอ่านบทต่อไปมากขึ้นค่ะ</p> <p>ด้านการนำเสนอ : การนำเสนอเนื้อหาและรูปภาพดึงดูดความสนใจของผู้เรียนค่ะ เช่น บทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ก็น่าสนใจมากค่ะ ภาพสวย การลำดับเนื้อหาเหมาะสม น่าสนใจ ก่อนเรียนไม่รู้จักสำนวน บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น หลังเรียนทำให้เข้าใจสำนวนและจะใช้ในการสื่อสารค่ะ และหนูได้รู้จักอาหารไทยหลายอย่างที่มาจากบัว เช่น เมี่ยง แกงกะทิสายบัว ตำไหลบัว</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หนังสือมีบทอ่านน่าสนใจและทำให้หนูได้รู้คำศัพท์ใหม่มากขึ้น</p>
คนที่ 9	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพราะใช้งานได้สะดวก เร็ว อ่านได้ทุกที่และทุกเวลา ค้นข้อมูลที่ต้องการหาได้ง่าย ภาพประกอบมอซัด มีวิดีโอให้ดูเพิ่มเติม</p> <p>ด้านการนำเสนอ : 10 บทเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ทำให้หนูมีพัฒนาการ ตอนนี้นูู้จักคำศัพท์ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น</p>

คะแนนเฉลี่ยรายบุคคลของกลุ่มทดลองแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองที่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ดีและปานกลาง โดยกลุ่มทดลองที่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก คือมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 -100 มีจำนวน 3 คน นักศึกษาคนที่ 2 มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 95 ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนได้คะแนนสูงมาก 90 -100 คะแนนทุกบท ยกเว้นบทที่ 2 ได้คะแนน 70 คะแนน เนื่องจากวันแรกผู้วิจัยให้นักศึกษาเรียนบทที่ 1 และบทที่ 2 ตั้งแต่บ่ายโมงถึงเย็นโดยไม่ให้พักจึงให้นักศึกษาเหนื่อยและไม่ตั้งใจทำบทที่ 2 ดึงความคิดเห็นของกลุ่มทดลองคนที่ 2 และคนที่ 8 ในตาราง 11 รองลงมาคือนักศึกษาคนที่ 3 และ 4 ได้คะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากัน 84 คะแนนคะแนนรายบทส่วนใหญ่ได้ 80-90 คะแนน ผู้วิจัยสังเกตว่า นักศึกษา 3 คนนี้ตั้งใจเรียนมากเมื่อสัมภาษณ์อาจารย์ชาวเวียดนามที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของกลุ่มทดลองพบว่านักศึกษา 3 คนนี้มีผลการเรียนในห้องเรียนอยู่ในระดับดีเช่นกัน

กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี คือมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70-79 คะแนน มีจำนวน 5 คน คะแนนรายบทอยู่ที่ 70 – 90 คะแนน แต่มีบางบททำคะแนนได้ 50-60 จึงทำให้ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยรายบุคคลลดลงอยู่ในระดับดี เช่น บทที่ 4 “กระดิ่งกาลนไฟ” : การอบผ้า ได้คะแนนน้อยกว่าบทอื่นเพราะเป็นบทที่ยาก การอบผ้าเป็นวัฒนธรรมเก่าที่หาดูได้ยากในปัจจุบันและมีคำศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการอบผ้า จึงทำให้บทนี้มีคะแนนน้อยกว่าบทอื่น ดังความคิดเห็นของคนที่ 1 คนที่ 5 และคนที่ 7 ในตาราง 11

ระดับคุณภาพต่อมาคือระดับคุณภาพปานกลาง จำนวน 1 คน คือผู้ทดลองคนที่ 7 ทำค่าเฉลี่ยคะแนนได้ร้อยละ 69 ซึ่งขาดเพียง 1 คะแนนก็ได้อยู่ในกลุ่มระดับคุณภาพดี หากพิจารณาคะแนนรายบท พบว่าคะแนนมีความสม่ำเสมอ ประมาณ 60 – 80 คะแนน บทที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือบทที่ 7 ได้ 50 คะแนน เนื่องจากบทที่ 7 เป็นความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาและการถวายเป็นกุศล นักรักเรียนคนนี้นับถือศาสนาคริสต์จึงไม่สนใจเนื้อหาบทนี้ และใช้เวลาเรียนและทำแบบทดสอบเพียง 15 นาที ซึ่งค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้อยู่ที่ 44 นาที ผู้เรียนใช้เวลาน้อยกว่าค่าเฉลี่ยเวลาที่ควรจะเป็น ส่งผลให้ได้คะแนนน้อย ดังความคิดเห็นในตารางที่ 11 เนื่องจากบทนี้มีคำศัพท์เกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อด้านศาสนาค่อนข้างมาก ทำให้เข้าใจเนื้อหายากกว่าบทอื่น

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนมีระดับคุณภาพดี คะแนนเฉลี่ยรายบุคคลอยู่ระหว่าง 69 -100 จัดอยู่ในระดับปานกลาง - ดี จนถึงดีมาก แสดงว่าผู้ทดลองอ่านและเข้าใจเนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” ช่วยสร้างความรู้เรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยและสามารถจำแนกระดับความสามารถของผู้ทดลองที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยในชั้นเรียน เก่งปานกลาง อ่อน ที่คละกัน 1 ห้องได้

หากวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรายบทพบว่า บทที่ 6 และบทที่ 9 เป็น 2 บทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 84.4 เนื่องจากบทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค้าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย พูดถึงสำนวนแม่สายบัวแต่งตัวค้างและมีการเปรียบเทียบกับสำนวนเวียดนาม “*bi cho leo cáy*” ซึ่งเป็นสำนวนที่คนรุ่นใหม่นิยมใช้กันมาก จึงทำให้นักศึกษาสนใจ อีกทั้งเคยได้เรียนเรื่อง คำคล้องจองมาบ้างแล้วจึงทำข้อสอบได้คะแนนดี ดังความคิดเห็นของผู้ทดลองคนที่ 2 และคนที่ 6 ในตาราง 11 และบทที่ 9 “เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” : นิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก ถึงแม้เป็นนิทานทางศาสนาแต่ผู้วิจัยเรียบเรียงภาษาให้เข้าใจง่ายสำหรับชาวต่างชาติ พร้อมกับภาพประกอบที่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น นิทานเป็นเรื่องสั้น ๆ มีเรื่องราวสนุก จึงดึงดูดความสนใจของนักศึกษา ดังคำตอบของผู้ทดลองคนที่ 4 คนที่ 5 และคนที่ 6 ในตาราง 11

บทที่ 4 “กระด้างกลนไฟ”: การอบรำผ้า เป็นบทที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 72.2 เนื่องจากบทนี้กล่าวถึงวัฒนธรรมการอบรำผ้าของคนไทย จึงมีคำศัพท์เฉพาะที่ผู้เรียนไม่รู้จำัก เช่น เครื่องหอม ผิวมะกรูด จันทน์เทศ กายาน ทวน ตะคัน ฯลฯ การอบรำผ้ายังเป็นวัฒนธรรมเก่าที่ไม่ค่อยได้เห็นในปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนนึกภาพไม่ได้ ดังความคิดของผู้ทดลองคนที่ 1 คนที่ 3 คนที่ 5 และคนที่ 7 ในตาราง 11 บทที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดรองลงมาร้อยละ 73.3 คือบทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ เนื่องจากวันแรกที่ทดลอง ผู้วิจัยให้ผู้ทดลองทำ 2 บทคือบทที่ 1 และบทที่ 2 ต่อกันโดยไม่ให้พัก ทำให้ผู้ทดลองเหนื่อย ปวดตาเพราะมองจอคอมพิวเตอร์นาน ส่งผลให้ไม่ตั้งใจอ่านบทที่ 2 ทำให้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าบทอื่น ดังความคิดเห็นของผู้ทดลองคนที่ 2 และคนที่ 8 ในตาราง 11

หลังจากที่กลุ่มทดลองเรียนรู้หนังสือ ทั้ง 10 บท ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ โดยสรุปผลไว้ดังนี้

ตาราง 12 แสดงคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)

คนที่	เวลา	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพ
1	99 นาที	88	ดีมาก
2	65 นาที	92	ดีมาก
3	60 นาที	90	ดีมาก
4	50 นาที	88	ดีมาก
5	60 นาที	78	ดี
6	95 นาที	84	ดีมาก
7	50 นาที	74	ดี
8	60 นาที	80	ดีมาก
9	60 นาที	76	ดี
ค่าเฉลี่ย	66 นาที	83	ดีมาก

จากตาราง 12 แสดงคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มทดลองพบว่า มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83 ซึ่งมีระดับคุณภาพดีมาก สามารถจัดกลุ่มตามระดับคุณภาพเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มระดับคุณภาพดีมากและกลุ่มระดับคุณภาพดี ซึ่งกลุ่มระดับคุณภาพดีมาก

มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 จำนวน 6 คน โดยผู้ทดลองคนที่ 2 ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละ 92 รองลงมาคือคนที่ 3 และ 4 ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน (ตาราง 10) ตามลำดับ และนักศึกษาคนที่ 1 คนที่ 6 และคนที่ 8 ได้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน ซึ่งคนที่ 1 และคนที่ 6 ได้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนมาก (ตาราง 10) คือเพิ่มขึ้น 9 -10 คะแนน เมื่อพิจารณาเวลาการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนพบว่า นักศึกษาคนที่ 1 และคนที่ 6 ใช้เวลา 99 นาที และ 95 นาทีตามลำดับซึ่งค่าเฉลี่ยเวลาทำแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 66 นาที แสดงว่าผู้ทดลองคนที่ 1 และคนที่ 6 ใช้เวลาทำแบบทดสอบมากกว่าเวลาค่าเฉลี่ยที่ควรจะเป็น สันนิษฐานว่าผู้ทดลองอาจจะใช้เวลาสืบทัดค้นคำศัพท์ จึงทำให้ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนมาก

กลุ่มระดับคุณภาพดี มีคะแนนระหว่างร้อยละ 70 – 79 จำนวน 3 คน ได้แก่ นักศึกษาคนที่ 5 คนที่ 7 และคนที่ 9 ได้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน 78 74 และ 76 นักศึกษามีคะแนนใกล้เคียงกันและคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน (ตาราง 10) ห่างกันไม่มาก แสดงว่าแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสอดคล้องกัน เช่น นักศึกษาคนที่ 7 มีคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนต่ำที่สุด ร้อยละ 74 สอดคล้องกับคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน ร้อยละ 69 ซึ่งเป็นผู้ที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนต่ำสุดเช่นเดียวกัน เมื่อสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ผู้ทดลองคนที่ 1 กล่าวว่า “เนื่องจากเราทดลองทุกวันทำให้หนูจำเนื้อหาได้ดี และมีเวลา 1 วันทบทวนก่อนทำแบบทดสอบหลังเรียนทำให้หนูได้คะแนนสูงค่ะ” จะเห็นได้ว่าการจัดเวลาทดลองเหมาะสม ก็มีผลกระทบต่อผลการทดลอง ผู้ทดลองคนที่ 7 แสดงความคิดเห็นว่า “แบบทดสอบมีข้อที่ง่าย จำเนื้อหาก็ตอบได้แต่ก็มีหลายข้อที่ยาก ต้องเข้าใจและคิด ถึงจะตอบคำถามได้” แสดงให้เห็นว่าข้อสอบมีประสิทธิภาพสามารถแยกแยะระดับผู้เรียนเพราะนอกจากวัดความจำแล้ว ยังวัดความเข้าใจและการนำไปใช้

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นพบว่า ผู้ทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนอยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมาก สอดคล้องกับคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน แสดงว่าหนังสือมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องสำนวนไทย ดอกไม้และวัฒนธรรมไทย ทำให้คะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนและคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75

4.2.5 การวัดความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” ของกลุ่มทดลอง

เมื่อผู้ทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเสร็จ ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองตอบแบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” โดยสรุปผลไว้ดังนี้

ตาราง 13 แสดงความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับกลุ่มทดลอง (Try out)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา				
1.1	จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม	4.8	0.3	มากที่สุด
1.2	ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	4.6	0.5	มากที่สุด
1.3	เนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ	4.6	0.5	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
2.1	ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน	4.2	0.8	มาก
2.2	ภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	4.9	0.3	มากที่สุด
2.3	หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่าย	4.4	0.7	มาก
2.4	สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัดแบบทดสอบและดูวิดีโอสะดวก	4.8	0.3	มากที่สุด
2.5	การทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	4.8	0.3	มากที่สุด
3. ด้านภาษา				
3.1	ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.7	0.4	มากที่สุด
3.2	ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.6	0.5	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ ความพึง พอใจ
4. การวัดและประเมินผล				
4.1	แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน	4.8	0.3	มากที่สุด
4.2	แบบทดสอบมีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.6	0.5	มากที่สุด
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ				
5.1	หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะ การอ่านภาษาไทยของผู้เรียน	4.7	0.4	มากที่สุด
5.2	เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย	4.8	0.3	มากที่สุด
5.3	เพิ่มความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้น	5	0	มากที่สุด
5.4	เพิ่มความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้	5	0	มากที่สุด
รวม		4.7	0.4	มากที่สุด

ตาราง 13 แสดงผลความพึงพอใจต่อการใช้นิโงออ่านของลุ่มทดลอง ภาพรวมนักศึกษ่าพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.7 รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 5.0 มี 2 รายการ ได้แก่ เพิ่มความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้นและเพิ่มความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ รองลงมาคือภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา มี ค่าเฉลี่ย 4.9 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.2 ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

ด้านเนื้อหา มี 3 หัวข้อและทุกหัวข้อได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด 4.8 คือจัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม รองลงมาคือความยาวของเนื้อหาเหมาะสมและ เนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.6 สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทดลองที่มีต่อเนื้อหา บทเรียนว่า “การลำดับเนื้อหาบทเรียนมีความต่อเนื่องกันและชัดเจนมากคะ เป็นระบบเดียวกันทุก บทเริ่มจากสำนวน แบบฝึกหัด บทอ่านหลัก เกร็ดความรู้ และแบบทดสอบ ทำให้หนูเข้าใจง่าย บทเรียนมีสีสัน เนื้อหาแปลกใหม่และน่าสนใจ บทอ่านเหมาะสมกับความสามารถของปี 2 เนื้อหา ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ยาวเกินไปคะ”

ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีทั้งหมด 5 หัวข้อโดย 3 หัวข้อได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดและ 2 หัวข้อได้ระดับความพึงพอใจมาก 3 หัวข้อที่ได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.9 คือภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา รองลงมา 4.8 คือหัวข้อสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบและดูวิดีโอสะดวกและหัวข้อการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า “ภาพประกอบเป็นภาพจริงทำให้รู้สึกดกไม่หลายชนิดและช่วยเข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากขึ้น ค่ะ เสียงเปิดหน้าของหนังสือ Ebook น่าสนใจ เหมือนกำลังอ่านหนังสือจริง การสแกนเพื่อทำแบบทดสอบทำได้ง่ายและรวดเร็ว” และ 2 หัวข้อที่ได้ระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ หัวข้อหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่ายและหัวข้อขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.4 และ 4.2 ตามลำดับ ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษามีคนชอบและไม่ชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังความคิดเห็นของผู้ทดลองคนที่ 2 กล่าวว่า “หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือกระดาษเพราะเห็นภาพได้ชัด มีวิดีโอให้ดูเพิ่มเติม สามารถขยายตัวอักษรใหญ่ขึ้นตามชอบ และการทำแบบทดสอบออนไลน์เห็นผลทันที” คนที่ 7 กล่าวว่า “หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพราะไม่ต้องพกหนังสือหนัก ๆ ติดตัว และอ่านได้ง่าย สะดวก” แต่ก็มีความคิดเห็นตรงกันข้ามเช่นผู้ทดลองคนที่ 1 แสดงความคิดเห็นว่า “ถึงแม้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สะดวกแต่หนูยังชอบหนังสือกระดาษมากกว่าเพราะสามารถทำเครื่องหมายในคำศัพท์หรือประโยคที่ไม่เข้าใจ” หรือผู้ทดลองคนที่ 4 กล่าวว่า “หนูชอบหนังสือกระดาษมากกว่าเพราะจดข้อสงสัยได้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์อ่านในจอนาน ๆ ทำให้ปวดตา แต่ก็สะดวก สามารถเปิดอ่านเล่น ๆ ในเวลาว่าง”

ด้านภาษา มีทั้งหมด 2 หัวข้อซึ่งได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.7 และใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.60 เนื่องจากก่อนสร้างหนังสือ ผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์ชาวเวียดนามที่สอนภาษาไทยและศึกษาคำอธิบายรายวิชาเพื่อทราบถึงความสามารถและวงศัพท์ของผู้เรียนชั้นปีที่ 2 เทอม 2 ผู้วิจัยพยายามอธิบายเนื้อหาโดยเรียงประโยคตามหลักไวยากรณ์ไทยเพื่อให้เหมาะสมสำหรับนักศึกษาเวียดนามที่เรียนภาษาไทย

ด้านการวัดและประเมินผล มี 2 หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อแบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่านและหัวข้อแบบทดสอบมีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.80 และ 4.60 ตามลำดับ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 7 กล่าวว่า “แบบฝึกหัด แบบทดสอบระหว่างเรียนมีประโยชน์มาก ช่วยให้หนูทบทวนความรู้และจำได้นานขึ้น” ผู้ทดลองคนที่ 3 ตอบว่า “ถ้าอ่านเนื้อหาดี ๆ ก็ทำข้อสอบได้ค่ะ แบบทดสอบไม่ยาก

มาก ก็ไม่ยุ่งเกินไป เพราะมีบางข้อต้องคิดวิเคราะห์ เช่น การใช้สำนวน ข้อคิดจากนิทาน ไม่ใช่แค่จำอย่างเดียว”

ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มี 4 หัวข้อและทุกหัวข้อได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด 5.00 มี 2 หัวข้อ ได้แก่ ผู้เรียนชาวเวียดนามเพิ่มความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้และผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้น รองลงมาคือผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทยและหัวข้อหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.8 และ 4.7 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า หนังสือเล่มนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องสำนวนไทย วัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับดอกไม้ ช่วยเพิ่มวงศัพท์ภาษาไทยให้แก่นักศึกษาเวียดนามและทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน ดังความคิดเห็นของผู้ทดลองคนที่ 6 กล่าวว่า “สิ่งที่หนูชอบที่สุดคือหนูได้เรียนรู้สำนวนใหม่หลายสำนวนซึ่งหนูยังไม่เคยได้เรียนในห้องเรียน นอกจากนี้หนูชอบบทเรียนที่เป็นนิทานมาก ๆ น่าสนใจ หนูได้อ่านทั้งนิทานไทยและนิทานเวียดนามที่เป็นภาษาไทย ถึงแม้ว่านิทานเวียดนามนั้นแล้วแต่เมื่อได้อ่านเป็นภาษาไทย ทำให้รู้สึกตื่นเต้นและประทับใจมาก อยากแนะนำให้เพื่อนมาอ่านหนังสือเล่มนี้ด้วยค่ะ” นักศึกษาคนที่ 8 กล่าวว่า “หนังสือมีประโยชน์สำหรับผู้เรียนภาษาไทยมาก ๆ ค่ะ การจัดลำดับเนื้อหาเหมาะสม สั้นกระชับ ภาพประกอบหลากหลาย สีสวย สำคัญคือ หนูได้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เช่น ดอกไม้ เมียงดอกบัว การอบผ้า นิทาน และมีคำศัพท์ใหม่มากขึ้นค่ะ”

เมื่อผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับกลุ่มทดลองเสร็จแล้ว จึงสรุปผลการทดลองและรายงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และแก้ไขเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 14 ตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยหลังนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง (Try out)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
		บทที่ 1	
	กรรณิการ์: Dạ hoa		กรรณิการ์ (กัน-นิ-กา) : Dạ hoa
	บุณนาค : Váp (Váp)		บุณนาค (บุณ-นาก) : Váp (Váp)
1	อัญชัน : Đậu biéc	เพิ่มคำอ่าน	อัญชัน (อัน-ชัน): Đậu biéc
	สารภี : Mù u		สารภี (สา-ระ-พี) : Mù u
	พิกุล : Hoa Sén xanh		พิกุล (พิ-กุล) : Hoa Sén xanh

ตาราง 14 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
7	ดอกกราชพฤกษ์	เพิ่มคำอ่าน	ดอกกราชพฤกษ์ (ราด-ชะ-พริก)
	คิลปะ		คิลปะ (สิน-ละ-ปะ)
	พระพุทธศาสนา		พระพุทธศาสนา (พระ-พุท-ทะ-สาต-สะ-หนา)
	พระราชสมภพ		พระราชสมภพ (พระ-ราด-ชะ-สม-พป)
	ความบริสุทธิ์		ความบริสุทธิ์ (บอ-ริ-สุต)
	สวรรคต์		สวรรคต์ (สะ-หวัน)
บทที่ 2			
12	บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น เป็น จำนวนที่ใช้เพื่อตกแต่งเดือนให้ ระวังคำพูดหรือการกระทำ อย่าทำให้กระทบกระเทือน ใจกัน รู้จักถนอมน้ำใจกัน และรักษามิตรภาพให้ยั่งยืน	ปรับการ อธิบายให้ ชัดเจนขึ้น	บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น หมายถึง การรู้จัก ถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน ถ้ามีปัญหา อะไรก็คุยกันดี ๆ ไม่พูดหรือทำอะไรให้ กระทบกระเทือนใจคนอื่นและรักษา มิตรภาพให้ยั่งยืน
	มิตรภาพ		มิตรภาพ (มิด-ตระ-พาบ)
14	บรรพบุรุษ	เพิ่มคำอ่าน	บรรพบุรุษ (บัน-พะ-บุ-รุด)
	เม็ดมะม่วงหิมพานต์		เม็ดมะม่วงหิมพานต์ (เม็ด-มะ-ม่วง- หิม-มะ-พาน)
บทที่ 3			
25	กษัตริย์	เพิ่มคำอ่าน	กษัตริย์ (กะ-สัด)
	สืบราชสมบัติ		สืบราชสมบัติ (สืบ-ราด-ชะ-สม-บัต)
	พฤติกรรม		พฤติกรรม (พรีด-ติ-กัม)

ตาราง 14 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
28	เกียรติ /เกียรติ/ : vinh du, vé vang	แก้ไข คำอธิบาย	เกียรติ /เกียรติ/ : tôn trọng, quý trọng
31	1. หาก ไม่มี ดอกมะลิร้อย มาลัย สามารถใช้ดอกไม้สี ขาวชนิดใดแทน	ทำตัวเข้มให้ ผู้อ่านสังเกต ได้ง่าย	1. หาก ไม่มี ดอกมะลิร้อยมาลัย สามารถใช้ดอกไม้สี ขาว ชนิด ใดแทน (การนำไปใช้)
บทที่ 4			
35		ปรับรูปแบบ แบบฝึกหัด	
40	5. ลานอยากให้ดอก กระดังงามีกลิ่นหอมมากขึ้น เพื่อนำไปอบขนม ลานต้อง ทำอย่างไร	ปรับคำถาม	5. ลานอยากให้ดอกกระดังงามีกลิ่น หอมมากขึ้นเพื่อใช้อบขนม ควรนำ ดอกกระดังงาไปทำอะไร
บทที่ 5			
48	ในบทอ่านไม่มี ภาพประกอบกิจกรรมตัด บาตร	เพิ่มภาพ	
49	ญาติมิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระ บรมราชชนนีพันปีหลวง	เพิ่มคำอ่าน	ญาติมิตร (ยาด-มิด) (สม-เด็ด-พระ-นาง-เจ้า-สิ-หริ-กิด-พระ- บอ-รม-รา-ชี-นี-นาถ-พระ-บอ-รม-มะ- ราด-ชะ-ชน-นะ-นี-พัน-ปี-หลวง)

ตาราง 14 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
	พระบาทสมเด็จพระบรม ชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรม นาถบพิตร		(พระ-บาด-สม-เด็จ-พระ-บอ-รม-ชะ- นะ-กา-ธิ-เบศ-มะ-หา-พู-มิ-พน-อะ- ดุน-ยะ-เดด-มะ-หา-ราด-บอ-รม-มะ- นาถ-บอ-พิต)
บทที่ 6			
	เอกลักษณ์		เอกลักษณ์ (เอก-กะ-ลัก)
57	กิจกรรมบันเทิง	เพิ่มคำอ่าน	กิจกรรมบันเทิง (กิด-จะ-กัม-บัน-เทิง)
บทที่ 7			
65	สำนวน เด็ดดอกไม้ร่วมต้น หมายถึงคนที่เกิดมาได้อยู่ ร่วมกันในชาตินี้ มักเคย ทำบุญร่วมกันมาแต่ชาติ ก่อน ส่วนใหญ่ใช้สำหรับผู้ที่ รักกัน	เรียบ เรียง ภาษาให้ง่าย ขึ้น	สำนวน เด็ดดอกไม้ร่วมต้น หมายถึงคู่ ที่รักกันหรือคนที่อยู่ร่วมกันในชาตินี้ มักเคยทำบุญร่วมกันมาแต่ชาติก่อน
68	คนไทยใช้ดอกไม้เป็นเครื่อง บูชาถวายพระและสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์มาตั้งแต่โบราณ	เรียบ เรียง ภาษาให้ง่าย ขึ้น	คนไทยใช้ดอกไม้ไหว้พระมาตั้งแต่ โบราณ
68	ไร้ปัญญา	ปรับคำให้ง่าย	ไม่มีปัญญา
บทที่ 8			
78	พ้อม (กระพ้อม) : cái bô (đựng gạo)	แก้ไข คำอธิบาย	พ้อม (กระพ้อม) : cái bô (đựng thóc)
84	ข้อ 8. หากไม่ยากให้เป็น เหมือนมะลิต้องทำอย่างไร (การนำไปใช้)	ปรับคำถาม	หากไม่ยากให้มีหนอร่วงออกจาก ปากเหมือนมะลิต้องทำอย่างไร (การนำไปใช้)

ตาราง 14 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 9			
	มิตตวินทุกชาดก กัจจกร		มิตตวินทุกชาดก (มิด-ตะ-วิน-ทุ-กะ- ชา-ดก)
89	ภัยอันตราย กฎหมาย	เพิ่มคำอ่าน	กัจจกร (กจ-จัก) ภัยอันตราย (ภัย-อัน-ตะ-ราย) กฎหมาย (กค-หมาย)
95	ข้อ 9 C. กตัญญูต่อพ่อแม่	ปรับตัวเลือก	ข้อ 9 C. เชื้อฟังกพ่อแม่
บทที่ 10			
	เศรษฐกิจ บรรยากาศ		เศรษฐกิจ (เสด-ตะ-กิด) บรรยากาศ (บัน-ยา-กาด)
100	บายศรี	เพิ่มคำอ่าน	บายศรี (บาย-สี)
	ข้อ 2. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับ ปากคลองตลาด (ความ เข้าใจ)		ข้อ 2. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับ ปากคลองตลาด (ความเข้าใจ)
104	A. ตลาดที่ขายผัก ผลไม้ และดอกไม้ 24 ชั่วโมง	ปรับตัวเลือก	A. ตลาดที่ขายผัก ผลไม้ ดอกไม้ เฉพาะตอนกลางวัน

หลังจากทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับกลุ่มทดลอง (Try out) พบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนอยู่ในระดับดีมาก ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75 และผู้ทดลองมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าหนังสือมีคุณภาพ ช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสำนวน ดอกไม้และวัฒนธรรมไทย อย่างไรก็ตาม การทดลอง (Try out) นี้ ผู้วิจัยได้ปรับแก้เครื่องมือวิจัยโดยเพิ่มคำอ่านภาษาไทย เพิ่มรูปภาพ ปรับภาษาให้ง่ายขึ้น ปรับแบบทดสอบและรูปแบบแบบฝึกหัดออนไลน์ให้ใช้งานได้ง่าย เพื่อให้หนังสือมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของหนังสือ E1/E2 ได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

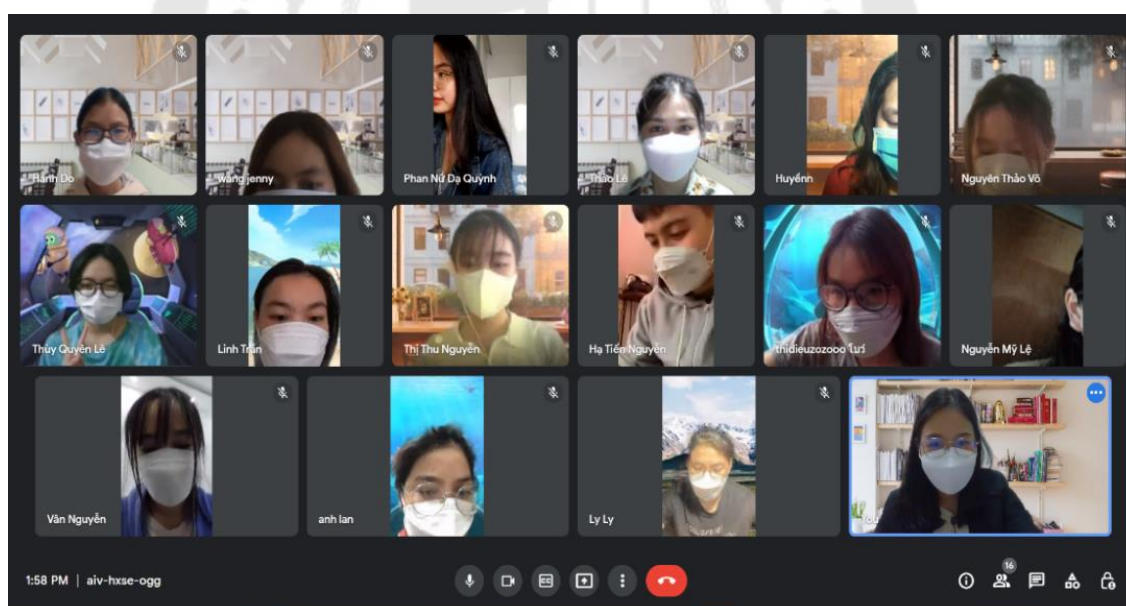
ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 16 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขต ภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) จากนั้นนำผลคะแนนหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ (E1/E2) และวิเคราะห์ประสิทธิผลของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ในการช่วยเสริมสร้างทักษะภาษาไทยและเพิ่มความรู้เรื่องวัฒนธรรมกับดอกไม้ในสังคมไทยแก่นักศึกษาเวียดนาม ระยะเวลาทดลองตั้งแต่วันที่ 14 – 22 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยทดลองใช้หนังสือทางออนไลน์ผ่านโปรแกรม google meeting การทดลองดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

ตาราง 15 แสดงขั้นตอนการทดลองเครื่องมือกับกลุ่มเป้าหมาย

วัน	เวลา	กิจกรรม
14 มิถุนายน พ.ศ. 2565	8:30 น. - 9:45 น.	ผู้วิจัยประชุมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำความรู้จักนักศึกษา และชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการใช้หนังสือรวมถึง ข้อตกลงต่าง ๆ ในกระบวนการเก็บข้อมูลวิจัยตามกำหนด ของหลักวิจัยในมนุษย์
15 มิถุนายน พ.ศ. 2565	8:00 น. - 9:30 น.	นักศึกษาชาวเวียดนามเรียนรู้หนังสืออ่านเพิ่มเติม อิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสวนดอกไม้เกี่ยวกับ ดอกไม้” บทที่ 1 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
		พัก
17 มิถุนายน พ.ศ. 2565	13:00 น. - 14:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 2 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
	8:00 น. - 9:15 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 3 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
18 มิถุนายน พ.ศ. 2565		พัก
	13:00 น. - 14:40 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 4 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
18 มิถุนายน พ.ศ. 2565	8:00 น. - 9:00 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 5 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
		พัก
	13:00 น. - 14:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 6 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

ตาราง 15 (ต่อ)

วัน	เวลา	กิจกรรม
19 มิถุนายน	8:00 น. - 9:10 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 7 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
พ.ศ. 2565		พัก
	13:00 น. - 14:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 8 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
20 มิถุนายน	8:00 น. - 9:05 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 9 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
พ.ศ. 2565		พัก
	13:00 น. - 14:30 น.	นักศึกษาเรียนรู้อุปที่ 10 และทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
22 มิถุนายน	8:00 น. - 10:45 น.	นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนและทำแบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสือ
พ.ศ. 2565		

ภาพประกอบ 7 บรรยายาการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

จากปัญหาเรื่องเวลาดทดลองในการทดลองครั้งที่ 1 ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงปรับเวลาดทดลองให้มีเวลาพักโดยทดลองเข้า 1 บทและบ่าย 1 บท เพื่อให้ผู้เรียนมีเวลาพักผ่อนคลายและเตรียมความพร้อมในการทดลองบทต่อไป

หลังจากที่ทดลองเครื่องมือกับกลุ่มเป้าหมายเสร็จ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือโดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การใช้สัญลักษณ์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

1. การใช้สัญลักษณ์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาสัญลักษณ์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

E_1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งได้มาจากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน (คิดเป็นร้อยละ)

$\sum x$ คะแนนรวมแบบทดสอบระหว่างเรียนของนักศึกษาทุกคน

A รวมคะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกบท

N จำนวนนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

E_2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้มาจากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (คิดเป็นร้อยละ)

$\sum F$ คะแนนรวมแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักศึกษาทุกคน

B คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

N จำนวนนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย

ค่าประสิทธิภาพของหนังสือ E1/E2 หมายถึงระดับประสิทธิภาพของหนังสือที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนถึงระดับที่ผู้สร้างหนังสือพึงพอใจ โดย E1 เป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (ระหว่างเรียน) และ E2 เป็นค่าประสิทธิภาพพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์หลังเรียน)

การกำหนดค่า E1/E2 ขึ้นอยู่กับเนื้อหาในเครื่องมือ ถ้าเนื้อหาเป็นความรู้ความจำจะตั้ง 80/80 85/85 หรือ 90/90 ด้านทักษะหรือเจตคติจะตั้ง 80/80 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น. 9) ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม คือ $E1/E2 = 75/75$ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวต่างชาติที่มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยในระดับต้น เนื้อหาหนังสือเป็นความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับดอกไม้และการนำสำนวนไปใช้ให้ถูกต้องตามบริบทสังคมไทย ดังนั้นผู้อ่านต้องอ่านเนื้อหาแล้วจำได้ เข้าใจได้ แปลความ ขยายความได้จึงนำสำนวนไปใช้ได้ถูกต้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงตั้งเกณฑ์ค่าประสิทธิภาพของหนังสือเท่ากับ 75/75

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ของงานวิจัยนี้คือศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และนำผลการประเมินความพึงพอใจมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อเทียบเกณฑ์ระดับความพึงพอใจที่กำหนดโดยใช้สูตรคำนวณดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, น. 306)

สูตรคำนวณค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum X$	คือ	คะแนนรวมของนักศึกษาทั้งหมด
N	คือ	จำนวนนักศึกษา

สูตรคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนน

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$S.D$	คือ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
$\sum x$	คือ	ผลรวมคะแนนของนักศึกษาทุกคน

$\sum x^2$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

N คือ จำนวนนักศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้มีจำนวน 10 บท มีแบบทดสอบระหว่างเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวมเป็น 100 คะแนน รวมคะแนนทั้ง 10 บทเป็น 1000 คะแนน ผู้วิจัยสรุปผลคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายในตารางต่อไปนี้

ตาราง 16 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน										คะแนน ค่าเฉลี่ย รายบุคคล	ระดับ คุณภาพ
	บท 1	บท 2	บท 3	บท 4	บท 5	บท 6	บท 7	บท 8	บท 9	บท 10		
1	80	80	100	70	90	70	100	80	80	90	84	ดีมาก
2	70	80	90	90	90	80	80	80	90	80	83	ดีมาก
3	90	90	90	60	90	60	60	90	100	90	82	ดีมาก
4	80	90	90	100	100	100	100	90	80	80	91	ดีมาก
5	90	80	90	80	90	90	90	90	100	90	89	ดีมาก
6	90	90	80	90	100	90	90	70	90	90	88	ดีมาก
7	80	90	90	90	100	80	90	100	80	90	89	ดีมาก
8	70	90	90	90	100	90	100	90	80	100	90	ดีมาก
9	90	90	80	90	90	90	60	90	80	90	85	ดีมาก
10	100	80	100	70	100	100	90	90	100	90	92	ดีมาก
11	90	80	60	80	90	90	70	80	90	80	81	ดีมาก
12	100	90	90	80	80	100	100	90	80	100	91	ดีมาก
13	80	60	70	80	70	80	60	60	50	80	69	ปาน กลาง
14	90	80	70	90	90	90	80	80	100	90	86	ดีมาก
15	100	80	60	70	100	90	80	90	90	100	86	ดีมาก
16	70	70	60	70	90	90	50	60	80	70	71	ดี

ตาราง 16 (ต่อ)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน										คะแนน ค่าเฉลี่ย รายบุคคล	ระดับ คุณภาพ
	บท	บท	บท	บท	บท	บท	บท	บท	บท	บท		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ค่าเฉลี่ย	85.6	82.5	81.8	81.2	91.8	86.8	81.2	83.1	85.6	88.1	84.8	ดีมาก
ระดับ คุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี		
	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก		
$\sum x$	13570											
A	1000											
N	16											
E1	84.8											

จากตาราง 16 พบว่า E1 มีค่าเท่ากับ 84.8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E1=75$) แสดงว่า เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพ ทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึง ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในจำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้มากขึ้นหลังจากเรียนรู้หนังสือเล่มนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย คือร้อยละ 84.8 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก หากพิจารณารายบุคคล สามารถจัดกลุ่มคะแนนตามระดับคุณภาพเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับคุณภาพดีมาก มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81 - 92 จำนวน 14 คนซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาส่วนใหญ่ ระดับคุณภาพดี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 71 จำนวน 1 คน และระดับคุณภาพปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 69 จำนวน 1 คน โดยนักศึกษาที่มีคะแนนสูงสุดคือนักศึกษาคนที่ 10 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92 อยู่ในระดับคุณภาพดีมากและนักศึกษาที่มีคะแนนต่ำสุดคือนักศึกษาคนที่ 13 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 69 จัดอยู่ในระดับคุณภาพปานกลาง จากตารางคะแนน 16 แสดงว่า นักศึกษามีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักศึกษาโดยสรุปความคิดเห็นในตารางดังนี้

ตาราง 17 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายต่อการเรียนรู้หนังสือ

กลุ่มเป้าหมาย	ความคิดเห็น
คนที่ 1	<p>ด้านประโยชน์ : หนังสือน่าสนใจมากครับ หลังจากเรียนหนังสือผมมีความรู้วัฒนธรรมไทยมากจริง ๆ ตอนอ่านบทแรก ๆ ผมรู้สึกยากเพราะผมมีคำศัพท์น้อย แต่ผมพยายามเรียนคำศัพท์เพิ่มทุกวันทำให้หลัง ๆ ผมอ่านเข้าใจได้มากขึ้น</p> <p>ด้านการนำเสนอ : หนังสือมีการอธิบายเข้าใจง่าย มีคำศัพท์ มีรูปภาพ มีวิดีโอ และแบบฝึกหัดทำให้ไม่น่าเบื่อ</p> <p>ด้านเนื้อหา : ผมชอบบทที่ 2 เกี่ยวกับดอกไม้กินได้เพราะคนเวียดนามก็ทำอาหารจากดอกบัวเหมือนคนไทยทำให้อ่านเข้าใจง่าย และผมก็ชอบบทที่ 8 นิทานพิกุลทอง คล้าย ๆ กับนิทาน เต็มกำม ของเวียดนาม จึงอ่านเข้าใจและสนุกมากครับ</p>
คนที่ 2	<p>ด้านการนำเสนอ : สิ่งที่น่าประทับใจในหนังสือเล่มนี้คือช่วยให้หนูรู้จักสำนวน และสามารถนำสำนวนไปใช้พูดคุยได้ค่ะ เพราะแต่ละบทได้อธิบายความหมายสำนวน เปรียบเทียบกับสำนวนเวียดนาม มีแบบฝึกหัดใช้สำนวนซึ่งทบทวนสำนวนที่ได้เรียนในบทก่อนหน้านี้ตลอดค่ะ ทำให้ไม่ลืม และมีบทอ่านอธิบายวัฒนธรรมไทยแสดงในสำนวน ทำให้เข้าใจทั้งวัฒนธรรมไทยและสำนวนไทยได้ลึกซึ้งมาก ๆ</p>
คนที่ 3	<p>ด้านเนื้อหา : เนื้อหาน่าสนใจ ใกล้เคียง เป็นเรื่องวิถีชีวิตของคนไทย</p> <p>ด้านการออกแบบหนังสือ : ทุกบทใช้ภาพจริงสวยและหลากหลาย ภาพประกอบทำให้จำคำศัพท์ใหม่ได้ง่ายขึ้น เช่น บทที่ 5 มีภาพตักบาตร ขอพรอดน้ำผู้ใหญ่ สรงน้ำพระ ถึงแม้ยากหน่อยเพราะมีคำราชาศัพท์และประเพณีแปลก ๆ ที่เวียดนามไม่มี แต่มีภาพประกอบทำให้เข้าใจง่ายค่ะ</p> <p>ด้านการนำเสนอ : หนังสือเล่มนี้ทำให้หนูรู้จักวัฒนธรรมไทยมากมายและสำคัญ คือเห็นความแตกต่างระหว่างไทยกับเวียดนามค่ะ ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น</p>
คนที่ 4	<p>ด้านเนื้อหา : หนังสือให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยมากมายค่ะ เช่น บทที่ 1 ใ้หนูรู้จักชื่อดอกไม้ไทย เช่น ดอกมะลิ ดอกพิกุล ดอกบัว ดอกราชพฤกษ์ บทที่ 4 ให้ความรู้เรื่องการอบรำผ้า การทำให้ร่างกายมีกลิ่นหอมของคนไทย</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความคิดเห็น
คนที่ 4	<p>ด้านการนำเสนอ : ลำดับเนื้อหาชัดเจน อธิบายเข้าใจง่าย ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหาและสมจริง แบบฝึกหัดสำนวนมีการทบทวนสำนวนเก่าด้วยคะ เช่น บทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย อ่านเข้าใจง่าย หนูทำข้อสอบถูกหมดคะ บทนี้ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทย หนูได้รู้จักวันพ่อ วันแม่ วันสงกรานต์ และกิจกรรมต่างๆ ในวันนั้น</p>
คนที่ 5	<p>ด้านประโยชน์ : หนังสือมีประโยชน์มากสำหรับคนเรียนภาษาไทยคะ เพราะสอนทั้งภาษา สำนวนและวัฒนธรรมไทย ทำให้จำได้นาน</p> <p>ด้านเนื้อหา : หนูชอบทุกบทเลยคะ คิดว่าความยากง่ายเท่า ๆ กัน แต่บทที่ 4 ยากที่สุดคะ เพราะมีคำศัพท์ใหม่เยอะ เช่น อบ ลน กำยาน จันทน์เทศ ตะคัน ทวน และเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้เห็นในชีวิตจริง แต่หนูชอบบทนี้เพราะหนูคิดว่าจะนำความรู้การอบผ้า การทำให้ร่างกายมีกลิ่นหอมไปลองใช้ในชีวิตจริงคะ</p>
คนที่ 6	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนังสือสวยงาม ภาพประกอบดึงดูดผู้อ่าน หนูประทับใจเสียงเปิดหน้ากระดาษทำให้รู้สึกเหมือนอ่านหนังสือจริง แบบทดสอบสแกนได้ง่ายและแสดงผลทันที</p> <p>ด้านเนื้อหา : เนื้อหามีความยาวเหมาะสม เข้าใจง่าย หลังจากอ่านบทเรียนหนูได้รู้จักดอกไม้หลายชนิดและความสำคัญของดอกไม้ในวิถีชีวิตไทย เช่น ใช้ดอกไม้เพื่อไหว้พระ ร้อยมาลัย งานแต่งงาน ทำยา ทำอาหาร อบเสื้อผ้า และความหมายของดอกไม้วันแม่ วันพ่อ หรือประเพณีต่างๆ เช่น รดน้ำผู้ใหญ่ สงกราน้ำพระ ตักบาตร หนึ่งบทเป็น 1 เรื่อง อ่านสนุกมากคะ</p>
คนที่ 7	<p>ด้านเนื้อหา : บทที่ง่ายที่สุดคือบทที่ 5 หนูรู้จักดอกไม้วันพ่อแล้วเพราะอาจารย์ 丫 เคยสอนให้คะ ส่วนพิธีรดน้ำผู้ใหญ่ หนูเคยร่วมพิธีนี้เพราะอาจารย์เคยจัดงานสงกรานต์ให้คะ หลังจากทีอ่านบทที่ 5 หนูได้รู้จักสำนวนใหม่เพิ่มขึ้นอีก 1 สำนวนคือ เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย และมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวันพ่อ วันแม่ วันสงกรานต์ ในวันนั้นคนไทยทำกิจกรรมอะไร ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความคิดเห็น
คนที่ 8	<p>ด้านประโยชน์ : หลังจากที่อ่านหนังสือ หนูได้รู้จักสำนวนไทย เช่น บัวไม่ซ้า น้ำไม่ขุ่น แม่สายบัวแต่งตัวค่าง กลัวดอกพิกุลร่วง เห็นกงจักรเป็นดอกบัว กระดั่งกาลนไฟ เด็ดดอกไม้วัวขี้ว เด็ดบัวไม้วัวโย และรู้จักวัฒนธรรมไทยมากมาย เช่น การถวายนดอกไม้ การอบผ้า เมียงดอกบัว นิทาน และได้รู้จักวัฒนธรรมเวียดนามที่น่าสนใจด้วยค่ะ</p>
คนที่ 9	<p>ด้านการนำเสนอ : หนังสือมีการจัดลำดับเนื้อหาเหมาะสม เนื้อหามีลำดับต่อเนื่องกัน มีการเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม</p> <p>ด้านการออกแบบหนังสือ : ฟอนต์ตัวอักษรอ่านง่าย สามารถขยายตัวอักษรได้ ภาพประกอบสวยและสื่อความได้ดีจึงทำให้จินตนาการได้ง่าย</p> <p>ด้านเนื้อหา : หนูชอบบทที่เป็นนิทานที่สุดเพราะมีเนื้อหาน่าสนใจ มีการเชื่อมโยงระหว่างนิทานไทยกับเวียดนาม ทำให้เข้าใจง่ายมากขึ้นค่ะ</p>
คนที่ 10	<p>ด้านเนื้อหา : บทที่ยากที่สุดสำหรับหนูคือบทที่ 4 การอบผ้า มีคำศัพท์ใหม่และเป็นเรื่องที่ไกลตัว ไม่ค่อยนิยมที่เวียดนามด้วย มีรายละเอียดเยอะเช่น ขั้นตอนการอบผ้า อุปกรณ์ที่ใช้อบผ้า ทำให้จำได้ยากค่ะ แต่บทนี้น่าสนใจทำให้หนูเห็นความแตกต่างในการให้ความสำคัญเรื่องกลิ่นกายของคนไทยและคนเวียดนาม</p>
คนที่ 11	<p>ด้านประโยชน์ : หลังจากที่เรียน 10 บท หนูเห็นว่าหนังสือมีประโยชน์มาก ๆ ช่วยเพิ่มความรู้จักวัฒนธรรมไทย สำนวนไทย ดอกไม้ไทย หนูได้รู้จักดอกไม้หลายชนิด และประโยชน์ของมัน เช่น ดอกมะลิใช้ร้อยมาลัย ถวายพระ และเป็นดอกไม้วันแม่ ดอกราชพฤกษ์เป็นดอกไม้ประจำชาติไทย แสดงความสามัคคี เข้มแข็ง</p> <p>ด้านการวัดผล : แบบทดสอบระหว่างเรียนไม่ยากเกินไปก็ไม่ง่ายเกินไปค่ะ ต้องอ่านดี ๆ และเข้าใจจึงตอบถูกค่ะ</p>
คนที่ 12	<p>ด้านเนื้อหา : หนูชอบบทที่ 7 เพราะหนูอยากรู้คนไทยใช้ดอกไม้อะไรไหว้พระและดอกไม้ไหนที่ไม่ควรไหว้พระ หนูดูหนังและเห็นคนไทยใช้ดอกบัวไหว้พระแต่วันนี้ หนูได้รู้ละเอียดมากขึ้นว่าคนไทยนิยมพับกลีบดอกบัวก่อนไหว้พระและดอกบัวยังเปรียบกับคน 4 เหล่าค่ะ</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความคิดเห็น
คนที่ 12	ด้านการนำเสนอ : การเชื่อมโยงเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม ทำให้บทอ่านน่าสนใจขึ้นค่ะ ภาพประกอบชัดเจน เข้าใจง่าย ตารางคำศัพท์ละเอียดและอธิบายชัดเจน การลำดับเนื้อหาดีมากค่ะ
คนที่ 13	ด้านเนื้อหา : หนูชอบบทที่ 7 มากค่ะเพราะบทนี้พูดถึงสำนวนเด็ดดอกไม้ร่วมต้น แสดงความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมการใช้ดอกไม้ไหว้พระของคนไทย หนูสนใจเรื่องศาสนาพุทธจึงชอบบทนี้มากค่ะ
คนที่ 14	ด้านการนำเสนอ : หนูเคยรู้จักวันพ่อ วันแม่ วันสงกรานต์นิดหน่อยค่ะ แต่เรียนบทที่ 5 ทำให้เข้าใจมากขึ้น ทั้งความหมาย กิจกรรม ดอกไม้สำคัญในวันนั้น สำคัญคือเห็นความแตกต่างระหว่างวันสำคัญเกี่ยวกับครอบครัวของไทยและเวียดนามค่ะ เพราะมีการเปรียบเทียบกับเวียดนาม ทำให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจมากขึ้นค่ะ
คนที่ 15	ด้านการวัดผล : แบบทดสอบในบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นดอกไม้ยากหน่อยเพราะเนื้อหาบทนี้เกี่ยวกับศาสนาค่ะ หนูคิดว่าต้องเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งถึงจะทำข้อสอบได้ค่ะ เพราะคำถามส่วนใหญ่ต้องคิดวิเคราะห์ค่ะ เช่น ข้อ 6. นามเป็นคนฉลาด สามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อาจารย์สอนทันที นามเปรียบกับดอกไม้ประเภทใด (ความเข้าใจ) A. บัวในโคลน B. บัวใต้น้ำ C. บัวริมน้ำ D. บัวเหนือน้ำ
คนที่ 16	ด้านเนื้อหา : หนูชอบบทที่ 3 มากที่สุดเพราะเกี่ยวกับพวงมาลัย หนูเคยเห็นในหนังแล้วค่ะแต่ไม่ค่อยเข้าใจความหมาย วันนี้หนูได้เรียนจึงเข้าใจแล้ว บทที่ยากที่สุดคือบทที่ 7 ค่ะ เกี่ยวกับการบูชาและศาสนาจึงยากค่ะ หนูไม่ค่อยรู้เรื่องศาสนา รู้แค่คำสอนว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว จึงทำให้หนูรู้สึกว่ายากบทที่ 7 ยากหน่อยค่ะ

จากตาราง 16 บทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ บทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย มีค่าเฉลี่ย 91.8 นำเสนอสำนวนเด็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เด็ดบัวไม่ไว้ใย และวันสำคัญเกี่ยวกับครอบครัวไทย ได้แก่ วันพ่อ วันแม่และวันครอบครัวไทย รวมถึงกิจกรรมขนบธรรมเนียมของคนไทยในวันสำคัญดังกล่าว เมื่อสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่าบทที่ 5 เป็นบทที่นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบมากที่สุดในจำนวน 10 บทและเป็นความรู้ที่นักศึกษาเคยเรียนในชั้นเรียน

มาบ้างแล้ว นักศึกษารู้จักดอกไม้วันแม่ วันพ่อ และพิธีรดน้ำผู้ใหญ่เนื่องจากเคยเรียนในวิชาการอ่าน 3 และเคยร่วมกิจกรรมรดน้ำครูอาจารย์ที่จัดขึ้นในห้องเรียน ดังคำตอบของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 7 และคนที่ 14 ในตาราง 17 ผู้วิจัยใช้ภาพประกอบที่เป็นภาพจริง เช่น ตักบาตร รดน้ำผู้ใหญ่ สรงน้ำพระ น้ำลอยดอกไม้หอม และใช้คำศัพท์ที่เข้าใจง่ายและมีคำอ่านสำหรับคำศัพท์ที่ยากหรือคำราชาศัพท์ เช่น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงทำให้นักศึกษานึกภาพกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายและเข้าใจบทเรียนอย่างรวดเร็ว ดังคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 3 และคนที่ 4 ในตาราง 17

บทที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือบทที่ 4 “กระดังงาลนไฟ” : การอบรำผ้า และบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นพุทธบูชาดอกไม้ มีคะแนน 81.2 โดยบทที่ 4 “กระดังงาลนไฟ” : การอบรำผ้า กล่าวถึงสำนวนกระดังงาลนไฟและวัฒนธรรมการอบรำผ้าด้วยดอกไม้และเครื่องหอมต่าง ๆ ของคนไทยโบราณ ซึ่งมีเนื้อหายากและเป็นวัฒนธรรมโบราณที่ปัจจุบันไม่ค่อยรู้จัก ทำให้นักศึกษานึกภาพตามยาก นอกจากนั้นคำศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการอบผ้า เช่น เครื่องหอม อบ ลนไฟ จันทน์เทศ กายาน ผิวมะกรูด ทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลาอ่านนานถึงจะเข้าใจ แต่บทนี้ก็เป็ความรู้อันใหม่ ทำให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างในการให้ความสำคัญเรื่องกลิ่นกายของคนไทยและคนเวียดนาม สร้างความสนใจให้แก่ักศึกษา ดังคำกล่าวของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 5 และคนที่ 10 ในตาราง 17

บทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นพุทธบูชาดอกไม้ เป็นบทที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน กล่าวถึงสำนวนเด็ดดอกไม้ร่วมต้นและวัฒนธรรมการใช้ดอกไม้ไหว้พระของคนไทย เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องศาสนาพุทธมากและบริบทวัฒนธรรมต่างกัน ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจความเชื่อบางอย่างของคนไทย เช่น การทำบุญร่วมกัน จะได้เกิดมาอยู่ร่วมกันในชาติหน้า อีกทั้งแบบทดสอบในบทนี้มีความซับซ้อน เน้นวัดความเข้าใจและการนำไปใช้ นักศึกษาต้องเข้าใจบทเรียนจริง ๆ ถึงจะตอบข้อสอบได้ ดังความคิดของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 15 และคนที่ 16 ในตาราง 17 แต่มีนักศึกษาหลายคนชอบบทนี้เพราะสนใจเรื่องศาสนาและมีคำศัพท์หลายคำที่ปรากฏในบทอ่านก่อนหน้านั้น มีการอธิบายเนื้อหาชัดเจน ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหาและมีการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมเวียดนาม ทำให้เห็นวัฒนธรรมการใช้ดอกไม้ไหว้พระที่มีจุดเหมือนกันและแตกต่างระหว่างไทยกับเวียดนาม ดังคำตอบของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 12 และกลุ่มเป้าหมายคนที่ 13 ในตาราง 17 ถึงแม้บทที่ 4 และบทที่ 7 มี

เนื้อหายากกว่าบทอื่น ทำให้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด แต่นักศึกษาหลายคนก็ยังชอบเพราะว่าเป็นความรู้ใหม่ จึงทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.2 มีระดับคุณภาพดีมากเช่นกับบทอื่น

กล่าวโดยสรุป คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายคือร้อยละ 81.2 - 91.8 สูงกว่าร้อยละ 80 ทุกบท ระดับคุณภาพดีมากและมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้สำหรับนักศึกษาเวียดนามได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมเป็น 100 คะแนน เพื่อวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้หลังใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลคะแนนในตารางดังนี้

ตาราง 18 แสดงผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพ
1	90	ดีมาก
2	76	ดี
3	74	ดี
4	80	ดีมาก
5	90	ดีมาก
6	92	ดีมาก
7	82	ดีมาก
8	96	ดีมาก
9	82	ดีมาก
10	90	ดีมาก
11	86	ดีมาก
12	96	ดีมาก
13	76	ดี

ตาราง 18 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพ
14	84	ดีมาก
15	88	ดีมาก
16	72	ดี
ค่าเฉลี่ย	84.6	ดีมาก
คะแนนรวม $\sum F$	1354	
B	100	
N	16	
E2	84.6	

จากตาราง 18 พบว่า E2 มีค่าเท่ากับ 84.6 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E2 = 75$) แสดงว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้หลังจากใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในบริบทสังคมไทย เช่น สำนวน การใช้ดอกไม้ไหว้พระ การรดน้ำผู้ใหญ่ ข้อคิดในนิทาน เป็นต้น เพราะผู้วิจัยออกแบบคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเน้นความเข้าใจและการนำไปใช้

จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนพบว่า กลุ่มเป้าหมายคนที่ 8 และ คนที่ 12 มีคะแนนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 96 หมายถึงผลการเรียนมีระดับดีมาก สอดคล้องกับคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน (ตาราง 16) ได้ร้อยละ 90 และ 91 ตามลำดับ มีระดับผลการเรียนดีมากเช่นเดียวกัน นักศึกษาสองคนนี้มีคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 70 – 100 แสดงให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและได้ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก จากการสังเกตกลุ่มเป้าหมายขณะทดลองพบว่า นักศึกษาสองคนนี้มีคามกระตือรือร้นและตั้งใจเรียน มีการทบทวนบทเรียนเองที่บ้านและกล้าตั้งคำถามเมื่อไม่เข้าใจ

รองลงมาคือนักศึกษาคนที่ 6 ได้คะแนนร้อยละ 92 นักศึกษาคนที่ 1 คนที่ 5 และคนที่ 10 ได้คะแนนเท่ากัน ร้อยละ 90 นักศึกษาคนที่ 15 ได้คะแนนร้อยละ 88 นักศึกษาคนที่ 11 ได้คะแนนร้อยละ 86 นักศึกษาคนที่ 14 ได้คะแนนร้อยละ 84 นักศึกษาคนที่ 7 และคนที่ 9 ได้คะแนนร้อยละ 82 และนักศึกษาคนที่ 4 ได้คะแนนร้อยละ 80 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนดีมาก

กลุ่มนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนดี มี 4 คน ได้แก่ นักศึกษาคนที่ 2 และคนที่ 13 ได้คะแนนร้อยละ 76 นักศึกษาคนที่ 3 ได้คะแนนร้อยละ 74 และนักศึกษาคคนที่ 16 ได้คะแนนร้อยละ 72 ซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนต่ำที่สุด สอดคล้องกับคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน (ตาราง 16) คือร้อยละ 71 มีระดับผลการเรียนดีเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีคุณภาพสอดคล้องกัน และมีประสิทธิภาพสามารถประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงได้

หากพิจารณาผลการทดลองพบว่า E1 มีค่าเท่ากับ 84.8 และ E2 มีค่าเท่ากับ 84.6 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ออกแบบและพัฒนาอย่างดี มีคุณภาพ และการประเมินคุณภาพจากแบบทดสอบระหว่างเรียนกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีความสอดคล้องกัน ดังหลักการการตีความความคลาดเคลื่อนของผลลัพธ์ของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 11) กล่าวว่า

หากสื่อหรือชุดการสอนได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างดีมีคุณภาพ ค่า E1 หรือ E2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบประสิทธิภาพ จะต้องใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่านักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นสุดท้ายหรืออีกนัยหนึ่งต้องประกันได้ว่านักเรียนมีความรู้จริงไม่ใช่ทำกิจกรรมหรือทำข้อสอบได้เพราะการเดา

สรุปได้ว่า เครื่องมือวิจัยมีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 84.8/84.6$ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 75/75$) มีคุณภาพ ช่วยเสริมสร้างทักษะภาษาไทยและเพิ่มเติมความรู้เรื่องวัฒนธรรมกับดอกไม้ในบริบทสังคมไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

เมื่อกลุ่มเป้าหมายทดลองใช้เครื่องมือครบทั้ง 10 บทและทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแล้ว จึงทำแบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสือ โดยสรุปผลความพึงพอใจแต่ละด้านดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 19 แสดงผลความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทย ในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา				
1.1	จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม	4.68	0.48	มากที่สุด
1.2	ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	4.37	0.71	มาก
1.3	เนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ	4.56	0.51	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
2.1	ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน	4.00	1.03	มาก
2.2	ภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	4.5	0.63	มากที่สุด
2.3	หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่าย	4.43	0.72	มาก
2.4	สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และดูวิดีโอสะดวก	4.37	0.88	มาก
2.5	การทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวก และประเมินผลได้ทันที	4.56	0.62	มากที่สุด
3. ด้านภาษา				
3.1	ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.62	0.61	มากที่สุด
3.2	ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.68	0.60	มากที่สุด
4. การวัดและประเมินผล				
4.1	แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน	4.81	0.40	มากที่สุด
4.2	แบบทดสอบมีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.31	0.60	มาก
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ				
5.1	หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน	4.87	0.34	มากที่สุด
5.2	เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย	5.00	0	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

5.3	เพิ่มความรู้อย่างเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้น	5.00	0	มากที่สุด
5.4	เพิ่มความรู้อย่างเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับดอกไม้	5.00	0	มากที่สุด
รวม		4.61	0.5	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า มีรายการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.61 หมายความว่า นักศึกษามีความพึงพอใจหนังสือในระดับมากที่สุด การประเมินทุกรายการมีระดับความพึงพอใจตั้งแต่มากที่สุดจนถึงมากที่สุด โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายและสรุปในตารางดังนี้

ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 1	<p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หลังจากเรียนทั้ง 10 บท ผมได้รู้จักวัฒนธรรมไทยและเวียดนามหลายอย่าง แต่ละบทเป็นเรื่องเกี่ยวกับดอกไม้ที่แตกต่างกัน เช่น อาหาร พวงมาลัย การอบผ้า ดอกไม้ไหว้พระ ดอกไม้ในวันสำคัญ นิทานพิภูลทอง เป็นต้น ผมคิดว่ามีประโยชน์มากสำหรับนักศึกษาที่เรียนภาษาไทย</p> <p>ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย เหมาะสำหรับคนที่มีแท็บเล็ตมากกว่าใช้บนมือถือหรือคอมพิวเตอร์ครับ แต่ผมชอบหนังสือกระดาษครับ เพราะรู้สึกมีสมาธิมากกว่า สามารถอ่านได้นาน สามารถเอาไว้ติดตัวและอ่านได้เมื่อไม่มีอินเทอร์เน็ตครับ</p>
คนที่ 2	<p>ด้านการนำเสนอ : หนูชอบวิธีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาในบทเรียนมากค่ะ ชัดเจนและเข้าใจง่าย ตั้งแต่บทที่ 2 ถึงบทที่ 9 มีการออกแบบเหมือนกัน คือเริ่มจากการอธิบายสำนวนไทยก่อนแล้วมีการเชื่อมโยงเปรียบเทียบกับสำนวนเวียดนามและมีแบบฝึกหัดสำนวน ช่วยให้เราเข้าใจสำนวนและสามารถใช้สำนวนนั้นสื่อสารได้จริง</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 2	นอกจากนั้น หลังบทอ่านหลักที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยหรือนิทานไทยยังมีบทอ่านเสริมเรื่องวัฒนธรรมเวียดนามที่เกี่ยวข้อง ทำให้หนูสนใจมากขึ้นและเห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม หนูได้รู้ว่าวัฒนธรรมเวียดนามหลายอย่างที่หนูไม่เคยรู้มาก่อนเลยคะ
คนที่ 3	<p>ด้านเนื้อหา : หนูประทับใจในเรื่องเนื้อหาคะ เพราะรู้สึกว่าเป็นเรื่องแปลกใหม่และสนุกมาก เนื้อหาทุกบทเป็นเรื่องราวน่าสนใจมากคะ ทำให้หนูอยากรู้ อยากอ่าน เช่น บทที่ 2 หนูประทับใจเมืองกลีบบัวของไทยมาก นามหัตถ์จรรยัจจริง ๆ คะ นอกจากนี้ ชาวเวียดนามก็เป็นเรื่องที่หนูไม่เคยรู้เลยคะ ดูพิถีพิถันมาก ภาพประกอบสวย ใช้ภาษาเข้าใจง่าย เหมาะกับคนต่างชาติที่เรียนภาษาไทย</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หลังจากเรียนหนังสือเล่มนี้ หนูได้รู้จักวัฒนธรรมไทยหลายอย่าง เช่น ดอกไม้ อาหาร การถวายนกดอกไม้ การอบผ้า นิทาน เป็นต้น และหนูได้เห็นถึงความเหมือนกันและความแตกต่างกันระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมเวียดนาม</p>
คนที่ 3	<p>ด้านเนื้อหา : หนูชอบบทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย มากที่สุดเพราะหนูสนใจเรื่องพวงมาลัยและก่อนหน้านี้นูเคยหาข้อมูลแต่ได้น้อยมากและไม่น่าเชื่อถือ วันนี้หนูได้เข้าใจพวงมาลัยในวัฒนธรรมไทยมากขึ้นแล้วคะ รู้ว่าพวงมาลัยใช้ในโอกาสไหน มีความหมายอย่างไร พวงมาลัยมี 3 ประเภท มาลัยชายเดี่ยว มาลัยสองชายและมาลัยข้าวสวยและดอกไม้ที่คนไทยนิยมใช้ร้อยมาลัยคือดอกมะลิ ดอกพุด ดอกดาวเรือง จำปี</p>
คนที่ 4	<p>ด้านเนื้อหา : หนูชอบเนื้อหาทุกบทคะ จริง ๆ แล้วเนื้อหาไม่ยาวมากคะ แต่มีคำศัพท์ใหม่ค่อนข้างมากสำหรับหนู ทำให้ต้องใช้เวลาอ่านนาน หนูต้องใช้เวลาอ่านประมาณ 70-85 นาทีต่อบทคะ</p> <p>ด้านการออกแบบหนังสือ : หนังสือน่าสนใจ สี และภาพประกอบสวย ทำให้หนูอยากอ่านหนังสือเพราะช่วยให้หนูได้ความรู้ใหม่ ๆ ทุกวัน</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 4	<p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หลังจากที่ใช้หนังสือเล่มนี้หนูมีความรู้เกี่ยวกับสำนวนและวัฒนธรรมไทย ประเพณี หลายอย่างที่หนูไม่เคยรู้มาก่อนค่ะ ช่วยให้ภาษาไทยของหนูดีขึ้นมากค่ะ สำนวนแต่ละสำนวนมีเรื่องราวจึงทำให้น่าสนใจมากค่ะ หนูชอบสำนวน “แม่สายบัวแต่งตัวค่าง” เพราะมันสนุกมากค่ะและที่เวียดนามก็มีสำนวนคล้าย ๆ กัน หนูใช้บ่อย ๆ ซึ่งต่อไปหนูคิดว่าจะใช้สำนวนนี้เพื่อคุยเล่นกับเพื่อนค่ะ</p>
คนที่ 5	<p>ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มากเพราะใช้ง่าย สะดวก มีเพียงอินเทอร์เน็ตก็สามารถอ่านได้ทุกที่ ทุกเวลาโดยไม่ต้องถือหนังสือหนัก ๆ และมีเสียงเปิดหน้ากระดาษทำให้รู้สึกตื่นตาตื่นใจค่ะ</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หลังจากใช้หนังสือเล่มนี้ ทำให้หนูได้ฝึกนิสัยอ่านหนังสือทุก ๆ วัน หนูรู้คำศัพท์มากขึ้น และตอนนี้หนูสามารถอ่านเนื้อหาข่าว ๆ ได้และรู้วิธีการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทำให้จำบทเรียนได้นานค่ะ</p>
คนที่ 6	<p>ด้านการออกแบบแบบทดสอบ : สิ่งที่หนูชอบที่สุดคือแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์ทำสะดวกมากค่ะ รู้ผลรวดเร็ว เมื่อรู้ว่าข้อไหนหนูทำผิด หนูจะตั้งคำถามทำไมผิดและกลับไปทบทวนเนื้อหาอีกครั้งทำให้หนูเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้นและจำได้นานค่ะ</p>
คนที่ 7	<p>ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ : หนูประทับใจในด้านเนื้อหาที่สุดค่ะ หนูชอบสำนวนของบทที่ 6 ที่สุดค่ะ แม่สายบัวแต่งตัวค่าง เป็นสำนวนที่น่าสนใจ ใช้ได้บ่อยค่ะ ตัวอย่างการใช้สำนวนก็สนุกมากค่ะ นอกจากนี้หนูได้เข้าใจการใช้คำสัมผัสคล้องจองของคนไทย ทำให้หนูเข้าใจบทสนทนาระหว่างจุมพลและตะวัน เป็นดาราทไทยที่หนูชอบค่ะ เขาพูดเล่นกันโดยใช้คำสัมผัสคล้องจองค่ะ วันนี้หนูเข้าใจสิ่งที่เขาคุยกันแล้ว บทเรียนน่าสนใจ ให้ความรู้ใหม่ค่ะ สอนเรื่องคำสัมผัสคล้องจองประกอบกับสำนวน ทำให้จำง่ายขึ้นค่ะ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 8	<p>ด้านเนื้อหา : สำหรับหนูเนื้อหาไม่ยาวเกินไปก็ไม่สั้นเกินไปค่ะ เหมาะสำหรับนักศึกษาที่เรียนภาษาไทยปี 2 หนูอ่านเข้าใจจึงอ่านได้เร็ว รู้สึกไม่ยาวค่ะ</p> <p>ด้านภาษา : ภาษาที่ใช้ในบทเรียนชัดเจน เข้าใจง่าย ถือว่าไม่ยากเกินไปสำหรับพวกหนูเพราะในห้องเรียนหนูก็ได้เรียนบทอ่านที่มีความยาวประมาณนี้ค่ะ มีคำศัพท์จำนวนมากที่พวกหนูได้เรียนในห้องเรียนแล้วทำให้อ่านเข้าใจได้ร้อยละ 60 – 70 ค่ะ</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : การอ่านคือการฝึกฝนค่ะ ขอขอบคุณที่สร้างหนังสือดี ๆ ให้พวกหนูได้มีโอกาสฝึกทุก ๆ วัน หนูยังจำได้ว่าช่วงแรก ๆ หนูยังอ่านช้ามากแต่ตอนนี้หนูอ่านได้เร็วขึ้น หนูรู้จักคำศัพท์ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยหลายอย่าง บทอ่านมีเรื่องราวน่าสนใจ น่าตื่นเต้นเป็นแรงบันดาลใจให้หนูอยากอ่านภาษาไทยมากขึ้น</p>
คนที่ 9	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัยค่ะ โดยเฉพาะตั้งแต่ที่มีโควิด หนูรู้สึกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำคัญและทุกคนเปลี่ยนเป็นใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กันมาก ใช้งานสะดวก ไม่ต้องเก็บรักษาเหมือนหนังสือเล่มค่ะ ตัวอักษรเล็กหน่อยแต่ก็มีปุ่มขยายขนาดหน้ากระดาษค่ะ หนูคิดว่าไม่มีปัญหา สามารถขยายได้ตามที่ต้องการค่ะ</p>
คนที่ 9	<p>ด้านเนื้อหา : หนูชอบบทที่ 8 นิทานพิกุลทองมากที่สุดค่ะ หนูเคยดูละครเรื่องเจ้าหญิงพิกุลทอง เมื่อเจ้าหญิงพุดม้กมีดอกพิกุลทองร่วงออกจากปากค่ะ วันนี้หนูได้รู้ว่าละครเรื่องนี้มาจากนิทานพิกุลทองค่ะ นิทานดีมากค่ะ ภาพประกอบช่วยอธิบายเนื้อหาได้ดีมาก นอกจากนี้หนูยังได้อ่านนิทานเต็มก้ามที่เป็นภาษาไทยซึ่งเป็นนิทานที่เด็กๆ เวียดนามทุกคนรู้จักค่ะ อ่านนิทานสนุก ตื่นเต้น เนื้อหาจำง่าย มีความหมายที่ดี และเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับหนูค่ะ หนูสามารถจำเนื้อหาได้และเล่าต่อให้เพื่อนฟังได้เลยค่ะ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 10	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : ขอชมรูปภาพค่ะ ภาพหลากหลายและสวยมาก ทำให้หนังสือน่าอ่าน บางอย่างถ้าอ่านอย่างเดียวจะไม่เข้าใจต้องดูรูปภาพด้วยถึงจะเข้าใจค่ะ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่ายมากค่ะ หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือกระดาษเพราะเห็นภาพได้ชัด มีวิดีโอให้ดูเพิ่มเติม สามารถขยายตัวอักษรใหญ่ขึ้นตามชอบค่ะ</p> <p>ด้านภาษา : ภาษาที่ใช้เข้าใจง่ายค่ะ เหมาะกับนักศึกษาปี 2 ไม่ยากเกินไปก็ไม่ง่ายเกินไปค่ะ หนูสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ร้อยละ 70-80 โดยไม่ต้องดูตารางคำศัพท์ค่ะ</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ช่วยให้หนูรู้จักสำนวนไทยหลายสำนวนซึ่งหนูไม่เคยได้เรียนในห้องเรียน</p> <p>ด้านการนำเสนอ : สิ่งที่หนูชอบที่สุดคือมีการเปรียบเทียบกับสำนวนเวียดนามทำให้หนูเข้าใจสำนวนไทยง่ายขึ้นค่ะ</p>
คนที่ 11	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนังสือเล่มนี้ใช้งานดีค่ะ ยกเว้นการสแกนค่ะ หนูอ่านหนังสือบนโทรศัพท์ทำให้การสแกนไม่ค่อยสะดวกค่ะ หนูคิดว่าถ้าเปลี่ยนคิวอาร์โค้ดเป็นลิงค์จะง่ายกว่าค่ะ</p> <p>ด้านการวัดผล : แบบทดสอบวัดได้ดีว่านักศึกษาเข้าใจบทเรียนหรือไม่ เพราะข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาสำคัญในบทเรียนค่ะ ข้อสอบมีตั้งแต่ง่ายจนถึงยากค่ะ มีข้อสอบที่วัดความจำแต่มีข้อสอบหลายข้อที่นักศึกษาต้องเข้าใจบทเรียนจริงๆ ถึงจะตอบได้ค่ะ</p>
คนที่ 11	<p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หนูได้ความรู้เยอะมากจากการเรียนครั้งนี้ ตอนแรกหนูอ่านเข้าใจเนื้อหาได้ร้อยละ 50 ค่ะ ยังมีคำศัพท์ใหม่ ๆ หลายคำที่หนูไม่รู้จำแต่ตอนนี้กลับไปอ่านหนูเข้าใจร้อยละ 90 – 100 แล้วค่ะ หนูได้รู้จักคำศัพท์ใหม่เยอะมาก ๆ ค่ะ</p>
คนที่ 12	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่ายค่ะแต่มีสิ่งหนึ่งที่ไม่สะดวกคือ ปกติหนูเปิดอ่านหนังสือในคอมพิวเตอร์และใช้โทรศัพท์สแกนเพื่อทำแบบฝึกหัดหรือดูวิดีโอค่ะ ทำได้ง่ายและรวดเร็วมากค่ะ แต่ถ้าเปิดอ่านในโทรศัพท์ก็สแกนไม่ได้ค่ะ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

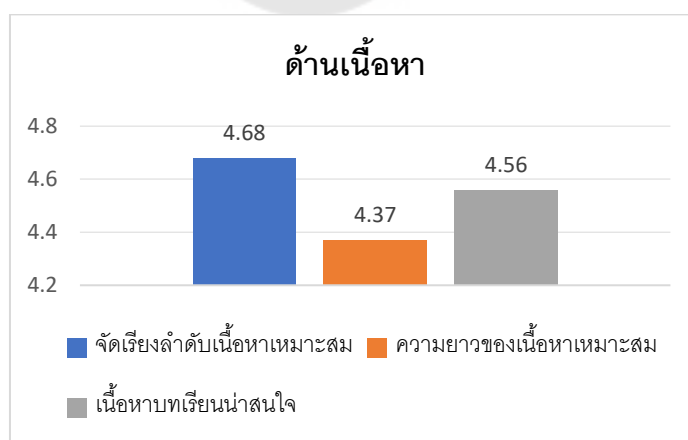
กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 12	<p>ด้านการนำเสนอ : หนังสือเล่มนี้อธิบายเนื้อหาเข้าใจง่ายประกอบกับรูปภาพทำให้เข้าใจมากขึ้นค่ะ คำศัพท์ที่ยากมีการอธิบายความหมายเป็นภาษาเวียดนามอย่างละเอียด คำราชาศัพท์มีคำอ่านให้ด้วยค่ะ</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : ความรู้ที่ได้จากการเรียนครั้งนี้เยอะมาก ๆ ค่ะ หนูได้รู้จักดอกไม้วันพ้อ วันแม่ และดอกไม้ที่ใช้ในวันสงกรานต์ และหนูก็ได้รู้จักวัฒนธรรมเวียดนามมากขึ้นค่ะ เช่น วันกตัญญู ความหมายของดอกกุหลาบติดเสื้อค่ะ ซึ่งก่อนหน้านั้นหนูไม่ค่อยสนใจจึงไม่รู้ค่ะ หนูได้รู้ว่าดอกบัวเปรียบกับคน 4 ประเภท คนไทยนิยมใช้ดอกบัวกับดอกมะลิไหว้พระ และดอกไม้บางชนิดไม่ใช่ไหว้พระ เช่น ดอกช่ออกลิ้น ดอกลิ้นทม การเชื่อมโยงวัฒนธรรมการใช้ดอกไม้ไหว้พระของไทยและเวียดนามทำให้เข้าใจวัฒนธรรมไทยได้ดีขึ้น</p>
คนที่ 13	<p>ด้านเนื้อหา : เนื้อหาแต่ละตอนประมาณ 1 หน้าหรือ 1 หน้าครึ่งรวมถึงภาพประกอบถือว่าค่อนข้างยาวสำหรับอ่านบนจอโทรศัพท์ค่ะเพราะรู้สึกไม่ค่อยมีสมาธิค่ะ ถ้าหนังสือกระดาษหนูคิดว่าอ่านได้นานกว่าค่ะ</p> <p>ด้านการวัดผล : แบบทดสอบ 10 ข้อจะมีข้อสอบที่ง่าย กลาง ๆ และข้อสอบที่ยาก หนูต้องคิดวิเคราะห์ถึงจะตอบได้ค่ะ ตัวเลือกก็คล้าย ๆ กันทำให้ตอบผิดง่าย เช่น หากไม่ยอมยกให้ตนเองเป็นคนที่เป็นกษัตริย์เป็นดอกบัวเหมือนมิตตวินทุกะ นักศึกษาต้องทำอย่างไร (การนำไปใช้)</p>
คนที่ 14	<p>ด้านการนำเสนอ : เนื้อหาน่าสนใจเพราะมีการเปรียบเทียบเชื่อมโยงระหว่างสำนวนไทยกับสำนวนเวียดนาม วัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมเวียดนาม ทำให้บทเรียนน่าสนใจขึ้นมาก ๆ เช่น การเชื่อมโยงนิทานพิกุลทองและนิทานเรื่องเต็มก้าม ช่วยให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจมากขึ้น ถึงแม้บทนี้มีคำศัพท์ใหม่เยอะแต่หนูเข้าใจได้และชอบเพราะเป็นนิทานค่ะ</p> <p>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ : หนังสือมีประโยชน์มาก แต่บทเรียนทำให้หนูรู้จักคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เหมือนกัน มีทั้งเรื่องอาหาร การอบผ้า พวงมาลัย ดอกไม้ไหว้พระ ประเพณี ความเชื่อ ศาสนา นิทาน การท่องเที่ยว หนูจะท่องคำศัพท์ใหม่และใช้ในการเรียนภาษาไทยต่อไปค่ะ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	ความพึงพอใจ
คนที่ 15	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มากค่ะ ใช้ง่าย มีภาพและสีสวย ฟอนต์อ่านง่ายค่ะ แต่ตัวหนังสือค่อนข้างเล็กค่ะ ต้องขยายถึงจะอ่านได้ค่ะ หนูคิดว่าตัวอักษรควรใหญ่กว่านี้นิดหน่อย</p> <p>ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ : เนื้อหาทุกบทน่าสนใจและเข้าใจง่ายค่ะ บางบทหนูไม่ต้องดูตารางคำศัพท์ก็สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ร้อยละ 80 แล้วค่ะ บางบทยากนิดหน่อย เช่น บทที่ 4 พูดถึงการอบรำผ้า มีคำศัพท์ใหม่หลายคำแต่ในตารางคำศัพท์ก็มีอธิบายชัดเจนแล้ว หนูจึงอ่านเข้าใจค่ะ</p>
คนที่ 16	<p>ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : หนูชอบหนังสือกระดาษมากกว่า เพราะคุ้นชินแล้วค่ะ ถึงแม้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สะดวกแต่ไม่สามารถเขียนสิ่งที่สงสัยลงไปได้ค่ะ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อ่านนานทำให้ปวดตาค่ะ</p> <p>ด้านการนำเสนอ : สิ่งที่หนูชอบที่สุดคือแบบฝึกหัดการใช้สำนวนเพราะช่วยให้หนูเข้าใจว่าสำนวนนั้นใช้อย่างไรและสำคัญคือแบบฝึกหัดมีการเอาสำนวนที่ได้เรียนในบทก่อนหน้านั้นมาถามเรื่อย ๆ ช่วยทบทวนสำนวนเก่าไม่ให้ลืมค่ะ มีบางสำนวนที่หนูเคยได้ยินหรือเคยดูในหนังสือแต่หนูไม่ค่อยเข้าใจ วันนั้นได้เรียนแล้วถึงจะเข้าใจจริงๆ ค่ะ</p>

ผู้วิจัยวิเคราะห์รายละเอียดรายการประเมิน 5 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านเนื้อหา มีรายการประเมิน 3 รายการ ได้แก่ จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม และเนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ

ภาพประกอบ 8 แผนภูมิแสดงความพึงพอใจด้านเนื้อหา

จากภาพประกอบ 8 พบว่า การจัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.68 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาบทเรียนนำเสนอใจมีค่าเฉลี่ย 4.56 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และความยาวของเนื้อหาเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 4.37 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

นักศึกษาจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 พึงพอใจการจัดเรียงลำดับเนื้อหาในระดับมากที่สุด และนักศึกษาจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 พึงพอใจมากที่สุด ผู้วิจัยสร้างหนังสือ จำนวน 10 บท โดยบทที่ 1 เป็นบทนำ แนะนำภาพรวมของดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย และบทที่ 10 เป็นบทสรุป แนะนำตลาดดอกไม้สดของไทยและเวียดนาม บทที่ 2 ถึงบทที่ 9 มีองค์ประกอบ 3 ตอนเหมือนกัน ดังนี้

ตอนที่ 1 ส่วนของไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้เพื่อทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของส่วนของไทยและสามารถนำส่วนไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ โดยเนื้อหาประกอบด้วย

1. อธิบายความหมาย ที่มาของส่วนไทยและเชื่อมโยงกับส่วนเวียดนาม
2. แบบฝึกหัดการใช้ส่วน (สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อทำแบบฝึกหัด)

ตอนที่ 2 วัฒนธรรมไทยที่แสดงในส่วนซึ่งเป็นความรู้วัฒนธรรมที่ต่อยอดจากตอนที่ 1 ที่มาของส่วน และเกร็ดความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและดอกไม้ในบริบทสังคมไทยและเห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างกันระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม ซึ่งประกอบด้วย

3. บทอ่านหลัก เรื่องวัฒนธรรมไทยที่แสดงในส่วนและคำศัพท์ (สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อชมวิดีโอ)

4. เกร็ดความรู้เพิ่มเติม เป็นบทอ่านเสริม ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมเวียดนาม

ตอนที่ 3 แบบทดสอบระหว่างเรียน เพื่อทดสอบความจำ ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ของผู้เรียน (สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อทำแบบทดสอบระหว่างเรียน)

ผู้วิจัยจัดเรียงลำดับเนื้อหาเป็นระบบเดียวกันทุกบทโดยให้มีความต่อเนื่องกัน เป็นขั้นตอน ซึ่งเนื้อหาทุกตอนในบทเรียนเป็นเรื่องราวที่เชื่อมโยงกันเพื่อให้เหมาะสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 ในตาราง 20

บทที่ 2

“บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้

จุดมุ่งหมายของบทนี้คือ ผู้อ่านสามารถ

1. บอกความหมายและที่มาของสำนวน “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” ได้
2. ใช้สำนวน “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” ได้ถูกต้อง
3. บอกลักษณะของอาหารที่ทำจากดอกบัวของไทยได้

ภาพประกอบ 9 ตัวอย่างการจัดเรียงลำดับเนื้อหาในบทที่ 2 วัตถุประสงค์ของบทเรียน (หน้าที่ 1)

บัวไม่ซ้า น้ำไม่ขุ่น

ความหมายและที่มาของสำนวน

บัวไม่ซ้า น้ำไม่ขุ่น หมายถึง การรู้จักถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน ถ้ามีปัญหาอะไรก็คุยกันดี ๆ ไม่พูดหรือทำอะไรให้กระทบกระเทือนใจคนอื่นและรักษามิตรภาพให้ยั่งยืน

สำนวน "บัวไม่ซ้า น้ำไม่ขุ่น" มีที่มาจาก การถนอมสายบัวเพื่อใช้ประโยชน์ต่าง ๆ โดยเฉพาะ ทำอาหาร ขณะที่ถนอมสายบัวต้องถนอมอย่างเบามือ ถ้าตึงแรงจนทำให้น้ำขุ่น สายบัวจะขาดและดอกบัว ซ้า จึงนำมาทำอาหารไม่อร่อย การถนอมสายบัวจึง เปรียบเหมือนการรักษามิตรภาพ ต้องระมัดระวัง คำพูดและการกระทำเพื่อรักษาความสัมพันธ์ต่อกัน

ภาพที่ 1. บัวสาย (hoa súng)

ประเทศเวียดนามมีสำนวน "dĩ hòa vi quý" (เอาความปรองดองเป็นหลัก) มีความหมาย คล้ายกับสำนวน "บัวไม่ซ้า น้ำไม่ขุ่น" หมายถึงทำอะไรให้ใช้ความปรองดองเป็นหลักเพราะเป็น สิ่งสำคัญซึ่งช่วยรักษามิตรภาพและสร้างความสามัคคีของคนในสังคม บรรพบุรุษชาวเวียดนาม สอนลูกหลานให้รู้จักคิดไตร่ตรองหรือยอมเสียเปรียบบ้างเพื่อลดการแตกหัก การยอมไม่ใช่ การยอมแพ้แต่เป็นการยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นและยอมตกลงกันด้วยดี สังคมจะน่าอยู่ ขึ้น

ภาพประกอบ 10 บทที่ 2 แนะนำสำนวน (หน้าที่ 2)

13

เรามาลองใช้สำนวนกันเถอะ

คำชี้แจง : จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าสถานการณ์ที่เข้ากับสำนวน "บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น"

1. นาม เป็นคนพูดตรง ไม่ถนอมน้ำใจคนอื่น ทุกคนในบริษัทไม่พอใจแต่ก็ไม่ได้พูดอะไรเพื่อรักษาความสัมพันธ์

2. ไบมะม่วงบ้านข้าง ๆ ตกเต็มพื้นบ้าน ฉันโกรธมากเพราะแม่ต้องกวาดทุกวัน จึงนำไบมะม่วงไปทิ้งหน้าบ้านเขา

3. ฉันเป็นแม่ค้าขายเสื้อผ้าออนไลน์ บางทีเจอลูกค้าไม่ดี แต่ฉันต้องอดทนและพูดจาดีเพื่อให้ลูกค้าจะได้กลับมาซื้อใหม่

4. หมาของลาน เहांเสียงดังตอนกลางคืนทุกวัน คนข้างบ้านจึงแจ้งตำรวจ

5. แม่สามีของเฮียงชอบต่อว่า³เธอเรื่องเล็กน้อย ทำให้เธอเสียใจแต่เธอก็อดทนเพราะอยากให้ครอบครัวสงบสุข⁴

➔ สแกนเพื่อทำแบบฝึกหัดเรื่องสำนวน

¹ เहां : sũa
² แจ้ง : báo
³ ต่อว่า : la mảng
⁴ สงบสุข : ẽm ảm

ภาพประกอบ 11 บทที่ 2 แบบฝึกหัดการใช้สำนวน (หน้าที่ 3)

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมาย
1	สำนวน	thành ngữ, tục ngữ
2	ซ้ำ	bấm, dập
3	ขุ่น	đục (nước)
4	ถนอม	nâng niu, trân trọng
5	น้ำใจ	lòng tốt
6	กระทบกระเทือน	động chạm, ảnh hưởng
7	รักษา	giữ gìn
8	มิตรภาพ (มิตร-ตระ-พาบ)	tình hữu nghị
9	ถอน	nhổ
10	สายบัว	cọng bông súng
11	ระมัดระวัง	cẩn trọng
12	การกระทำ	hành động
13	ความสัมพันธ์	mối quan hệ
14	ความปรองดอง	sự hòa hợp
15	บรรพบุรุษ (บัน-พะ-บุ-รุด)	ông bà, tổ tiên
16	ไตร่ตรอง	cân nhắc
17	เสียเปรียบ	thiệt thòi
18	ยอมแพ้	đầu hàng, chịu thua
19	ความคิดเห็น	ý kiến, quan điểm
20	ตกลง	thống nhất

ภาพประกอบ 12 บทที่ 2 ตารางคำศัพท์ของบทแนะนำสำนวน (หน้าที่ 4)

ดอกไม้กินได้

ดอกบัวเป็นดอกไม้หอมที่ผูกพันกับชีวิตคนไทยตั้งแต่อดีต คนไทยนิยมปลูกดอกบัวในบ้าน เพราะเชื่อว่าเป็นดอกไม้มงคล จะทำให้คนในบ้านมีจิตใจบริสุทธิ์ มีสติและพ้นจากความทุกข์ ดอกบัวมีประโยชน์สำคัญในชีวิตคนไทยหลายด้านโดยเฉพาะด้านอาหารการกิน

คนไทยนำส่วนต่าง ๆ ของบัวมาทำอาหารตั้งแต่โบราณ อาหารที่ใช้บัวเป็นส่วนประกอบมีหลายอย่าง เช่น ต้มกะทิสายบัวคือการนำสายบัวต้มกับปลาหูใส่กะทิ ตำไหลบัวมีลักษณะคล้ายส้มตำแต่ใช้ไหลบัวสดแทนมะละกอ รากบัวเชื่อมคือรากบัวเชื่อมกับน้ำตาลรับประทานเป็นอาหารว่าง ฯลฯ ซึ่งอาหารที่ทำจากบัวส่วนใหญ่ใช้สายบัว ไหลบัวและรากบัวเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 2. ต้มกะทิสายบัวปลาหู

ภาพที่ 3. ตำไหลบัว

ภาพที่ 4. รากบัวเชื่อม

อาหารพิเศษหนึ่งอย่างที่ใช้กลีบดอกบัวเป็นส่วนประกอบคือ **เมี่ยงกลีบบัว** คำว่า "เมี่ยง" หมายถึงของกินเล่นที่ใช้ใบไม้ เช่น ใบชะพลูหรือกลีบบัว มาห่อกับเครื่องต่าง ๆ เมี่ยงกลีบบัวเป็นอาหารชาววังในภาคกลางของไทยซึ่งทั้งสวย หอม อร่อย ครบรส เบี้ยว หวาน มัน เค็ม และดีต่อสุขภาพเพราะมีส่วนประกอบเป็นสมุนไพรหลายชนิด เช่น หอมแดง กระเทียม มะนาว ชিং พริกชี้หนู นอกจากนี้ยังมีเม็ดมะม่วงหิมพานต์ กุ้งแห้ง มะพร้าวคั่ว

16

- น้ำเมี่ยง
- พริกชี้หนู
- มะพร้าวคั่ว
- กุ้งแห้ง
- เม็ดมะม่วงหิมพานต์

ภาพที่ 5. เมี่ยงกลีบบัว

- กลีบบัวหลวง
- ขิง
- มะนาว
- หอมแดง

วิธีรับประทานคือใส่ส่วนประกอบทุกอย่างบนกลีบบัวหลวง ราดน้ำเมี่ยง ห่อพอดีคำแล้วรับประทาน กลีบบัวมีรสหวานอมฝาด เป็นยาบำรุงหัวใจ แก้โรคทางเดินหายใจและช่วยให้นอนหลับ เมี่ยงคำบัวหลวงเป็นอาหารที่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติชื่นชอบในรสชาติและความสวยงาม

ชมวิดีโอเมี่ยงกลีบบัวได้ที่นี่

ภาพประกอบ 14 บทที่ 2 บทอ่านหลัก เรื่องวัฒนธรรมไทย ต่อ (หน้าที่ 6)

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมาย
1	ผูกพัน	gắn bó
2	จิตใจบริสุทธิ์ (จิต-ใจ บอ-ริ-สุต)	tâm hồn thanh cao
3	สติ	sự tỉnh giác, có ý thức
4	พ้น	vượt qua
5	ความทุกข์	nỗi đau
6	โบราณ	cổ xưa
7	ต้มกะทิสายบัวปลาทู	canh bông súng cốt dừa cá bạc má
8	ตำไหลบัว	món ăn giống somtam nhưng thay đu đủ bằng ngó sen
9	รากบัวเชื่อม	củ sen rim đường
10	เมี่ยงคำบัวหลวง	gỏi cuốn cánh sen
11	ใบชะพลู	lá lốt
12	อาหารชาววัง	ẩm thực hoàng cung
13	สมุนไพร	thảo dược
14	หอมแดง	hành tím, hành hương
15	กระเทียม	củ tỏi
16	ชิง	gừng
17	เม็ดมะม่วงหิมพานต์ (เม็ด-มะ-ม่วง-หิม-มะ-พาน)	hạt điều
18	มะพร้าวคั่ว	dừa khô
19	โรคทางเดินหายใจ	bệnh hô hấp
20	บำรุงหัวใจ	bổ sung sức khỏe cho tim

ภาพประกอบ 15 บทที่ 2 ตารางคำศัพท์สำหรับบทอ่านหลัก เรื่องวัฒนธรรมไทย (หน้าที่ 7)

เกร็ดความรู้เพิ่มเติม

คนเวียดนามใช้ทุกส่วนของบัวนำไปทำอาหาร เช่น ดอกบัว ใบบัว สายบัว ไหลบัว รากบัว เมล็ดบัว อาหารเวียดนามที่ทำจากดอกบัวหลายอย่างเป็นอาหารในวังซึ่งต้องใช้ความประณีต¹ เช่น เบ็ดนี้้งบัว ข้าวห่อบัว ขนมหวานลำไยยัดไส้เมล็ดบัว โดยเฉพาะชาบัวในพระราชวังเว้ (Kinh thành Huế) เป็นเครื่องดื่มถวายพระมหากษัตริย์จึงมีขั้นตอนการทำ พิถีพิถัน²มาก คนทำต้องพายเรือไปบึงบัวเวลา

พระอาทิตย์ตก ใส่ใบชาลงในดอกบัวตูมที่ใหญ่และสวยแล้วมัดดอกบัวไว้ไม่ให้บาน รุ่งเช้าจึงพายเรือไปเก็บทั้งดอกบัว ใบชาซึมซับกลิ่นหอมของดอกบัวตลอดทั้งคืนทำให้ชามีรสชาติ อร่อยและหอมชื่นใจ ปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากบัวเป็นของฝากที่มีชื่อเสียงของชาวเวียดนาม เพราะรสชาติอร่อยและมีความหมายที่ดี เช่น ชาบัว เมล็ดบัวอบแห้ง ฯลฯ

1. ใส่ชาลงในดอกบัว

2. มัดดอกบัว

3. มัดใบบัวพบอีกรอบ

ภาพที่ 6. ขั้นตอนการอบชาดอกบัวของชาวเวียดนาม
ในปัจจุบัน

¹ประณีต : tinh tế, khéo léo

²ความพิถีพิถัน : sự cẩn thận, tỉ mỉ

ภาพประกอบ 16 บทที่ 2 เกร็ดความรู้เพิ่มเติม เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมเวียดนาม (หน้าที่ 8)

แบบทดสอบท้ายบท

คำชี้แจง เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

1. สำนวน “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” มีที่มาตรงกับข้อใด (ความรู้ความจำ)

A. การล้างไหลบัวเพื่อทำอาหาร	B. การเก็บสายบัวอย่างระมัดระวัง
C. การพับกลีบบัวอย่างเบามือ	D. การต้มรากบัวให้นำรับประทาน
2. ข้อใดมีความหมายตรงกับสำนวน “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” (ความรู้ความจำ)

A. การถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน	B. การตัดเตือนเมื่อผู้อื่นทำผิด
C. การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	D. การรักษาคำพูด
3. บุคคลในข้อใดมีพฤติกรรมตรงกับสำนวน “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” (ความเข้าใจ)

A. นาม ไม่พอใจที่เพื่อนว่าจิ้งเตะโตแล้วเดินออกจากห้องไป	B. ลาน ชอบนินทาเพื่อนต่อหน้าคนอื่น
C. บิน ยอมเจียบทุกครั้งเมื่อแฟนโมโห	D. กวาง ชกหน้าคนที่พูดว่าเขาอ้วน
4. คนไทยนิยมปลูกบัวในบ้านเพราะมีความเชื่อตรงกับข้อใด (ความรู้ความจำ)

A. ทำให้จิตใจดี มีความสุข	B. ทำให้สุขภาพแข็งแรง
C. ทำให้มีชื่อเสียง	D. ทำให้ร่ำรวย
5. ถ้าแม่อยากรับประทานขนมหวานเชื่อมน้ำตาล ต้องซื้อส่วนประกอบใดของบัวมาทำขนม (การนำไปใช้)

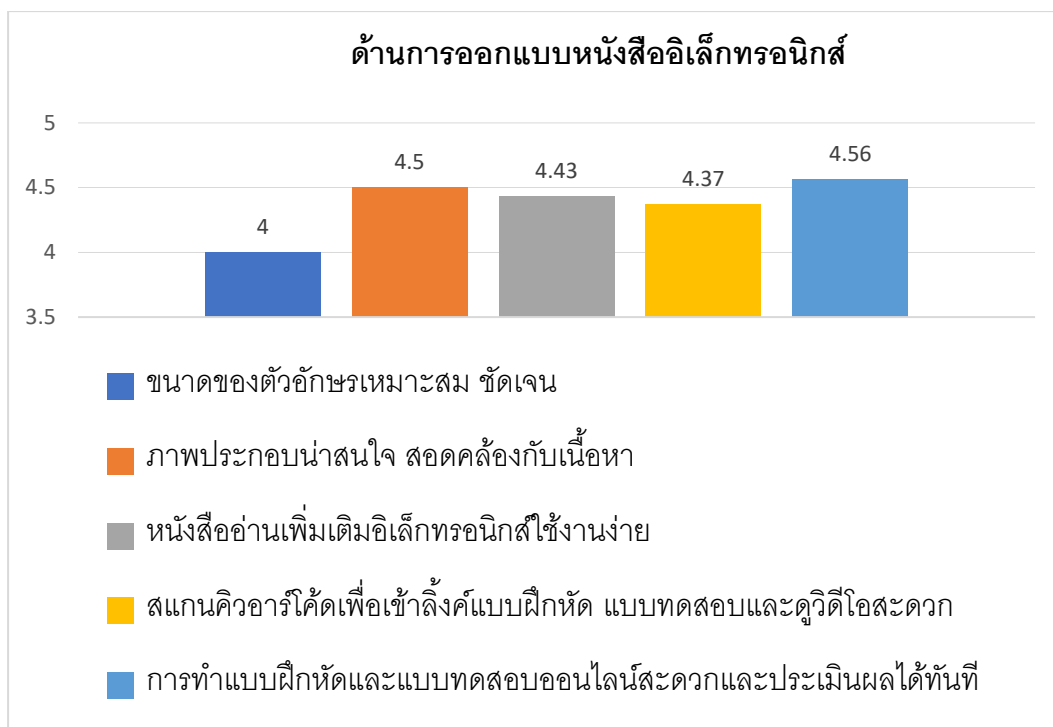
A. กลีบบัว	B. ไหลบัว
C. สายบัว	D. รากบัว

ภาพประกอบ 17 บทที่ 2 แบบทดสอบระหว่างเรียน (หน้าที่ 9)

รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมาด้านเนื้อหาคือ 1.3 เนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.56 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 พึงพอใจมากที่สุดและ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 พึงพอใจมาก นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่านเนื้อหาวัฒนธรรมวิถีชีวิตไทยซึ่งมีเรื่องราวให้อ่านเพลิดเพลิน ประกอบกับรูปภาพและการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของผู้เรียนซึ่งบางอย่างเป็นวัฒนธรรมร่วมและบางอย่างแตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาเข้าใจวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของตนเองมากยิ่งขึ้น และทำให้เนื้อหาน่าสนใจ สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 คนที่ 3 คนที่ 7 และคนที่ 14 ในตาราง 20

รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านเนื้อหาคือ 1.2 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.37 ระดับความพึงพอใจมาก โดยมีนักศึกษาจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50 พึงพอใจในระดับมากที่สุด นักศึกษา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 พึงพอใจในระดับมากและนักศึกษา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 พึงพอใจในระดับปานกลาง ทำให้ค่าเฉลี่ยการประเมินความพึงพอใจได้ 4.37 นักศึกษา 2 คนมีความพึงพอใจระดับปานกลาง เนื่องจากบทเรียนมีคำศัพท์ใหม่หลายคำ ต้องใช้เวลาอ่านนาน ประกอบกับการอ่านบนหน้าจอในเวลานาน ทำให้ปวดตาและลดสมาธิ จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่เนื้อหาบทเรียนยาว ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 4 และคนที่ 13 ในตาราง 20 และมีนักศึกษหลายคนแสดงความคิดเห็นว่าความยาวของเนื้อหาไม่ยาวหรือสั้นเกินไป ถ้ารู้จักคำศัพท์ก็อ่านได้เร็ว ดังความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 8 ในตาราง 20 โดยรวมนักศึกษาพึงพอใจในระดับมาก แสดงว่าความยาวเนื้อหาเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักศึกษาที่เรียนภาษาไทยชั้นปีที่ 2

4.2 ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีรายการประเมินทั้งหมด 5 รายการ ได้แก่ ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมและชัดเจน ภาพประกอบน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่าย การสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบและดูวิดีโอสะดวก และการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที

ภาพประกอบ 19 แผนภูมิแสดงความพึงพอใจด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

จากแผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที มีค่าเฉลี่ย 4.56 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด บทเรียนทุกบทมีควิอาร์โค้ดแบบฝึกหัดการใช้สำนวนและแบบทดสอบระหว่างเรียนให้นักศึกษาสแกนและทำออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยใช้โปรแกรม liveworksheets แปลงใบงานแบบไฟล์ pdf หรือ word เป็นใบงานออนไลน์ที่สามารถโต้ตอบได้หลายแบบ เช่น แบบลากวาง โยงเส้น เติมคำ ป้อน 4 ตัวเลือก เป็นต้น นักศึกษาทำใบงานออนไลน์และส่งคำตอบ โดยแสดงผลทันทีหลังจากที่นักศึกษากดส่งคำตอบ การแสดงผลรวดเร็วทำให้ผู้เรียนไม่ต้องรอรเวลาครูตรวจใบงานและเมื่อทราบผลเร็ว นักศึกษาสามารถกลับไปทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับข้อสอบที่ตัวเองทำผิดจึงทำให้จำบทเรียนได้นานขึ้น ดังคำตอบของกลุ่มทดลองคนที่ 6 ในตาราง 20

10/10

เราควรใช้สำนวนกันเถอะ

คำชี้แจง : จงโยงเส้นจับคู่ข้อความกับสำนวนให้ถูกต้อง

กระด้างกาลไฟ

บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น

กระด้างกาลไฟ

พ่อพวงมาลัย

กระด้างกาลไฟ

1. หลังจากที่แก้วหย่ากับสามี ผู้ชายคามจับเธอมากกว่าตอนโสด สึก เพราะเธอสวยขึ้นและพูดจาอ่อนหวาน เอาใจผู้ชายเก่งกว่าแต่ก่อน
2. แฟนของมะลิเกรง ชอบกินเหล้า ไม่ยอมทำงาน ทำให้เธอเสียใจมาก
3. ลูกชายผมชอบแม่หม้ายคนนี้มาก เธอเอาใจเก่ง ผมห้ามหลายครั้งแต่ลูกชายก็ไม่ยอมเลิก
4. ป้าแถวบ้านชอบนินทาเมื่อมีเพื่อนผู้ชายมารับอันที่บ้าน ฉันไม่พอใจมากแต่ก็ต้องยิ้มแยมและพูดดีกับพวกเขา
5. ผู้ชายบางคนชอบผู้หญิงที่เคยแต่งงานเพราะดูมีเสน่ห์ รู้จักปรนนิบัติผู้ชายมากกว่าสาวโสด

หย่า : ly di

LIVEWORKSHEETS

Finish!!

ภาพประกอบ 20 ตัวอย่างแบบฝึกหัดการใช้สำนวน แบบออนไลน์ บทที่ 4

แบบทดสอบระหว่างเรียน

คำชี้แจง เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

- ส่วน "ดอกพิกุลร่วง" ใช้สำหรับใคร (ความรู้ความจำ)

A. คนที่ตามไม่ตอบ	B. คนที่พูดไม่รู้เรื่อง
C. คนที่พูดมาก	D. คนที่คุยเก่ง
- ส่วน "ดอกพิกุลร่วง" มีที่มาจากอะไร (ความรู้ความจำ)

A. ความเชื่อ	B. ประเพณี
C. นิทาน	D. ธรรมชาติ
- ข้อใดใช้ส่วน "ดอกพิกุลร่วง" ถูกต้อง (ความเข้าใจ)

A. เพื่อนนัดแล้วไม่มา ปลอบให้ฮวานั่งรอเป็นดอกพิกุลร่วง	
B. ลูกชายผมชอบแม่หม้ายดอกพิกุลร่วงคนนี้มีมาก ห้ามอย่างไรก็ยังไม่พาเขา	
C. เพื่อนในบริษัทชอบนิทานฮวา เธอรู้แต่ไม่พูดอะไรเพราะกลัวดอกพิกุลร่วง	
D. ลานชอบอยู่คนเดียว เพื่อนถามอะไรก็ไม่ตอบจึงโดนเพื่อนว่า "พูดแล้วกลัวดอกพิกุลร่วงหรือ"	
- จงเรียงลำดับภาพเหตุการณ์นิทานพิกุลทอง (ความเข้าใจ)

			
1	2	3	4

A. 2 - 1 - 3 - 4	B. 2 - 4 - 1 - 3
C. 3 - 1 - 4 - 2	D. 3 - 4 - 2 - 1

ภาพประกอบ 21 ตัวอย่างแบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 8 แบบออนไลน์

รายการประเมินที่ได้ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.50 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ภาพประกอบเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้หนังสือน่าอ่านและช่วยทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนเป็นชาวต่างชาติ วัฒนธรรมบางอย่างไม่สามารถจินตนาการได้ ต้องใช้ภาพประกอบเป็นตัวช่วย หนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ ผู้วิจัยจึงเน้นภาพจริง เช่น ภาพดอกไม้ ภาพเมี่ยงกลีบบัว ภาพพวงมาลัย ภาพการอบผ้า ภาพตักบาตร

ภาพรตน้ำขอพร ภาพปากคลองตลาด เป็นต้น ซึ่งเป็นภาพที่ผู้วิจัยถ่ายเอง ยกเว้นภาพประกอบนิทานในบทที่ 8 และ 9 ผู้วิจัยออกแบบเองโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำให้นิทานน่าสนใจมากขึ้น ดังความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 10 ในตาราง 20

ภาพประกอบ 22 ตัวอย่างภาพเมียงกลีบบัวในบทที่ 2

รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 3 คือหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.43 ระดับความพึงพอใจมาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 พึงพอใจในระดับมากที่สุด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 พึงพอใจในระดับมากและ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 พึงพอใจปานกลาง ซึ่งเป็นความพึงพอใจตั้งแต่ปานกลางถึงมากที่สุด จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่า มีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ชอบหนังสือสิ่งพิมพ์มากกว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพราะคุ้นชินกับหนังสือเล่ม สามารถเขียนข้อสังเกตลงในหนังสือได้ สามารถพกติดตัวอ่านโดยไม่ต้องมีอินเทอร์เน็ต และอ่านสบายตากว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอ่านบนจอจนทำให้ปวดตา ดังคำกล่าวของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 และคนที่ 16 ในตาราง 20

นอกจากนั้น นักศึกษาร้อยละ 56 ชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพราะมีความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกันว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่าย ทันสมัยเหมาะสมสำหรับสถานการณ์โควิดปัจจุบัน ไม่ต้องเก็บรักษาเหมือนหนังสือสิ่งพิมพ์ ไม่สิ้นเปลือง อ่านได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ เสียเงินเปิดหน้ากระดาษทำให้รู้สึกเหมือนใช้หนังสือจริง ดังความคิดเห็นของผู้เรียน ดังคำตอบของนักศึกษาคน

ที่ 5 คนที่ 9 และคนที่ 10 ในตาราง 20 จากความคิดเห็นของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าหนังสือสิ่งพิมพ์หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีทั้งข้อดีและข้อด้อยขึ้นอยู่กับบริบทการใช้หนังสือและความพร้อมของอุปกรณ์สำหรับอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามนักศึกษาพึงพอใจต่อรายการหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่ายในระดับพึงพอใจมาก

รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ 4 คือ สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัดแบบทดสอบและดูวิดีโอสะตวง มีค่าเฉลี่ย 4.37 ระดับความพึงพอใจมาก โดยมีนักศึกษา 10 คนพึงพอใจมากที่สุด นักศึกษา 2 คนพึงพอใจมากและนักศึกษา 4 คนพึงพอใจในระดับปานกลาง

66

เรามาลองใช้สำนวนกันเถอะ

คำชี้แจง : นำตัวเลขหน้าสำนวนมาเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

<p>1. บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น</p> <p>2. พ่อพวงมาลัย</p> <p>3. กระดิ่งกาลนไฟ</p> <p>4. เด็ดดอกไม้วีชู้ เด็ดบัวไม้วีไย</p> <p>5. แม่สายบัวแต่งตัวค้าง</p> <p>6. เด็ดดอกไม้ว่อมต้น</p>	<p>1. ถึงแม้มีปัญหาหลายอย่างทำให้พวกเขาต้องห่างกัน แต่สุดท้ายเขา 2 คนก็ได้แต่งงานกัน สงสัยชาติก่อนเคย</p> <p>2. เพื่อนนักกินข้าวที่เซ็นทรัลเวสต์แต่ปล่อยให้ฉันนั่งอยู่¹ เป็น.....ไม่มีใครมาเลย</p> <p>3. ชาติก่อนเราคงเคย.....ทำบุญร่วมกันแน่ ๆ ชาตินี้จึงได้เป็นแฟนกัน</p> <p>4. พ่อแม่ว่าเราเพราะหวังดี² คนในครอบครัวจะโกรธกันแค่ไหนก็.....ไม่ได้หอรอก</p> <p>5. ฉันรู้สึกผูกพันกับเขาตั้งแต่ครั้งแรกที่พบกัน เหมือนเราเคย.....เมื่อชาติก่อน</p>
--	--

➔ **สแกนเพื่อทำแบบฝึกหัดเรื่องสำนวน**

¹ หงอย : buồn rầu, ủ rũ

² หวังดี : mong muốn tốt, có ý tốt

ภาพประกอบ 23 ตัวอย่างการสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อทำแบบฝึกหัดการใช้สำนวนบทที่ 7

ดอกมะลิสีขาวและมีกลิ่นหอมหมายถึงความรัก ความหวังดีและความบริสุทธิ์ ดอกมะลิปรากฏในพุทธตำนานโดยเป็นดอกไม้ที่ใช้สำหรับถวายพระพุทธเจ้า คนไทยจึงนิยมใช้ดอกมะลิไหว้พระโดยร้อยเป็นพวงมาลัยสวยงาม

ภาพที่ 4. พวงมาลัยดอกมะลิ

คนไทยเชื่อว่าดอกไม้บางชนิดไม่ควรไหว้พระเพราะมีความหมายไม่ดี เช่น ดอกชอนกลี เป็นดอกไม้สำหรับงานศพ ดอกลิ้นทมมีชื่อหมายถึงความทุกข์ระทม ดอกไม้ที่เหี่ยวเฉาและช้ำก็ไม่ควรนำไปไหว้พระเพราะคนไทยเชื่อว่าจะทำให้ชาติหน้าเกิดมาได้รับแต่ของเก่าหรือของที่ผ่านมือคนอื่นแล้ว

ภาพที่ 5. ดอกชอนกลี

ภาพที่ 6. ดอกลิ้นทม

ชมการปักดอกไม้ไหว้พระได้ที่

ภาพประกอบ 24 ตัวอย่างการสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อชมวิดีโอการปักกลีบบัว บทที่ 7

จากภาพประกอบ 23 และ 24 ตัวอย่างบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายดอกไม้ มีคิวอาร์โค้ดอยู่ข้างล่างให้นักศึกษาสแกนเพื่อทำแบบฝึกหัดออนไลน์หรือชมวิดีโอเพิ่มเติม หากนักศึกษากำลังอ่านหนังสือบนคอมพิวเตอร์ก็สามารถใช้โทรศัพท์สแกนเพื่อเข้าถึงได้สะดวก แต่ถ้านักศึกษาอ่านหนังสือบนโทรศัพท์ การสแกนจะทำได้ไม่ค่อยสะดวกเพราะต้องทำหลายขั้นตอน สิ่งนี้ทำให้นักศึกษาบางคนที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์ประเมินความพึงพอใจรายการการสแกน

ควออาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบและคู่มือโฮสเดวท ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 11 และ 12 ในตาราง 20 จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่าการสแกนทำได้ง่ายและสะดวกหากมีโทรศัพท์อีกเครื่องสำหรับสแกน ภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจมากสำหรับการสแกนควออาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบและคู่มือโฮสเดวท โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37

รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์คือขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.0 ระดับความพึงพอใจมาก โดยการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายกระจายตั้งแต่ระดับพอใจน้อยจนถึงมากที่สุด นักศึกษาจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 มีความพึงพอใจมากที่สุด นักศึกษา 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 พึงพอใจมาก นักศึกษาจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 พึงพอใจในระดับปานกลางและนักศึกษา 1 คน พึงพอใจน้อย การกระจายของระดับความพึงพอใจทำให้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง มีค่าเท่ากับ 1.03 นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่าขนาดตัวอักษรเล็ก ควรขยายให้ใหญ่ขึ้น ดังความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 15 ในตาราง 20 แม้ว่าผู้วิจัยออกแบบหนังสือมีปุ่มขยายขนาดตัวอักษรตามความต้องการและได้แจ้งกับนักศึกษาแล้วแต่นักศึกษาบางคนไม่สังเกต จึงประเมินความพึงพอใจรายการนี้ในระดับปานกลางและน้อย ส่งผลทำให้ค่าเฉลี่ยได้ 4.00 น้อยกว่ารายการอื่นแต่โดยรวมยังอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

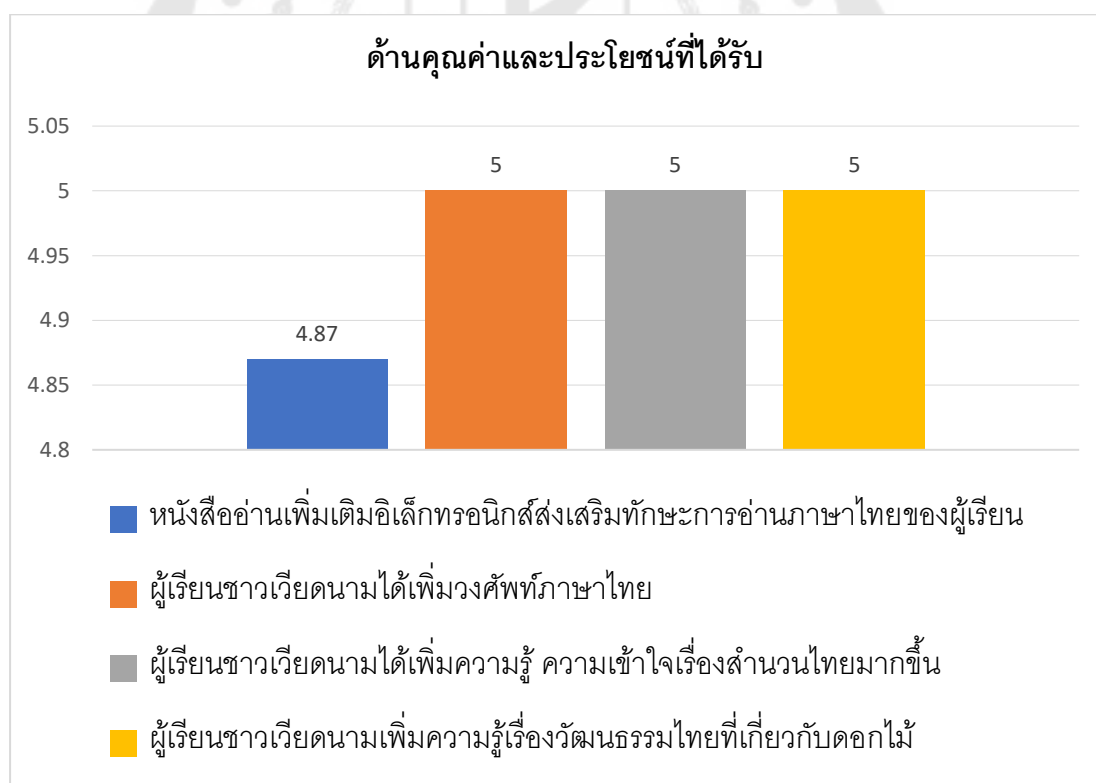
4.3 ด้านภาษา มีรายการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.62 และการใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.68 ทั้ง 2 รายการมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทยสำหรับชาวเวียดนามและได้ศึกษาคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรภาษาไทย มหาวิทยาลัยดำนังและหลักสูตรไทยศึกษา มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ เพื่อทราบความสามารถด้านภาษาและวงศัพท์ของนักศึกษาก่อนสร้างเครื่องมือ จึงทำให้การใช้ภาษาและการอธิบายเนื้อหาเข้าใจง่าย ชัดเจน เหมาะกับความสามารถของนักศึกษาชาวเวียดนาม ซึ่งนักศึกษบางคนกล่าวว่าภาษาเข้าใจง่าย มีการอธิบายชัดเจน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ร้อยละ 70 – 80 โดยไม่ต้องดูตารางคำศัพท์ ดังคำตอบของคนที่ 8 คนที่ 10 และ คนที่ 15 ในตาราง 20 นอกจากนั้น ยังมีตารางคำศัพท์ที่อธิบายเป็นภาษาเวียดนาม มีภาพประกอบ ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น ดังความคิดเห็นของผู้เรียนที่ 12 ในตาราง 20 จากความคิดเห็นของผู้เรียนจะเห็นได้ว่าภาษาที่ใช้ในหนังสือชัดเจน อธิบายเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย

4.4 ด้านการวัดและประเมินผล มีรายการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน มีค่าเฉลี่ย 4.81 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และแบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.31 ระดับความพึงพอใจมาก นักศึกษามีความพึงพอใจต่อ

แบบทดสอบมาก ส่วนใหญ่เห็นว่าแบบทดสอบมีประโยชน์ ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญในบทเรียน การทำข้อสอบจึงช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาและจำบทเรียนได้นานขึ้น ดังความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6 ในตาราง 20 ผู้วิจัยออกแบบแบบทดสอบที่วัดทั้งความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้ ข้อสอบจึงมีความซับซ้อน สามารถแยกระดับความสามารถของผู้เรียนได้ ดังความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายคนที่ 11 และคนที่ 13 ในตาราง 20

จากความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ประเมินผลการเรียนได้ดี อีกทั้งสามารถแยกระดับความสามารถของผู้เรียนได้

4.5 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีรายการประเมินทั้งหมด 4 รายการ และมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.87 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย เพิ่มความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้นและเพิ่มความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.0 ซึ่งเป็น 3 รายการที่มีผลการประเมินสูงที่สุดในทุกรายการประเมิน

ภาพประกอบ 25 แผนภูมิแสดงผลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน มีนักศึกษาจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 พึงพอใจในระดับมากที่สุดและ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 พึงพอใจในระดับมาก หลังจากที่ใช้หนังสือทำให้ผู้เรียนรู้จักคำศัพท์ภาษาไทยความวิวัฒนาการของภาษาไทยมากขึ้น พัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้และฝึกนิสัยรักการอ่าน สำหรับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของนักศึกษาคนที่ 4 คนที่ 5 และคนที่ 8 ในตาราง 20 สรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้มีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน ทำให้รู้จักคำศัพท์และวัฒนธรรมไทยมากขึ้น อ่านภาษาไทยได้เร็วขึ้นและสามารถสรุปเนื้อหาสำคัญช่วยให้จดจำได้นาน

รายการผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 5.00 กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเพราะหลังจากทดลองใช้หนังสือ นักศึกษาทุกคนรู้จักคำศัพท์ภาษาไทยมากขึ้น ผู้วิจัยกำหนดคำศัพท์สำคัญบทละ 40 คำ ซึ่งเมื่ออ่านครบทั้ง 10 บท นักศึกษาจะมีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสำนวน วัฒนธรรมและดอกไม้ในบริบทสังคมไทยอย่างน้อย 400 คำ เช่น วิถีชีวิต ไม้ดอกหอม ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้หน้า ไม้ล้มลุก เจริญออกงาม ตำรายาไทยแผนโบราณ น้ำอบ บูหงา เครื่องแขวน ถวายบูชา ศิลปะ พระพุทธศาสนา พระราชสมภพ ความสามัคคี ความบริสุทธิ์ โคลนตม มงคล ปราณชาติ พระคุณ นบถือ ความอุดมสมบูรณ์ ความเจริญรุ่งเรือง พระอินทร์ สวรรค์ พระราชพิธี กระดิ่งา มะลิ พิภูล บัว ดาวเรือง ซ่อนกลิ่น ลั่นทม เป็นต้น ตอนแรก นักศึกษาส่วนใหญ่มีวงศัพท์น้อยแต่หลังจากเรียนหนังสือเล่มนี้จึงทำให้รู้ศัพท์ใหม่มากขึ้น ซึ่งดีต่อการเรียนภาษาในชั้นสูง ในภาคเรียนต่อไป ดังที่กลุ่มเป้าหมายคนที่ 8 คนที่ 11 และคนที่ 14 กล่าวในตาราง 20 โดยสรุปหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ช่วยขยายวงศัพท์ภาษาไทยให้แก่ผู้เรียน อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียน และศึกษาเอกสารภาษาไทยของนักศึกษาเวียดนาม

นักศึกษาทุกคนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อรายการหนังสือช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้น โดยในหนังสือเล่มนี้ ผู้วิจัยนำเสนอสำนวนไทยเกี่ยวกับดอกไม้ 8 สำนวน ได้แก่ บัวไม่ซ้า น้ำไม่ขุ่น พ่อพวงมาลัย กระดิ่งาลนไฟ เต็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เต็ดบัวไม่ไว้ใย แม่สายบัวแต่งตัวค้าง เต็ดดอกไม้ร่วมต้น ดอกพิภูล่วงและเห็นกงจักรเป็นดอกบัว ซึ่งมีการอธิบายความหมาย ที่มาของสำนวนและเปรียบเทียบเชื่อมโยงกับสำนวนเวียดนามที่เกี่ยวข้อง มีแบบฝึกหัดการใช้สำนวนเพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจการใช้สำนวนและสามารถนำสำนวนไปใช้สื่อสารได้ โดยแบบฝึกหัดมีหลายรูปแบบ เช่น เติมสำนวน โยงเส้น ลากวาง เติมเลข เป็นต้น เมื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่านักศึกษาชอบหนังสือเล่มนี้เพราะทำให้รู้จักสำนวนซึ่งไม่เคยได้เรียนในห้องเรียน สำนวนเป็นเรื่องที่เข้าใจยากแต่หนังสือเล่มนี้ทำให้เรื่องยากกลายเป็นเรื่องง่ายโดยมีการเปรียบเทียบ

กับสำนวนเวียดนามทำให้เข้าใจง่าย มีแบบฝึกหัดเป็นสถานการณ์การใช้สำนวนที่สูงและใกล้ตัว มีการทบทวนสำนวนเก่าทุกบท ดังกลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 และคนที่ 16 แสดงความคิดเห็นในตาราง 20 สรุปได้ว่าเครื่องมือวิจัยนี้ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยให้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนามและทำให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้สำนวนในการสื่อสารได้ถูกต้องตามบริบทสังคมไทย

นอกจากเสริมสร้างความรู้เรื่องภาษาไทยแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ที่น่าสนใจและได้รับความพึงพอใจจากนักศึกษาในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 ซึ่ง 10 บทนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกัน เช่น บทที่ 1 กล่าวถึงภาพรวมดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย บทที่ 2 เป็นเรื่องอาหารไทยที่ทำจากดอกไม้ บทที่ 3 เกี่ยวกับพวงมาลัย บทที่ 4 กล่าวถึงการอบรำผ้า บทที่ 5 เป็นเรื่องดอกไม้ในวันสำคัญเกี่ยวกับครอบครัว บทที่ 6 นำเสนอวัฒนธรรมด้านภาษาคือคำคล้องจองในสำนวนไทย บทที่ 7 การถวายเป็นดอกไม้ บทที่ 8 และบทที่ 9 เป็นนิทาน และบทที่ 10 เป็นการท่องเที่ยวตลาดดอกไม้ของไทยและเวียดนาม เมื่อใช้หนังสือเล่มนี้แล้ว นักศึกษามีความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น เมื่อสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่า ก่อนใช้หนังสือ นักศึกษาไม่มีความรู้เรื่องดอกไม้เลย นักศึกษาเคยเห็นดอกราชพฤกษ์ที่มหาวิทยาลัยที่เวียดนามแต่เพิ่งรู้ว่าเป็นดอกไม้ประจำชาติไทย หนังสือทำให้เห็นความสำคัญของดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย เช่น เป็นอาหาร ยา ตกแต่ง อบสิ่งของ ไหว้พระ ความเชื่อ ประเพณี นิทาน สำนวน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมตัวเอง เห็นความเหมือนและความแตกต่างกันระหว่างวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม ดังความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 1 คนที่ 3 คนที่ 9 และคนที่ 12 จากความคิดเห็นของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าหลังจากที่ใช้หนังสือแล้วผู้เรียนได้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยและเวียดนามที่หลากหลาย การเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมเวียดนามทำให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมตนเองและมีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของประเทศอื่น อีกทั้งส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจรายการประเมินทั้ง 5 ด้าน พบว่า นักศึกษาพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด แสดงว่าหนังสือเล่มนี้มีคุณภาพและมีประโยชน์ต่อนักศึกษาชาวเวียดนาม ช่วยเสริมสร้างความรู้ภาษาไทย สำนวนไทยและวัฒนธรรมไทย

จากผลการประเมินความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับผลคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนซึ่งมีระดับผลการเรียนดีมาก ทำให้ค่าประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย $E1/E2 = 84.8/84.6$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 75/75$) จึงสรุปได้ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับ

นักศึกษาเวียดนาม มีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนและวัฒนธรรมไทยให้แก่
ผู้เรียนชาวเวียดนามได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปฏิญญานិพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ได้แก่ สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทย และดอกไม้ในบริบทสังคมไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนามและวัดความพึงพอใจของนักศึกษาเวียดนามในการใช้หนังสือ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยโดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1

- ศึกษาเอกสารและงานวิจัย
 - สัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย
 - ลงภาคสนามเก็บข้อมูลและรูปภาพ
 - สร้างเครื่องมือวิจัย
1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม จำนวน 10 บท
 2. แบบทดสอบระหว่างเรียน
 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
 4. แบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสือสำหรับนักศึกษาเวียดนาม

ขั้นตอนที่ 2

- ประเมินคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่
1. รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร
 3. อาจารย์ชาวเวียดนาม Nguyen Thi Loan Phuc

ขั้นตอนที่ 3

- ทดลองเครื่องมือกับกลุ่มทดลอง (Try out) นักศึกษาเวียดนาม วิชาเอกภาษาไทย 9 คน

ขั้นตอนที่ 4

- การหาประสิทธิภาพเครื่องมือจากกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาชาวเวียดนาม ชั้นปีที่ 2 เอกภาษาไทย จำนวน 16 คน

ภาพประกอบ 26 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมที่ใช้สำหรับสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ ดอกไม้ในบริบทวัฒนธรรมไทยและเวียดนาม สำนักนวนไทยและสำนักนวนเวียดนาม การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการศึกษาหลักสูตรสอนภาษาไทยที่ประเทศเวียดนาม สัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย ลงภาคสนามเก็บข้อมูลและรูปภาพ แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ **หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้”** สำหรับนักศึกษาเวียดนาม จำนวน 10 บท ประกอบด้วย บทที่ 1 ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย บทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ บทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย บทที่ 4 “กระดิ่งกาลนไฟ” : การอบรำผ้า บทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่วคราว เด็ดบัวไม่ไว้ใจ” : ความผูกพันของครอบครัวไทย บทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค้าง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย บทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายเป็นดอกไม้ บทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง บทที่ 9 “เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” : นิทานชาดก เรื่อง มิตตวินทุกชาดก และบทที่ 10 ปากคลองตลาด...ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย **แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน** แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อและ**แบบวัดความพึงพอใจ**การใช้หนังสือสำหรับนักศึกษาเวียดนาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

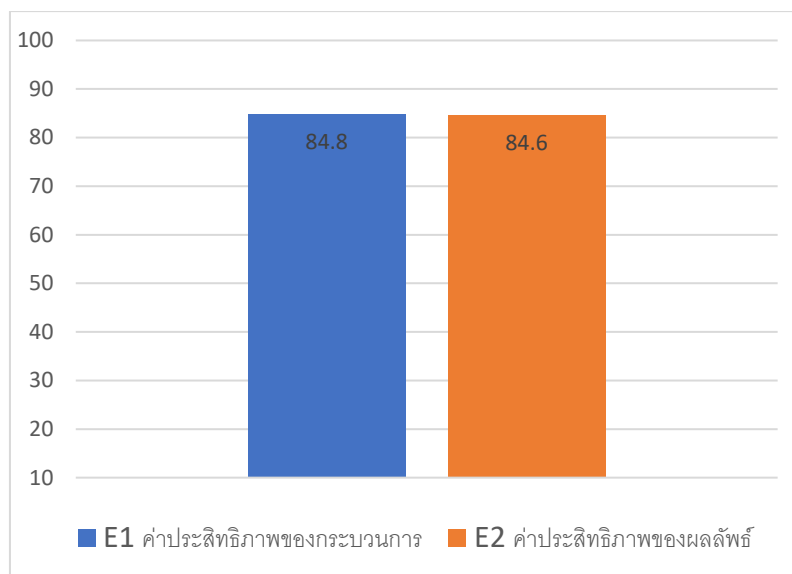
ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยเสนอเครื่องมือวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยใช้แบบประเมิน 2 ชนิด ได้แก่ **แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์** เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC)** ผลการประเมินพบว่า หนังสือมีค่าเฉลี่ย 4.46 ระดับคุณภาพดี และแบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ยกเว้นบทที่ 10 มีค่า IOC 0.33 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยปรับแก้เครื่องมือวิจัยและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง (Try-out) เป็นนักศึกษาชาวเวียดนาม จำนวน 9 คน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ผลการทดลองพบวาคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ย 78.4 อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนได้ 83 อยู่ในระดับดีมากและนักศึกษาพึงพอใจหนังสือในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.7 แสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพ สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยปรับแก้เครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำหลังจากนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง (Try- out) แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนาม ปริญญาตรี เอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 มหาวิทยาลัยดานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ (University of Foreign Language Studies – The University of Danang) จำนวน 16 คน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ $E1/E2 = 75/75$ โดย E1 ได้มาจากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 10 บท และ E2 ได้มาจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า $E1 = 84.8$ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E1=75$) โดยคะแนนเฉลี่ยรายบททั้ง 10 บท มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 81.2 – 91.8 ระดับคุณภาพดีมากทุกบท และคะแนนเฉลี่ยรายบุคคลทั้ง 16 คน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 69 – 92 ผลการเรียนปานกลาง ดีและดีมาก แสดงให้เห็นว่าหนังสือเล่มนี้มีประสิทธิภาพ ทำให้นักศึกษาพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในจำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้อย่างต่อเนื่อง (ดูจากตาราง 16 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย บทที่ 4 หน้า 91) ส่วน $E2 = 84.6$ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E2 = 75$) โดยคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย 16 คนอยู่ระหว่าง 72 - 96 มีผลการเรียนดีถึงดีมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในจำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้หลังจากที่ใช้หนังสือเล่มนี้ เนื่องจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนวัดทั้งความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้ ซึ่งนักศึกษาต้องจำเนื้อหาได้และรวบรวมความรู้ความเข้าใจจาก 10 บท จึงจะตอบคำถามในแบบทดสอบได้ อีกทั้ง $E1 = 84.8$ และ $E2 = 84.6$ ใกล้เคียงกัน สะท้อนให้เห็นว่าความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้หนังสือตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 10 มีความคงทนและการประเมินคุณภาพจากแบบทดสอบระหว่างเรียนกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีความสมดุล

ภาพประกอบ 27 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ / ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย 4.61 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหนังสือในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุดคือด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ นักศึกษาเห็นว่าหนังสือเล่มนี้มีประโยชน์ ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย พัฒนาความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยและ ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เครื่องมือวิจัยมี ประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้สำหรับ ผู้เรียนชาวเวียดนาม โดยความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากหนังสือมีดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสำนวน

การอ่านหนังสือเล่มนี้ทำให้นักศึกษาเข้าใจความหมายและที่มาของสำนวนไทย 8 สำนวน ได้แก่ บัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ขุ่น พ่อพวงมาลัย กระดิ่งกาลนไฟ เต็ดดอกไม้ไว้ชั่ว เต็ดบัวไม่ไว้ใย แม่สายบัวแต่งตัวค่าง เต็ดดอกไม้ร่วมต้น ดอกพิกลร่วง และเห็นงจ๊กเป็นดอกบัว ซึ่งผู้วิจัยมีการ เชื่อมโยงกับสำนวนเวียดนามที่ใกล้เคียงกัน ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น ตัวอย่างบทที่ 2

ตาราง 21 เชื่อมโยงสำนวนไทยและสำนวนเวียดนามในบทที่ 2

สำนวนไทย	สำนวนเวียดนาม
บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น	dĩ hòa vi quý
ความหมาย : ทำอะไรให้รู้จักถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน	ความหมาย : ทำอะไรเอาความปรองดองเป็นหลักเพื่อรักษามิตรภาพ

บทที่ 2 กล่าวถึงสำนวนบัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น ซึ่งเวียดนามก็มีสำนวนที่มีความหมายใกล้เคียง คือสำนวน dĩ hòa vi quý เนื่องจากไทยและเวียดนามเป็นประเทศเกษตรกรรม จึงพึ่งพาอาศัยกันเป็นชุมชนใหญ่ ช่วยเหลือกันในการทำนา ทำไร่ อันก่อให้เกิดลักษณะร่วมของคนไทยและคนเวียดนามคือให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม นอบน้อมถ่อมตน ไม่ชอบการทะเลาะบาดหมาง (Them, 1999, pp. 180-184) วัฒนธรรมร่วมดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาเข้าใจสำนวนไทยได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ มีแบบฝึกหัดการใช้สำนวนโดยประยุกต์ใช้สำนวนในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อทำให้นักศึกษาเข้าใจสำนวนและสามารถนำสำนวนไปใช้ได้ถูกต้อง ซึ่งแบบฝึกหัดมีหลากหลายรูปแบบ เช่น เติมเครื่องหมายถูกผิด เติมสำนวน เติมเลข โยงเส้นจับคู่ ลากสำนวนใส่ช่องว่าง เป็นต้น

2. วัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้

หนังสือเล่มนี้ทำให้นักศึกษารู้จักชื่อและลักษณะของดอกไม้และความสำคัญของดอกไม้ในวัฒนธรรมไทยหลายด้าน เช่น การนำดอกไม้ประกอบอาหาร ร้อยมาลัย อบเสื้อผ้า ถวายพระ หรือดอกไม้ประจำวันสำคัญต่าง ๆ เช่น ดอกไม้วันพ่อ วันแม่ ตลอดจนดอกไม้ที่ปรากฏในสำนวน นิทานพื้นบ้านไทย เช่น พิกุลทอง นิทานทางศาสนา เช่น มิตรวินทุกชาติ และสถานที่ท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับดอกไม้ เช่น ปากคลองตลาด ซึ่งทำให้ผู้เรียนเห็นว่าดอกไม้เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนให้กับชาติไทย ตัวอย่างบทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย บทนี้กล่าวถึงความสำคัญของพวงมาลัยในวิถีชีวิตคนไทย ส่วนประกอบหลักของพวงมาลัย ประเภทและประโยชน์การใช้งานของพวงมาลัยแต่ละประเภท และดอกไม้ที่คนไทยนิยมใช้ร้อยพวงมาลัย นอกจากนี้ ยังมีภาพประกอบที่หลากหลายและคลิปวิดีโอการร้อยพวงมาลัยทำให้นักศึกษาเห็นภาพและเข้าใจวัฒนธรรมไทยได้ง่ายขึ้น

พวงมาลัย

พวงมาลัย เป็นหนึ่งในงานประดิษฐ์ดอกไม้สดของไทย ที่นำดอกไม้ ใบไม้ มาร้อยด้วยเชือก แล้วผูกเป็นพวง พวงมาลัยมีบทบาทสำคัญในชีวิตคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเป็นสื่อกลางแสดงถึงการให้เกียรติ ความเคารพและความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผู้รับ สามารถพบพวงมาลัยได้ทุกที่ในประเทศไทย ตั้งแต่รถเข็นขายพวงมาลัยริมถนน คนเร่ขายพวงมาลัยตามสี่แยกไฟแดง ศาลพระภูมิหน้าบ้าน แว่นหน้ารถ หัวเรือ ในวัด ตลอดจนประกอบในประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ

ส่วนประกอบหลักของพวงมาลัยได้แก่ ตั้วมาลัย ขูบะ ซีกรัต ธิบปิ่น มาลัยแบ่งเป็น 3 ประเภทตามหน้าที่การใช้งาน ได้แก่ มาลัยชายเดี่ยว มาลัยสองชาย และมาลัยชำช่วย โดยมาลัยชายเดี่ยว ใช้คล้องมือคนสำคัญในงาน ใช้ไหว้พระหรือมอบให้ผู้ใหญ่ พ่อแม่และครูอาจารย์

ภาพที่ 2. ร้านขายพวงมาลัยริมถนน

มาลัยสองชายส่วนใหญ่ใช้สำหรับคล้องคอเจ้าบ่าวเจ้าสาวในงานแต่งงานเพื่อเป็นสิริมงคล ส่วนมาลัยชำช่วยเป็นมาลัยขนาดเล็ก ใช้มอบให้แก่คนที่มาร่วมงานเพื่อแทนคำขอบคุณ

ภาพที่ 3. มาลัยชายเดี่ยว

ภาพที่ 4. มาลัยสองชาย

ภาพที่ 5. มาลัยชำช่วย

ภาพประกอบ 28 แสดงตัวอย่างบทอ่านวัฒนธรรมในบทที่ 3

ดอกไม้ที่ใช้ร้อยพวงมาลัยมักเป็นดอกไม้ที่มีความหมายเป็นมงคล เช่น มะลิ พุด รัก บานไม่รู้โรย ดาวเรือง กุหลาบมอญ กล้วยไม้ จำปา มาลัยที่ร้อยด้วยดอกมะลิจจะมีราคาสูง เพราะสวยงามและมีกลิ่นหอมมาก หากใช้ดอกพุดแทนดอกมะลิราคาจะถูกกลงแต่กลิ่นไม่หอมเท่า ดอกมะลิ คนไทยมักมอบพวงมาลัยให้แขกที่มาเมืองไทยเพื่อแสดงความยินดีและการต้อนรับ

ภาพที่ ๘. ดอกไม้สำหรับร้อยพวงมาลัย

ชมการร้อยพวงมาลัยได้ที่

ภาพประกอบ 29 แสดงตัวอย่างบทอ่านวัฒนธรรมในบทที่ 3 (ต่อ)

3. คำศัพท์ภาษาไทย

เนื้อหาวัฒนธรรมในเครื่องมือวิจัยนี้หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักคำศัพท์ภาษาไทยหลายด้าน ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงตัวอย่างหมวดหมู่คำศัพท์ในหนังสือ

ด้านอาหาร	ตำไหลบัว รากบัวเชื่อม เมี่ยงคำบัวหลวง อาหารชาววัง มะพร้าวคั่ว
ด้านภูมิปัญญา	งานประดิษฐ์ดอกไม้สด พวงมาลัย มาลัยสองชาย มาลัยข้าวสวย ร้อย เข็ม การอบผ้า เครื่องหอม
ด้านความเชื่อและประเพณี	ประเพณี พิธีกรรม ทำบุญ ตักบาตร รดน้ำ ขอพร ซาติภพ
ด้านศาสนา	พระพุทธศาสนา ปัญญา บัว 4 เหล่า ถวาย ศักดิ์สิทธิ์
ด้านภาษา	คำคล้องจอง วรรณคดี สะกด สระ นิทาน
ด้านการท่องเที่ยว	ตลาดดอกไม้ ปากคลองตลาด แลนด์มาร์ก สถานที่ท่องเที่ยว บรรยากาศ การเดินทาง วัดโพธิ์ วัดพระแก้ว วัดอรุณ เป็นต้น

การเรียนรู้คำศัพท์ตามหมวดหมู่ทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามมีความรู้เป็นระบบ และจำคำศัพท์ได้นานขึ้น อีกทั้งได้เห็นบริบทการใช้คำศัพท์ในบทอ่าน ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจการใช้คำศัพท์ทั้งด้านความหมายและไวยากรณ์ จึงทำให้นักศึกษาเวียดนามใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามบริบทสังคมไทย

การใช้ภาษาเวียดนามเพื่ออธิบายความหมายคำภาษาไทยทำให้นักศึกษาเข้าใจความหมายคำศัพท์ได้เร็วและถูกต้อง และคำศัพท์ที่ปรากฏในเครื่องมือเป็นคำศัพท์ใกล้ตัวและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน จึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้ภาพประกอบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ประเทศเวียดนามไม่มี ซึ่งผู้เรียนมักจินตนาการได้ยาก เช่น มาลัยชายเดี่ยว มาลัยสองชาย มาลัยข้าวสวย รดน้ำ ตักบาตร สรงน้ำพระ เป็นต้น การมีวงศัพท์จำนวนมากเอื้อต่อการเรียนรู้และค้นคว้าข้อมูลภาษาไทยขั้นสูงต่อไป

4. วัฒนธรรมเวียดนามที่เกี่ยวข้อง

การสร้างหนังสือเล่มนี้มีการเชื่อมโยงวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของผู้เรียนหลายด้าน เช่น ด้านอาหาร ความเชื่อประเพณี ภูมิปัญญา นิทาน สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ ทำให้

เข้าใจวัฒนธรรมไทยได้ง่ายขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทยและเรียนภาษาไทยได้อย่างสนุกสนาน ทุกบทในหนังสือเล่มนี้ มีเกร็ดความรู้เพิ่มเติม ซึ่งเป็นบทอ่านสั้น ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมเวียดนามที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยในบทอ่านหลัก เช่น บทที่ 2 พูดถึงอาหารที่ทำจากดอกบัว ซึ่งทั้งไทยและเวียดนามใช้บัวเป็นส่วนประกอบในการทำอาหาร โดยมีวิธีการทำคล้ายกัน เช่น ผัดยำ แกง เป็นต้น แต่ก็มีรายละเอียดบางอย่างที่ต่างกัน เป็นเอกลักษณ์ของชาติ บทอ่านหลัก ผู้วิจัยได้แนะนำอาหารไทยที่ทำจากบัว เช่น แกงสาวยบัว ตำไหลบัว รากบัวเชื่อม โดยเฉพาะเมี่ยงคำกือบัวซึ่งเป็นอาหารไทยที่มีต้นตำรับจากวัง ส่วนเกร็ดความรู้เพิ่มเติม ผู้วิจัยนำเสนออาหารเวียดนามที่ทำจากบัวเช่นกัน เช่น ข้าวห่อใบบัว ขนมหวานลำไยยัดไส้เมล็ดบัว โดยเฉพาะชาดอกบัวเวียดนามที่มีชื่อเสียงมาก เป็นชาในพระราชวังที่มีวิธีการทำอย่างพิถีพิถัน จากการนำเสนอวัฒนธรรมร่วมทำให้เห็นทั้งจุดร่วมและวัฒนธรรมที่แตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์ของไทยและเวียดนาม จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาเวียดนาม ผู้วิจัยพบว่า เนื้อหาวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันระหว่างไทยกับเวียดนามทำให้นักศึกษาเข้าใจได้รวดเร็ว

ส่วนวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทำให้เกิดอุปสรรคสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม เช่น ตัวอย่างบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายดอกไม้ บทนี้เกี่ยวกับความเชื่อและขนบธรรมเนียมทางศาสนา ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากสำหรับชาวต่างชาติ ไทยและเวียดนามนับถือศาสนาพุทธต่างนิกาย คนไทยนับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท พระมีการบิณฑบาต คนไทยจึงมีวัฒนธรรมการทำบุญตักบาตรหรือประเพณีตักบาตรดอกไม้ซึ่งถือว่าเป็นการทำบุญอย่างหนึ่งของคนไทย และเชื่อว่าการทำบุญร่วมกันจะได้เกิดมาอยู่ด้วยกันในชาติหน้า ในขณะที่คนเวียดนามนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน ไม่มีการบิณฑบาต จึงมีความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนาที่แตกต่างกับคนไทย กอปรกับจำนวนประชากรเวียดนามนับถือศาสนาพุทธน้อย คิดเป็นร้อยละ 14.91 จึงทำให้คนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับศาสนาพุทธมาก ทำให้นักศึกษาเวียดนามไม่เข้าใจความคิด ความเชื่อบางอย่างเกี่ยวกับศาสนาของคนไทย อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมที่แตกต่างกันก็เป็นเรื่องแปลกใหม่ สร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจเรียนวัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น ลดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมและตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมประเทศตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับภาษาอย่างแยกไม่ออก วัฒนธรรมเป็นผลทำให้เกิดความหลากหลายของภาษา ถ้าเรียนรู้ภาษาไทยโดยเรียนหลักภาษาอย่างเดียว ผู้เรียนชาวเวียดนามจะไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นธรรมชาติ หรือผู้เรียนอาจจะใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การสื่อสาร จึงถูกมองว่าเป็นคนที่ไม่มีการเทศะ ไม่มีมารยาท ดั่งนวนิพย์ เพิ่มเพชร

(2547, น. 269) กล่าวว่า “ชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยควรมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยควบคู่กับความรู้ทางภาษา เพื่อจะเข้าใจได้ว่าเจ้าของภาษาสื่อสารอะไรในบริบทที่แตกต่างกันและช่วยให้การใช้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพ” เมื่อนักศึกษาชาวเวียดนามเข้าใจวัฒนธรรม เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยมในสังคม ความเชื่อ เป็นต้น ก็ทำให้เข้าใจวิธีคิดตลอดจนคำพูดของคนไทย ซึ่งทำให้นักศึกษาใช้ภาษาได้ถูกต้องตามบริบทสังคมไทย นอกจากนั้น ถ้าสอดแทรกวัฒนธรรมไทยในการสอนภาษาจะทำให้เนื้อหาที่น่าสนใจ เกิดความสนุกสนานในการเรียนภาษา ทำให้นักศึกษาเวียดนามเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างไทยและเวียดนาม (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532, น. 16)

การสอนสำนวนไทยเป็นวิธีการสอนภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมที่ดีสำหรับชาวต่างชาติ เนื่องจากสำนวนเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นความสามารถทางภาษา การประยุกต์ใช้สำนวนในการพูด การเขียนทำให้คำพูดสละสลวย กินความและเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร และสำนวนก็เป็นเครื่องชี้ให้เห็นวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณี ของสังคม สอดคล้องกับ สิริจิตต์ เดชอมรชัย (2556, น. 165) กล่าวว่า “การสอนสำนวนสุภาษิตเป็นวิธีการสอนวัฒนธรรมอย่างหนึ่งสำหรับชาวต่างชาติ เพราะสามารถสะท้อนถึงเอกลักษณ์ บุคลิกลักษณะ ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้” ดังนั้น การสอนสำนวนไทยให้แก่ นักศึกษาเวียดนามนอกจากสอนภาษาแล้วยังสอดแทรกเรื่องวัฒนธรรมในสำนวน จึงทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทย ทำให้เข้าใจความหมายสำนวนได้อย่างลึกซึ้ง นำไปสู่การใช้สำนวนได้ถูกต้อง ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเทศไทยและประเทศเวียดนามอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งสองประเทศมีภูมิประเทศ ภูมิอากาศใกล้เคียงกัน มีธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เชื้อต่อการเจริญเติบโตของพืชพันธุ์ไม้ต่าง ๆ โดยเฉพาะดอกไม้ ดอกไม้จึงผูกพันกับวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมเวียดนามหลายด้าน เช่น อาหารการกิน ความเชื่อ ประเพณี ศาสนา เป็นต้น (Chi, 2550, น. 104) การสอนสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้สำหรับนักศึกษาเวียดนาม จึงทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเข้าใจสำนวนไทยและวัฒนธรรมไทยได้ง่ายขึ้นเพราะมีวัฒนธรรมร่วมหลายอย่าง ดัง สุภัค มหาวรากร (2561, น. 66) กล่าวว่า ประเทศไทยและประเทศเวียดนามมีวัฒนธรรมที่เป็น “รากร่วม” หลายอย่าง ในการสอนภาษาไทยสำหรับชาวเวียดนาม หากสามารถเชื่อมโยงวัฒนธรรมร่วมของ 2 ประเทศได้จะทำให้การเรียนการสอนสนุก สร้างความเข้าใจระหว่างกันมากขึ้นและลดช่องว่างเรื่องความขัดแย้งทางวัฒนธรรมได้

ผู้วิจัยออกแบบหนังสือเล่มนี้ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อการเรียนการสอนทันสมัย สอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันที่ส่งเสริมให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษาเวียดนามสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวกในการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา การใช้ภาพประกอบ วิดีโอและคุณสมบัติบางประการจากคอมพิวเตอร์ เช่น เสียงเปิดหน้ากระดาษ ปุ่มเลือกหน้าที่ต้องการอ่าน การค้นคำศัพท์ ช่วยสร้างความตื่นตาตื่นใจแก่ผู้เรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ไม่น่าเบื่อซึ่งเหมาะสำหรับการเรียนรู้เนื้อหาวัฒนธรรมที่ยาก นอกจากนั้นการทำแบบทดสอบออนไลน์ได้ผลตอบกลับทันที ทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินความรู้ของตนเองได้เร็วเพื่อกลับไปทบทวนบทเรียนใหม่ ช่วยทำให้จำได้นานขึ้น

ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยพบว่านักศึกษาเวียดนามมีปัญหาบางอย่างในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มนี้ เช่น เรื่องอินเทอร์เน็ต นักศึกษาบางคนไม่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้านจึงต้องไปที่ร้านกาแฟซึ่งเป็นบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ หรือบางคนมีอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรทำให้ตัวอักษรหรือรูปภาพหนังสือไม่คมชัด ส่งผลเชิงลบต่อประสิทธิภาพการใช้หนังสือ ทั้งนี้ ขณะที่ทดลองเครื่องมือ นักศึกษาอ่านหนังสือได้ทางออนไลน์เท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยยังไม่สามารถเผยแพร่เครื่องมือวิจัยได้ นอกจากนี้ นักศึกษาเวียดนามส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์เพื่ออ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีขนาดหน้าจอและแสงหน้าจอที่ไม่เหมาะสม ทำให้นักศึกษาปวดตาเมื่อต้องจ้องมองจอในเวลานานและไม่สามารถจดบันทึกสิ่งที่สงสัยได้ จึงทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ลดลง สอดคล้องกับจากรุพร ชูเรื่องสุข (2552, น. 13) กล่าวถึงปัญหา 3 ประการที่ประสบมากที่สุดในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ เกิดความเมื่อยล้าและปวดตาเพราะอ่านหนังสือบนหน้าจอ อินเทอร์เน็ตช้าและเครื่องคอมพิวเตอร์มีสมรรถนะต่ำ ผู้วิจัยสังเกตว่าผู้ที่อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์บ่อย ๆ มักอ่านบนแท็บเล็ตหรือเครื่องอ่าน E-book เพราะน้ำหนักเบา ขนาดพอดี ได้ออกแบบแสงหน้าจอให้อ่านสบายตาและสามารถจดบันทึกบนหน้าจอได้ หากผู้เรียนชาวเวียดนามมีความพร้อมด้านอุปกรณ์สำหรับอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเวลาทดลองและปัจจัยด้านผู้เรียนทำให้ผลการเรียนรู้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ฯ ครั้งนี้อยู่ในระดับดี กล่าวคือ การเลือกเวลาทดลองส่งผลมากต่อผลการทดลอง ผู้วิจัยทดลองเครื่องมือในช่วงเวลาปิดภาคการศึกษา นักศึกษามีเวลาว่างและทุ่มเทกับการเรียนมาก จึงทำให้ผลการเรียนดี แต่ช่วงเวลาปิดเทอมก็เป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาเวียดนามมักทำงานพิเศษ นักศึกษาจึงมีเวลาให้ผู้วิจัยน้อย ทำให้ต้องทดลองเครื่องมือวันละ 2 บทและทำต่อกัน 6 วัน ในการทดลองกับกลุ่มทดลอง (try-out) วันแรกผู้วิจัยให้นักศึกษาเรียนรู้บทที่ 1 บทที่ 2 และ

ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนตั้งแต่ 13:00 น. - 16:40 น. ซึ่งทำให้ผลคะแนนบทที่ 2 ไม่ดี เมื่อสัมภาษณ์ผู้เรียนจึงทราบว่าบทแรก นักศึกษาตั้งใจอ่านมาก แต่ถึงบทที่ 2 นักศึกษาปวดตาเพราะมองจอานานและไม่ค่อยมีสมาธิ เหนื่อยที่ต้องนั่งเรียนนาน จึงทำให้ไม่ตั้งใจอ่านบทที่ 2 ผู้วิจัยจึงปรับเวลาทดลองในวันถัดไปโดยให้นักศึกษามีเวลาพัก 1 ชั่วโมงหลังทำเสร็จ 1 บท และในการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยให้นักศึกษาทดลองเข้า 1 บทและบ่าย 1 บท ซึ่งทำให้ผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นการกำหนดเวลาทดลองเหมาะสมส่งผลให้ผลการทดลองมีความเที่ยงตรงและมีคุณภาพ

ผู้เรียนเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย จึงมีความรู้ภาษาไทยอย่างเป็นระบบ มีความกระตือรือร้น ตั้งใจเรียนและมีความสามารถด้านทักษะภาษาไทยอย่างดี ทำให้สามารถเรียนรู้เนื้อหาวัฒนธรรมที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งในเวลาที่ผ่านมาสถานการณ์โควิด 19 แพร่ระบาด ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเรียนในห้องเรียนเป็นการเรียนออนไลน์ และใช้สื่อออนไลน์หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้ จึงมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยสื่อออนไลน์ ซึ่งทำให้การเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ครั้งนี้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม การระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ต้องดำเนินการทดลองทางออนไลน์ ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดผลต่อประสิทธิภาพการทดลอง ผู้วิจัยไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้ดีเหมือนการทดลองในห้องเรียน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเก็บข้อมูลเชิงลึก นอกจากนี้การทดลองออนไลน์ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิน้อยในการเรียนรู้หนังสือเพราะนักศึกษาบางคนอาจจะทำอย่างอื่นระหว่างทดลองโดยผู้วิจัยควบคุมไม่ได้ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันน้อยกว่าการทดลองในห้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวัฒนธรรมไทยที่แสดงในสำนวนไทยด้านอื่น เช่น สัตว์ ข้าว เป็นต้น
2. สร้างสื่อออนไลน์รูปแบบอื่นสำหรับการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยให้แก่ชาวต่างชาติ
3. ควรสร้างนวัตกรรมสอนวัฒนธรรมไทยที่แสดงในสื่อต่าง ๆ เช่น ละคร ภาพยนตร์ เพลง ที่เป็นที่ยอมรับของชาวเวียดนาม

บรรณานุกรม

- Ai, T. N. (2008). *Tra va cac bai thuoc, mon an bo duong tu hoa*. Ha Noi: Nha xuất ban Thanh Nien.
- Barker, P. (1992). Electronic Books and Libraries of the Future. *The Electronic Library*, 10(3), 139-149.
- Binh, P. K. (2005). *Viet nam phong tục*. Ha Noi: Van hoc.
- Bo Giao Duc va Dao Tao. (1980). *Tap doc 5*. Ha Noi: Nha xuất ban Giao Duc Viet Nam.
- Cham, N. P. (2000). Bieu tuong hoa sen trong van hoa VietNam. *Van hoa dan gian*, 72(9), 53-61.
- Chi, V. T. K. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนเวียดนามกับสำนวนไทย. (สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Chu, M. N. (2000). Ten hoa trong ca dao Viet Nam. *Ngon ngu & Doi song*, 11(61), 11- 12.
- Cong an nhan dan online. (2020). Dac sac trien lam "Quoc hoa cac nuoc ASEAN". Retrieved from <https://tinyurl.com/r92aj3dk>
- Hornby, A. S. (2005). *Oxford advanced learner's dictionary of current English*. Oxford: Oxford University Press.
- Kenh truyen hinh truc tuyen - Van hoa VietNam. (2012). *Hoa Sen trong van hoa Viet [Film]*. Ha Noi: Dai truyen hinh VietNam.
- Li, M. D. (2562). การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสี (ปริญญาานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- Likert, R. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". In Fishbein M. (Ed.), *Reading in Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Luan, L. D. (2011, October). Bieu tuong hoa trong van hoc dan gian. *Van hoa nghe thuat*, (328), 72-75.
- Ngan, N. T. K. (2011). Hoa trong ca dao. *Tap chi Van hoa dan gian*, (2), 35-42.
- Ping, M. (2564). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องสีในวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Son, B. (2005). *Thu an choi cua nguoi Ha Noi*. Ha Noi: Van hoa - Thong tin.

- Tap Chi Cong Thuong. (2020). Da Lat-Thanh pho ngan hoa. Retrieved from <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/da-lat-thanh-pho-ngan-hoa-72586.htm>
- Tap chi song huong Online. (2015). Lam dep tu nhien nhu phu nu thoi xua. Retrieved from <http://tapchisonghuong.com.vn/hue/p1/c136/n18875/Lam-dep-tu-nhien-nhu-phu-nu-thoi-xua.html>
- Them, T. N. (1999). *Co so van hoa Viet Nam*. Ha Noi: Nha Xuat Ban Giao Duc.
- Them, T. N. (2001). *Tim ve ban sac van hoa Viet Nam : cai nhin he thong - loai hinh* (In lan thu 3). Ho Chi Minh: Nha xuat ban Tp. Ho Chi Minh.
- Thu, T. T. M. (2015). Ngon ngu va van hoa: "moi quan he bien chung lan nhau". Retrieved from <https://tinyurl.com/vuemt549>
- Tu, T. C. (2015). The Situation of Thai Language Teaching in Vietnamese Universities. In Sucharitanarugse W. (Ed.), *Interpretative Studies on Southeast Asian Culture* (pp. 245-260). Bangkok: Institute of Thai Studies Chulalongkorn University.
- Tylor, E. B. (1871). *Primitive Culture*. London: John Murray.
- กนกวรรณ กอกหวาน. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน วิชาภาษาไทยเรื่องสำนวนไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประเภทสถานการณ์จำลอง (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กรมบังคับคดี. (2550, กรกฎาคม-สิงหาคม). ประเพณีตัดบาตรดอกไม้อันในวันเข้าพรรษา. วารสารกรม บังคับคดี, 11(62), 6-8.
- กรมศิลปากร. (2528). ไตรภูมิภคณา ฉบับถอดความ. กรุงเทพฯ อมรินทร์การพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). สำนวนไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). คู่มือประกอบการอบรมหลักสูตรการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตและโอกาสทางการศึกษา สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.). (ม.ป.ป.). ตลาดกลางคืนปากคลองตลาด. สืบค้นจาก <https://bom.to/yRfriaolWGVQ9>
- กิ่งกุล เกาะประเสริฐ. (2554). การสร้างแบบฝึกอิเล็กทรอนิกส์เรื่องการออกเสียงภาษาไทยของ

ชาวต่างชาติในหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนายทหารเวียดนาม ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (ปริญญาโทปริญญาตรีปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุสุมา รัชชมนณี และคนอื่นๆ. (2533). หนังสือภาษาไทยรายวิชา ท 503-ท 504 ทักษะสื่อสาร 2. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

เกษศิริรักษ์ นิตยสุทธิ. (2554). การสร้างแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากสำนวนไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ (ปริญญาโทปริญญาตรีปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ครรชิต มาลัยวงศ์. (2540). นวัตกรรมทางเทคโนโลยีในทศวรรษ 2000 ทิศนะไอที. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9. (2538). ผัก. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 5 (พิมพ์ครั้งที่ 8, น. 63). กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9. (2540). ไม้ดอกหอมของไทย. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 22 (น. 255). กรุงเทพฯ มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มทร.ธัญบุรี. (2562). บัวกับศิลปะ. สืบค้นจาก <https://tinyurl.com/nb62v3m9>

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย มทร.ธัญบุรี. (2562). บัวกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย. สืบค้นจาก <http://www.rspg.rmutt.ac.th/?p=3990>

จันทนา สุวรรณมาลี. (2529). กล้วย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จารุพร ชูเรืองสุข. (2552). การใช้และความต้องการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ = *The usage of and needs for electronic books : a case study in the Health Science Library, Prince of Songkla*

- University. สงขลา: หอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จินตวีร์ ค่ายสังข์. (2555). *Desktop publishing สู่ e-book* เพื่อส่งเสริมการใ้รู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. (2543). *สาระไทย : รวมบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์. (2552). *เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร : พระประวัติและพระนิพนธ์พร้อม* กรอง. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2527). *การทำหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20.
- ฐิติวัฒน์ จตุรวิวงศ์. (2546). การวิเคราะห์ลักษณะและภาพสะท้อนจากสำนวนไทย (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ มูลคำ. (2551). *ไม่มั่งคั่งกับตำนานความเชื่อ*. กรุงเทพฯ: ไพลิน.
- ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. (2545). *หมื่นร้อยพันผลงาน: บันทึกสิ่งดีวัฒนธรรม ประเพณีวิถีไทย เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. (2547). *หมื่นร้อยพันผลงาน: บันทึกสิ่งดีวัฒนธรรม ประเพณีวิถีไทย เล่ม 3*. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- ตินาร์ บุญธรรม. (2556). *พันธุ์ไม้ดอกกลิ่นหอมในวัฒนธรรมไทย [รายการวิทยุ]*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตินาร์ บุญธรรม. (2557). *วัฒนธรรมดอกไม้ [รายการวิทยุ]*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2535). *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2538). *เทคนิคและตัวอย่างการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- ทัศนีย์ โรจนไพบุลย์. (2543, 25 มกราคม-ธันวาคม). *ครัวฉลาดบริโภค : กินดอกไม้. ฉลาดบริโภค*, 25, 56-58.
- ธัญนันท์ วีระกุล. (2551). *ไม่มั่งคั่ง (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: บ้านและสวน.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547). *การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ. วรรณวิทัศน์*, 4(

- พ.ย. 2547), น. 268-278.
- นิติรัตน์ บุญเรือง. (2559). แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่อง "บัว" สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2521). อุทิศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุปผชาติ ทัพพิภรณ์. (2540). เครือข่ายใยแมงมุมโลกเครื่องมือสร้างความรู้. ใน การประชุมวิชาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษา ครั้งที่ 7 (วทศ.7) เรื่อง "การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง" (น.6). กรุงเทพฯ: สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษาไทย.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2542). ประเพณีตัดบาตรดอกไม้. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง เล่ม 5 (น. 2255). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ปวิณ ปุณศรี. (2545, กุมภาพันธ์). เชื้อหรือไม่ดอกไม้ก็กินได้. วารสารไทยแลนด์เอ็ดดูเคชั่น, 3(19), 27-28.
- ปาลิตา เอื้ออังกูร. (2555). ดอกไม้ไทยในวรรณคดี. กรุงเทพฯ: อักษรเงินดี.
- แปลก สนิธิรักษ์. (2542). พระสิบชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ฝอยฝา พันธุ์พัก. (2542). ดอกบัว. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 8 (น. 3808). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. (2558). บทละครเรื่องอิเหนา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- พระยาอนุমানราชชน. (2503). วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของไทย. พระนคร: ก้าวหน้า.
- พระยาอนุমানราชชน. (2532). ความหมายของวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พันธิ์ตรี มะลิสุวรรณ, และ ดนุชณัฐ ดิณเวส. (2547, มีนาคม). อาหารจากดอกไม้ คุณค่าคู่ความงาม. สมุนไพรเพื่อสุขภาพ, 3(40), 63-73.
- พีรติ จีงประกอบ. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). แนวทางการสร้างสรรค์งานออกแบบสัญลักษณ์ความเชื่อความศรัทธาแห่งพวงมาลัยไทย. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2(14), 109-137.
- ไพฑูริย์ ศรีฟ้า. (2551). E-book หนังสือพูดได้. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- ภาวดี มหาจันทร์. (2557). พรรณไม้ในวิถีชีวิตของคนไทย : พรรณไม้ในประเพณีชีวิต (ปลูกเรือน

- แต่งงาน การเกิด โคนจุก บรรพชาสามเณร อุปสมบท และการตาย). นนทบุรี: องค์กร
สภายดี.
- มณีรัตน์ จันทนะผะลิน. (2542). งานประดิษฐ์ดอกไม้สด. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง
เล่ม 3 (น.1264). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- มติชนออนไลน์. (2564). กทม.เปิด 5 สวนใจกลางกรุง ชวนชมดอกไม้ตลอดปี 64 สืบค้นจาก
https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_2469092
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิราช. (2554). สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุด
วิชา 20302 (หน่วยที่1-8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิราช.
- มะลิวัลย์ ศรีประไหม. (2553). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สำนวนไทย กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. (2542). สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง
เล่ม 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- ยมนา ทองใบ. (2550). การศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัชนี้ เผ่าพงศ์ช่วง. (2548). การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการจัดการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการ
ประกอบการเรียนการสอน (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- รัตติกาล ศรีอำไพ. (2551, 10 มิถุนายน). ดอกไม้ประจำชาติ. เดลินิวส์, 23.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ:
ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2561). ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: สำนักงานราช
บัณฑิตยสถาน.
- รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2537, ธันวาคม). นุปผามาลีในวรรณคดีไทย. ก้าวไกล, 5(8), 4-11.
- ฤดีรัตน์ กายราศ. (2540). บัว องค์ประกอบประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก.
- ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

- วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ. (2551). ไม้ดอกหอมในวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.
- วัชร กาชัย และคนอื่นๆ. (2555). ดอกไม้ในวรรณคดีไทย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ปันจู้.
- วัฒน์ อ่องแก้ว. (2553). ความเชื่อที่เป็นมงคลและอมงคลเกี่ยวกับพืชและสัตว์ของชาวบ้าน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- วันที เจตธรรมจักร. (2546). มหัศจรรย์ดอกไม้และสมุนไพรไทย. เกษตรกรรมธรรมชาติ, (6), 13-17.
- วัลยา ภูิกัญญา. (2542). อาหารทำจากดอกไม้และผลไม้. กรุงเทพฯ: ดุจดดา.
- วาณิช จรุงกิจอนันต์. (2528). ถกสำนวนไทย เล่ม 2. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- ศศิธร มัดซีโมโตะ. (2554). แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่อง "ดอกไม้ไทย" สำหรับผู้เรียนชาวญี่ปุ่น (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศักดิ์ศรี แย้มนั้ดดา. (2542). ดอกบัว. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง เล่ม 7 (น. 3171). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- สกุล อินทกุล. (2556). *Floral Journey Bangkok*. Bangkok: The Museum of Floral Culture.
- สง่า กาญจนาคพันธุ์. (2538). สำนวนไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.
- สมทรง พิทักษ์พิเศษ. (2541). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นไทยรามัญจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดราชบุรี (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สมศักดิ์ จำปาขาว. (2546). คติความเชื่อและรูปแบบบัวในสถาปัตยกรรมไทย (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- สลิลดา เมืองขวา. (2557). การศึกษาผลการใช้นั่งอิลเล็กทรอนิกส์ เรื่อง *Teaching in Thailand* สำหรับครูชาวต่างชาติ (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรปราการ. (2559). ประเพณีรับบัว. สืบค้นจาก https://www.m-culture.go.th/samutprakan/ewt_news.php?nid=410&filename=index
- สิริจิตต์ เดชอมรชัย. (2556). การสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริต เพียรชอบ. (2539). ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ.
- สุภัค มหาวรรการ. (2542). ดอกบัว. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 7 (น. 3168). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

- สุภักดิ์ มหาวรรการ. (2561). การสร้างบทอ่านเชิงวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักศึกษา
เวียดนาม : รายงานผลการวิจัย = *Constructing culture-based reading materials to
improve reading skill of the Vietnamese students*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- สุภัทรา อักษรานูเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุमितรา จันทร์เงา. (2555, 1 ธันวาคม). ดอกไม้กินอย่างไรให้สนุก. มติชนบทเทคโนโลยีชาวบ้าน,
25(540), 113-114.
- สุริศา ไสภณเลิศพงศ์. (2560). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่องสำนวนไทย สำหรับ
นักศึกษาชาวจีน (ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
กรุงเทพฯ.
- เสนาะ บุญมี. (2516). พืชมีดอก = *Bio. 414 Angiosperms*. มหาสารคาม: แผนกชีววิทยา วิทยาลัย
วิชาการศึกษา มหาสารคาม.
- หม่อมหลวงต๋อย ชุมสาย. (2515). ดอกไม้กับคน = *Flowers and man*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรรถวุฒิ เนตรจินดา. (2551). การจัดดอกไม้ในงานประเพณีไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อัจฉริยา วสุนันต์. (2560). หนังสืออ่านเพิ่มเติมวรรณคดีไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง รามเกียรติ์
สำหรับชาวต่างประเทศ (ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ, กรุงเทพฯ.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). การวิจัยทางการศึกษา : แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย มี 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เปรม สอนสมุทร
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ Nguyen Thi Loan Phuc
คณะตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
แห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ (The University of Social Sciences and Humanities,
Viet Nam National University Ho Chi Minh City (the USSH, VNUHCM))

ที่ อว 8718/1116

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

เนื่องด้วย นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/1116

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาราการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/1116

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 เมษายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์

เนื่องด้วย นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาราการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์Nguyen Thi Loan Phuc เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง
“วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน กำหนดรายการประเมินคุณภาพดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้		✓				
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม		✓				
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน		✓				
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม		✓				
1.5 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง		✓				
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน		✓				อีกประมาณ ๓๐๓ คนละข้ออีก
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา				✓		ภาพประกอบไม่ชัดแจ้ง
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น		✓				
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก		✓				

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ		✓				
2.6 การเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และวิดีโอด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก		✓				
2.7 รูปแบบการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที		✓				
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย			✓			
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน			✓			
4. การวัดและประเมินผล						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน		✓				
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา		✓				
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนาม		✓				
5.2 ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้		✓				
5.3 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย		✓				
5.4 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทย		✓				
5.5 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม		✓				

ข้อเสนอแนะ

- จัดทำนิเทศน์ที่สื่อ ถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ กับผลประโยชน์
ซึ่งจะเกิดจากบทกวีที่กล่าวถึงอาชีพ วัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์
กันได้อย่างน่าสนใจ
- จัดสอนล่วงหน้า ชำนาญ และจัดการทดสอบ ภาวการณ์
ที่สัมพันธ์กัน และจัดเรียนในหนังสือที่ใกล้เคียง
- หน้า ๔๓ มีขผิดพลาด ๑
- หน้า ๔๖ แก้ไข เนื้อหา - พ้อง - การพ้อง *
- โดยรวมที่ดี: คำว่า "สวด" เป็นคำที่ออกเสียง
ที่ผิดของคำ "สวด" สวด สวด ความ มีคุณค่า และ ความ
คุณค่าที่เพิ่มขึ้น จาก ๒๕ แนวคิดที่เกี่ยวกับชีวิต

ลงชื่อผู้ประเมิน..... 11-
 (.....)
 วันที่ 9 ม.ค. ๒๕๖๕

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน กำหนดรายการประเมินคุณภาพดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	/					
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม		/				
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	/					
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม		/				
1.5 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง	/					
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน	/					
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา		/				
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	/					
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก	/					

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ	/					
2.6 การเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และวิดีโอด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก	/					
2.7 รูปแบบการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	/					
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	/					
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	/					ใช้ไป ทบทวนรวม บทที่ 1 และ 2
4. การวัดและประเมินผล						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน	/					
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		/				
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา	/					
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนาม	/					
5.2 ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้	/					
5.3 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย	/					
5.4 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทย	/					
5.5 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม	/					

ข้อเสนอแนะ

- แยกห้องเรียนให้ชัดเจน

- จัดกิจกรรม แยกห้องเรียนตามระดับชั้นเรียน เพื่อลดความสับสน
ในห้องเรียน

ลงชื่อผู้ประเมิน

(นางอรุณรัตน์ งาม)

วันที่ 30 พค 65

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง "วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้"
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน กำหนดรายการประเมินคุณภาพดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	✓					
1.2 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม	✓					
1.3 อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	✓					
1.4 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม	✓					
1.5 เนื้อหาไม่ประโยชน์ต่อผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง	✓					
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน		✓				
2.2 ภาพประกอบเหมาะสม น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	✓					
2.3 การจัดวางองค์ประกอบรูปภาพและข้อความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	✓					
2.4 การเข้าศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสะดวก	✓					

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
2.5 มีแถบเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเลือกหน้าที่ต้องการ		✓				
2.6 การเข้าถึงแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และวิดีโอด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดสะดวก	✓					
2.7 รูปแบบการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที	✓					
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	✓					
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓					
4. การวัดและประเมินผล						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน	✓					
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
4.3 ข้อสอบชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา		✓				
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนาม	✓					
5.2 ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้	✓					
5.3 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย	✓					
5.4 สร้างแรงจูงใจในการอ่านภาษาไทย		✓				
5.5 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม	✓					

ข้อเสนอแนะ

- ๕ ข้อดี
 - แหล่งบทสวดสั้น แยกง่ายสั้น สามารถแยกออกจากกันได้ง่าย
 - เป็นหนังสือ Ebook เข้ากับสถานการณ์ Covid-19 ได้ดี
 - มี QR Scan QR Code ด้วย มีหลายเล่ม เช่น การทำจิตกรรม แดบมีดนี้ดี จึงตกลง ทำให้มี ^{ได้}เริ่มนำเทคโนโลยีมาใช้ ... ส่วนหนังสืออยู่
 - แหล่งอ้างอิง /ที่มาของ Link QR Code เป็นแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ
 - มีกรณีศึกษาแนะนำวิธีปฏิบัติแล้ว มาจากทางไลน์ อีกตั้งในบทถัดมา
 - ข้อดีงาม มีคุณภาพหลากหลาย (ความรู้ ความเข้าใจ ความเป็นไป...)
- ๕ ข้อต้อง
 - บทที่ ๑ + ๑ ควรเปลี่ยนสีให้ต่างกับ (ใช้สีตัวหนังสือกัน)
 - ไม่ควรใช้บทหลาย ถัดมาจากขอบทของตน เช่น: ศึกษาของเน่งง่าย และ คงไว้ ทั้งใจอันคำมา
 - ตารางรายชื่อคำศัพท์ รวบรวมคำศัพท์ที่เจอในเล่ม ตอนแนะนำของภาษาสันสกฤต (จะเน้นเป็นคำใหม่) ควร: คำใหม่เฉพาะเท่านั้น
 - ใช้สีของคำ ต่างกัน (ภาษาไทย) ควรเปลี่ยนไว้เหมือนกัน

ลงชื่อผู้ประเมิน
 (Nguyen Thi Hoa Thuc)
 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ๒๐ ๒๒

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง

“วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1 “ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย” สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1		✓		
2	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	✓			
3	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	✓			
4	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 4 “กระดังงาสนไฟ” : การอบบัวเผาะ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4		✓		
5	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่วเด็กบัวไม่ไวโย” : ความผูกพันของครอบครัวไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	✓			
6	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวค้ำ” : คำคล้องจองในสำนวนไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	✓			
7	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมคัน” : การถวายดอกไม้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	✓			
8	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 8 “ดอกพิกุลร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	✓			

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
9	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 9 "เห็นกงจักรเป็นดอกบัว": นิทานชาดก เรื่อง มิตตวันทุกชาติ สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	/			
10	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 10 "ปากคลองตลาด... ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย" สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 10			/	
11	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของทุกบท	/			

ข้อเสนอแนะ

ทั้ง ๒๓
 หนังสือนิโอร่า "แนวสัท เพลงมรดก สรวิภา สิริรัตน์"
 สอดคล้องตามความพอ ๗ สักตอง สักตอง
 อารมณ์พอ ตม: อธิบายพร้อมทั้ง
 เพื่อให้นักเรียน สอดคล้อง ไปถึง ๗ สักตอง สักตอง
 สอดคล้อง ๗ - ๗ สักตอง สักตอง สักตอง
 ๗ สักตอง สักตอง สักตอง สักตอง
 สักตอง สักตอง สักตอง / สักตอง สักตอง
 สักตอง สักตอง สักตอง ASEAN

- ๒๓/๗/๖๖
 ๒๓/๗/๖๖
 ๒๓/๗/๖๖
 ๒๓/๗/๖๖

ลงชื่อผู้ประเมิน ๗/๖/๖๖
 (๗/๖/๖๖)
 วันที่ ๙ ก.ค. ๒๕๖๕

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในส่วนของเกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1 “ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย” สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	/			
2	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	/			
3	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	/			
4	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 4 “กระดังงาสนไฟ” : การอบบัวผ้า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	/			
5	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชีวิตเด็ดบัวไม่ไว้ใจ” : ความผูกพันของครอบครัวไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	/			
6	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 6 “แม่สายบัวแดงตัวค้ำ” : คำคล้องจองในสวนไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	/			
7	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมคืน” : การถวายดอกไม้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	/			
8	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 8 “ดอกทิวลิปร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ทิวลิปทอง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	/			

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
9	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 9 "เห็นกงจักรเป็นดอกบัว": นิทานชาดก เรื่อง มืดวันทุกชาติ สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	/			
10	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 10 "ปากคลองตลาด... ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย" สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 10	/			
11	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของทุกบท	/			

ข้อเสนอแนะ

- แยกครอบครัวที่ไม่รวม, 30 ข้างล่าง แยกครอบครัวที่ไม่ อีกรอได้ไม่
วัดกันแยกกัน

- ครูเรียกทางโดยไปไว้ทางซ้ายกับมอติ

ลงชื่อผู้ประเมิน

(นส.อร.ปวง กานดา)

วันที่ 30 เม 65

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1 “ดอกไม้ในวิถีชีวิตคนไทย” สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	✓			
2	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 “บัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น” : ดอกไม้กินได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	✓			
3	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 3 “พ่อพวงมาลัย” : ร้อยพวงมาลัย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	✓			
4	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 4 “กระดังงาฉันทน์” : การอบบัวบัว สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	✓			
5	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 5 “เด็ดดอกไม้ไว้ชั่วเด็กบัวไม่ไว้ใจ” : ความผูกพันของครอบครัวไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	✓			
6	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 6 “แม่สายบัวแต่งตัวคัง” : คำคล้องจองในสำนวนไทย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	✓			
7	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 7 “เด็ดดอกไม้ร่วมต้น” : การถวายดอกไม้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 7	✓			
8	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 8 “ดอกที่ถูกร่วง” : นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิรุณทอง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 8	✓			

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
9	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 9 "เห็นกงจักรเป็นดอกบัว": นิทานชาดก เรื่อง มืดตมวันทุกชาดก สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 9	✓			
10	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 10 "ปากคลองตลาด... ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย" สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 10	✓			
11	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของทุกบท	✓			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน

(Nguyễn Thị Loan Huế)

วันที่ 19 พฤษภาคม 2022

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ อว 8718/1138

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

3 พฤษภาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยคานัง วิทยาเขตภาษาต่างประเทศ

เนื่องด้วย นางสาวNGUYEN THI THU PHUONG นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัด มหาวรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม กับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 จำนวน 25 คน โดยใช้โปรแกรม zoom เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2565 ถึงเดือนมิถุนายน 2565 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 065 574 4703

ภาคผนวก จ
แบบวัดความพึงพอใจการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง
“วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้”
สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์
เรื่อง “วัฒนธรรมไทยในสำนวนที่เกี่ยวกับดอกไม้” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	พอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	พอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	พอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา (Nội dung)						
1.1 จัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม (Bố cục nội dung phù hợp)						
1.2 ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม (Độ dài bài đọc phù hợp)						
1.3 เนื้อหาบทเรียนน่าสนใจ (Nội dung bài học thú vị)						
2. ด้านการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Thiết kế sách điện tử)						
2.1 ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม ชัดเจน (Kích cỡ chữ phù hợp, phóng cỡ để đọc)						
2.2 ภาพประกอบน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา (Hình ảnh minh họa thú vị, phù hợp với nội dung bài đọc)						
2.3 หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานง่าย (Sách điện tử sử dụng dễ dàng)						

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
2.4 สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าถึงคัมภีร์แบบฝึกหัด แบบทดสอบและดูวิดีโอ สะดวก (Scan QR Code để vào website bài tập, xem video thuận tiện)						
2.5 การทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบออนไลน์สะดวกและประเมินผลได้ทันที (Làm bài tập trực tiếp trên website thuận lợi, có kết quả ngay lập tức)						
3. ด้านภาษา (Ngôn ngữ)						
3.1 ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย (Sử dụng ngôn ngữ rõ ràng, dễ hiểu)						
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน (Sử dụng từ ngữ phù hợp với năng lực của sinh viên)						
4. การวัดและประเมินผล (Đánh giá năng lực)						
4.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทอ่าน (Câu hỏi bài tập liên quan đến nội dung bài đọc)						
4.2 มีความยาก ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน (Mức độ khó dễ của câu hỏi phù hợp với năng lực của sinh viên)						

ประเด็น/ด้าน	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ (Giá trị và lợi ích mang lại)						
5.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมอิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน (Sách giúp thúc đẩy kỹ năng đọc cho sinh viên)						
5.2 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มวงศัพท์ภาษาไทย (Giúp sinh viên tăng vốn từ vựng)						
5.3 ผู้เรียนชาวเวียดนามได้เพิ่มความรู้ความเข้าใจเรื่องสำนวนไทยมากขึ้น (Giúp sinh viên bổ sung thêm kiến thức về thành ngữ Thái Lan)						
5.4 ผู้เรียนชาวเวียดนามเพิ่มความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวกับดอกไม้ (Giúp sinh viên bổ sung thêm kiến thức về văn hóa Thái Lan liên quan đến hoa)						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	NGUYEN THI THU PHUONG
วัน เดือน ปี เกิด	13 June 1994
สถานที่เกิด	Da Nang City
วุฒิการศึกษา	Bachelor of Art in Thai Language, 2016, The University of Danang University of Foreign Language Studies Master of Arts (Thai), Srinakharinwirot University
ที่อยู่ปัจจุบัน	24 Ngo Thi Nham Street, Lien Chieu district, Da Nang City

